

Udskriftsdato: 27. december 2025

2020/1 LSF 98 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse, vandsektorloven, lov om vandløb og lov om vandforsyning m.v. (Spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning, vandselskabernes foreninger til fremme af vandsektorens effektivitet og kvalitet m.v.)

Ministerium: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Journalnummer: Klima-, Energi- og Forsyningsmin.,
Energistyrelsen, j.nr. 2020-10440

Forslag

til

Lov om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse, vandsektorloven, lov om vandløb og lov om vandforsyning m.v.

(Spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning, vandselskabernes foreninger til fremme af vandsektorens effektivitet og kvalitet m.v.)

§ 1

I lov om betalingsregler for spildevands- forsyningsselskaber m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 553 af 24. april 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, 1. pkt., § 2 b, stk. 2, og § 7 b, stk. 1, 1. pkt., ændres »spildevandsanlæg« til: »anlæg«.

2. I § 1, stk. 4, 1. pkt., ændres »Udgifter« til: »Nødvendige udgifter«, »spildevandsanlæg og« ændres til: »spildevandsanlæg og andre anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand samt«, og »til spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg« ændres til: »til spildevandsforsyningsselskabers anlæg«.

3. § 1, stk. 4, 3. pkt., affattes således:

»I bidraget efter 1. pkt. kan herudover indregnes spildevandsforsyningsselskabets bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under en forening oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21 og regler udstedt i medfør heraf, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.«

4. § 1, stk. 5 og 6, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 5. Et spildevandsforsyningsselskab kan aftale med andre parter, at selskabet etablerer og oprettholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver. Et spildevandsforsyningsselskab kan kun indgå en aftale som nævnt i 1. pkt. mod betaling fra den eller de andre parter til fuld dækning af selskabets meromkostninger til etablering og drift.«

Stk. 7-9 bliver herefter stk. 6-8.

5. I § 1 indsættes som stk. 9:

»Stk. 9. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om indregning af udgifter i bidrag efter stk. 4, herunder om, hvilke udgifter der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om omkostningsfordeling med andre parter, om betingelser for indregning, herunder samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og sikring af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, om krav til aftaler med andre parter, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om aftaler efter stk. 5, herunder om krav til aftalerne og andre parters betaling, dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.«

6. I § 4 c, stk. 1, ændres »spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg« til: »spildevandsforsyningsselskabets anlæg«.

§ 2

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 808 af 9. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 32 indsættes som *stk. 5*:

»Stk. 5. Miljøministeren kan efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren fastsætte regler om,

- 1) at et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i planlægningen efter stk. 1 skal fastsættes af kommunalbestyrelsen til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau,
- 2) at kommunalbestyrelsen skal lægge specifikke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger til grund ved fastsættelse af det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige niveau, jf. nr. 1,
- 3) at kommunalbestyrelsen i planlægningen efter stk. 1 kan pålægge spildevandsforsyningsselskaberne at fastsætte et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i henhold til regler fastsat i medfør af denne bestemmelse og § 32 b, stk. 6, og at lægge specifikke forudsætninger til grund for den samfundsøkonomiske analyse, og
- 4) at kommunalbestyrelsen skal offentliggøre de kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som kommunalbestyrelsen har lagt til grund for fastsættelse af serviceniveauer.«

2. I § 32 b, stk. 2, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Spildevandsforsyningsselskaber er dog alene forpligtet til at opfylde et i spildevandsplanen fastsat serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, hvis det er fastsat i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen har bestemt, at serviceniveau skal fastsættes af spildevandsforsyningsselskabet, eller hvis kommunalbestyrelsen i øvrigt ikke har fastsat et serviceniveau i spildevandsplanen i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5, skal spildevandsforsyningsselskabet fastsætte et serviceniveau i henhold til regler fastsat i medfør af stk. 6 og § 32, stk. 5.«

3. I § 32 b indsættes som *stk. 6*:

»Stk. 6. Miljøministeren kan efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren fastsætte regler om,

- 1) at serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand efter stk. 2, 3. pkt., skal fastsættes af spildevandsforsyningsselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau,
- 2) at spildevandsforsyningsselskaberne skal lægge specifikke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger til grund ved fastsættelse af det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige niveau, og
- 3) at spildevandsforsyningsselskaber skal offentliggøre de serviceniveauer, de har fastsat i medfør af stk. 2, 3. pkt., og de kortlægninger, beregninger og vurderinger, der ligger til grund for serviceniveauerne, på deres hjemmeside.«

§ 3

I vandsektorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 52 af 23. januar 2020, som ændret ved § 1 i lov nr. 132 af 16. februar 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 5, indsættes efter »§§ 10, 12 a-12 f«: », 21«.

2. I § 8, 2. pkt., indsættes efter »kontrolrammer«: »og om betingelser for tillæg, herunder om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed«.

3. I § 15, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »dog«: »stk. 2 og«.

4. I § 15 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. En kommune kan indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab om, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver, jf. § 1, stk. 5, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. En kommune kan endvidere indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab om, at kommunen forestår etablering eller drift af projekter i kommunale anlæg, selv om projektet helt eller delvist har til formål at bidrage til selskabets håndtering af spildevand.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

5. I § 20, 1. pkt., indsættes efter »analyser m.v.«: »og om vandselskabernes klimatilpasning.«

6. Overskriften til kapitel 7 affattes således:

»Kapitel 7

Foreninger til forbedring af vandsektorens effektivitet og kvalitet«.

7. § 21 affattes således:

»§ 21. Vandselskaberne kan oprette en eller flere foreninger, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Stk. 2. Foreningen skal være organisatorisk uafhængig.

Stk. 3. Foreningen skal optage alle vandselskaber, der ønsker medlemsskab.

Stk. 4. Forsyningssekretariatet fører tilsyn med, at foreninger oprettet i medfør af stk. 1 ikke udbetaler midler til projekter i strid med formålet i stk. 1.

Stk. 5. Forsyningssekretariatet kan pålægge foreninger oprettet i medfør af stk. 1 at stoppe udbetaling af midler i strid med formålet i stk. 1.

Stk. 6. Forsyningssekretariatet kan pålægge foreninger oprettet i medfør af stk. 1 at nedbringe administrationsomkostningerne.

Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler for foreninger, der oprettes efter stk. 1, herunder om krav til, at det skal fremgå af foreningens vedtægter, at der alene kan ydes støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, om at foreningen skal udarbejde uddelingsvilkår, om fagligt vurderingspanel, om regnskab og revision, om tilbagebetaling af midler og om offentliggørelse af oversigt over projekter og projektresultater. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilsyn efter stk. 4.«

8. § 22 ophæves.

9. I § 30, stk. 1, nr. 9, udgår »eller«.

10. I § 30, stk. 1, nr. 10, indsættes efter »§ 19, stk. 5, 2. pkt.«: », eller«.

11. I § 30, stk. 1, indsættes som nr. 11:

»11) undlader at efterkomme Forsyningssekretariatets påbud, jf. § 21, stk. 5 eller 6.«

§ 4

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 24, stk. 4, § 31, stk. 3, og § 35, stk. 4, ændres »§ 1, stk. 5 og 6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf.« til: »regler, der fastsættes i medfør af § 1, stk. 9, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.«

§ 5

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1450 af 5. oktober 2020, foretages følgende ændring:

1. § 52 a, stk. 1, nr. 14, affattes således:

»14) bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under en forening oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21 og regler udstedt i medfør heraf, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, og«.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2021.

Stk. 2. De hidtil gældende regler i § 1, stk. 5, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., og regler udstedt i medfør af den hidtil gældende § 1, stk. 6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. finder fortsat anvendelse på spildevandsforsyningsselskabers udgifter til opfyldelse af medfinansieringsaftaler, som er indgået inden den 1. januar 2021, hvis Forsyningssekretariatet inden den 1. januar 2021 har truffet afgørelse om at give tillæg til spildevandsforsyningsselskabets økonomiske ramme efter reglerne i vandsektorloven til det pågældende projekt, eller projektejerer inden den 1. januar 2021 har foretaget væsentlige irreversible investeringer i projektet i forhold til håndtering af tag- og overfladevand. For medfinansieringsaftaler om projekter, der ikke er sat i drift inden den 1. januar 2021, finder de hidtil gældende regler dog kun anvendelse, hvis spildevandsforsyningsselskabet anmelder den pågældende aftale til Forsyningssekretariatet senest den 15. april 2021. De hidtil gældende regler finder ikke anvendelse efter den 1. januar 2027, medmindre anlæggelsen af det pågældende projekt er påbegyndt inden denne dato, og dette anmeldes til Forsyningssekretariatet senest den 15. april 2028.

Stk. 3. Klima- energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om overgangsordningen i stk. 2, herunder om, hvad der forstås ved en væsentlig irreversible investering, og hvornår anlæggelsen af et projekt anses for påbegyndt, samt om anmeldelse af projekter til Forsyningssekretariatet, herunder anmeldelsernes form, og hvilke oplysninger og hvilken dokumentation anmeldelserne til Forsyningssekretariatet skal indeholde.

Stk. 4. For Vandsektorens Teknologiudviklingsfond finder de hidtil gældende regler i vandsektorlovens kapitel 7 anvendelse, indtil bestyrelsen for Vandsektorens Teknologiudviklingsfond har truffet beslutning om og opløst fonden, og indtil eventuelle overskydende midler er overført fra Vandsektorens Teknologiudviklingsfond.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Spildevandsforsyningsselskabernes deltagelse i projekter med andre parter og takstfinansiering af andre anlæg end selskabernes spildevandsanlæg
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.1. Medfinansieringsprojekter og projekter med delt formål og ejerskab
 - 3.1.1.2. Kystbeskyttelsesloven og vandløbsloven
 - 3.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.2.3. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Tillæg til spildevandsforsyningsselskabernes indtægtsramme
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.3.3. Den foreslåede ordning
 - 3.4. Andre parters finansiering af højere serviceniveau eller dyrere løsning
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.4.3. Den foreslåede ordning
 - 3.5. Indberetning af oplysninger om klimatilpasningsprojekter
 - 3.5.1. Gældende ret
 - 3.5.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.5.3. Den foreslåede ordning
 - 3.6. Ophævelse af bestemmelser om Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond
 - 3.6.1. Gældende ret
 - 3.6.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.6.3. Den foreslåede ordning
 - 3.7. Etablering af en eller flere foreninger, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet
 - 3.7.1. Gældende ret
 - 3.7.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.7.3. Den foreslåede ordning
 - 3.8. Overgangsordning for klimatilpasning

- 3.8.1. Gældende ret
- 3.8.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
- 3.8.3. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klima- og miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget vedrører primært rammerne for spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning og vandsektorens mulighed for at støtte projekter om vandteknologi og projekter, som kan fremme innovation i vandsektoren.

Klimatilpasning omfatter i denne sammenhæng spildevandsforsyningsselskabernes indsats, der øger serviceniveauet for deres håndtering af tag- og overfladevand for at tage højde for hyppigere tilfælde af kraftig regn.

Klimatilpasning kan ofte ske ved projekter uden for spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsanlæg. Det foreslås at udvide og ensrette reglerne for spildevandsforsyningsselskabernes projekter, som foregår på andet end selskabernes egne spildevandsanlæg eller i samarbejde med andre parter i øvrigt. Det foreslås, at disse regler ensrettes for alle projekttyper og for hele spildevandsforsyningsselskabernes ansvarsområde. De foreslåede regler herom får et bredere anvendelsesområde end klimatilpasning, således at spildevandsforsyningsselskaberne får bedre muligheder for helhedsorienteret planlægning af deres indsats.

Det foreslås således at ophæve de nuværende regler om medfinansieringsprojekter, hvorefter selskaberne ikke kan stå for eller finansiere deres del af projekterne direkte, men kun medfinansiere kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand i veje, vandløb og rekreative områder. Det foreslås herunder bl.a. at afskaffe de nuværende regler om, at de kommunale og private parter for visse projekter skal betale mindst 25 pct. af de nødvendige omkostninger til håndtering af tag- og overfladevand, og at projektet skal vedrøre et område, hvor kommunale risikokortlægning har påvist behov for afhjælpning.

Det foreslås, at der for spildevandsforsyningsselskabernes takstfinansierede indsats i forhold til håndtering af tag- og overfladevand indføres krav om, at dette sker til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau. Dette gælder, hvad enten der er tale om allerede kloakerede områder eller områder, der nykloakeres.

Det er hensigten, at tillæg til spildevandsforsyningsselskabernes økonomiske ramme til klimatilpasningsprojekter omfattet af de foreslåede regler vil blive omfattet af effektiviseringskrav på samme måde som de klimatilpasningsprojekter, der i dag gennemføres efter andre regelsæt end reglerne om medfinansieringsprojekter. Det er endvidere hensigten, at der kun gives tillæg til selskabernes nettoomkostninger til klimatilpasning, således at afledte besparelser fratrækkes.

Derudover foreslås det at justere regler for indberetning og dokumentation m.v. og ensrette dem for alle projekttyper for at skabe bedre datagrundlag for området og lette administration for selskaber og myndigheder.

Endelig indeholder lovforslaget regler om vandselskabernes muligheder for at pulje midler til innovation. Den danske vandsektors høje kvalitet skal fastholdes og udvikles til gavn for forbrugerne i form af bedre vandkvalitet og forsyningssikkerhed samt større effektivitet. Det er således hensigten med lovforslaget at sikre, at der er de rigtige rammer for, at vandselskaberne kan støtte projekter om vandteknologi og projekter, som kan fremme innovation i vandsektoren.

Der skabes derfor med lovforslaget hjemmel til, at vandselskaberne kan etablere en eller flere foreninger, hvor der kan puljes og omfordes takstmidler fra forbrugerne mellem vandselskaberne, og som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet. Samtidig sikres det med lovforslaget, at der kan føres tilsyn med anvendelsen af forbrugernes takstmidler i sådanne foreninger.

2. Lovforslagets baggrund

Den 15. maj 2020 indgik regeringen (Socialdemokratiet) en aftale med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance om spildevandsselskabers klimatilpasning (herefter benævnt som »den politiske aftale«).

Danmark kan forvente flere og mere ekstreme oversvømmelser som følge af klimaforandringer. Det fremgår blandt andet af en rapport fra FN's Klimapanel fra efteråret 2019 og af DMI's Klimaatlas, der forudser mere nedbør om året på grund af vådere vintre og en stigning i nedbørshændelser om sommeren.

Inden for kloakerede områder ledes meget af det regnvand, der rammer befæstede eller delvist befæstede arealer (betegnet tag- og overfladevand), til kloaknettet. Kloaknettet er imidlertid kun dimensioneret til et vist serviceniveau, hvorfor der vil opstå oversvømmelser, når kloaknettets kapacitet overskrides. Som følge af forventningerne om øget intensitet, varighed og hyppighed i ekstreme regnskyl vil der således opstå hyppigere og større oversvømmelser end hidtil, hvis der ikke foretages tilpasning til det ændrede nedbørsmønster.

Kloakker dimensioneres sædvanligvis svarende til et vist serviceniveau, der typisk er fastsat svarende til en 10-års regnhændelse for fælleskloakerede systemer (enstrengede systemer) og til en 5-års regnhændelse for separatkloakerede systemer (tostrengede). Dette svarer til det minimumsniveau, der er anbefalet i IDA Spildevandskomitéens Skrift nr. 27, bl.a. ud fra sundhedsmæssige hensyn. Her er det også anbefalet, at et højere serviceniveau kan besluttes ud fra samfundsøkonomiske hensyn. I Spildevandskomitéens Skrift 31 findes anbefalinger vedrørende metoder til bestemmelse af serviceniveauer for regnvand på terræn ud fra samfundsøkonomiske analyser.

Traditionel udbygning af kloaknettet er en meget omkostningstung anlægsopgave. Der kan således være samfundsøkonomiske fordele i, at spildevandsforsyningsselskaberne kan anvende alternative løsninger frem for traditionelle spildevandstekniske løsninger i kloaknettet. I lyset af de forventede klimaændringer er behovet for alternativ håndtering af tag- og overfladevand stigende.

Der blev derfor i 2013 indført nye regler, som skulle forbedre mulighederne for alternativ håndtering af tag- og overfladevand ved at gøre det muligt for spildevandsforsyningsselskaberne under nærmere fastsatte betingelser at medfinansiere omkostningseffektive projekter, som gennemføres af kommuner eller private aktører, og som samtidig tjener til at aflaste spildevandsforsyningsselskabernes indsats til håndtering af tag- og overfladevand.

Imidlertid har der vist sig en række uhensigtsmæssigheder ved medfinansieringsreglerne, herunder:

- Der er forskellige regler for forskellige typer klimatilpasningsprojekter, hvilket kan bevirke, at der vælges løsning efter regelsæt, fremfor hvad der er mest effektivt.
- Visse projekttyper kan gennemføres efter flere forskellige regelsæt med forskellige krav.
- Kravet om, at den kommunale eller private part under medfinansieringsreglerne mindst skal betale 25 pct. af de nødvendige omkostninger til håndtering af tag- og overfladevand for visse typer projekter, har medført mindre anvendelse af disse regler, siden denne del af reglerne trådte i kraft i 2016.
- Usikkerhed om, hvornår selskabet kan deltage i et projekt, medfører risiko for fravalg af effektive klimatilpasningsprojekter i eksempelvis andre geografiske forsyningsområder.
- Reglerne sikrer ikke samfundsøkonomisk nytte og effektive investeringer.
- Manglende mulighed for, at selskaberne kan stå for eller finansiere deres del af visse projekttyper direkte, idet visse projekttyper skal være underlagt reglerne om medfinansiering af kommunale og private projekter, hvor selskabet skal betale sit bidrag til den anden part over 10-25 år. Dette gør det svært for selskaberne at påvirke udgiftsniveauet og sikre effektive løsninger.

Klimatilpasning i byerne foregår i betydeligt omfang i dialog mellem kommuner og spildevandsforsyningsselskaber. Kommunerne planlægger niveauet for klimatilpasning i de kloakerede områder, og spildevandsforsyningsselskaberne gennemfører den faktiske klimatilpasning. For at sikre mod konsekvenserne af øget nedbør i fremtiden, er det afgørende, at der er gode rammer for samarbejdet mellem kommuner og selskaber, og at der klimatilpasses til det rette niveau, uden at forbrugerne betaler unødigt meget for det.

Det følger af den politiske aftale, at reglerne på området skal ensrettes og moderniseres, så der skabes gode rammer for klimatilpasningen, samtidig med at man får mest klimatilpasning for pengene. Reglerne skal understøtte, at der klimatilpasses de rigtige steder til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau.

Dette lovforslag gennemfører de ændringer af reglerne, som aftalen indebærer. For så vidt angår projekter med andre parter foreslås endvidere, at reglerne ensrettes for hele spildevandsforsyningsselskabernes ansvarsområde, således at de nye regler får et bredere anvendelsesområde end klimatilpasning. Hermed understøttes den politiske aftales intentioner om, at spildevandsforsyningsselskaberne skal have bedre mulighed for at håndtere vandet helhedsorienteret og indgå i projekter med andre parter, herunder også om projekter, der vil have andre positive effekter, f.eks. miljømæssige. Det vil desuden give selskaberne bedre mulighed for at løse deres opgaver på den mest effektive måde, uanset om der er tale om klimatilpasning eller andre opgaver.

Det er en del af aftalen, at spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasningsindsats fremover løbende skal monitoreres, og at ordningen skal evalueres efter 3 år. Evalueringen vil således ske i 2024, efter at spildevandsforsyningsselskaberne har indberettet data for 2023. Resultatet af monitoreringen og evalueringen præsenteres for forligskredsen.

For at understøtte innovation inden for vandsektoren blev Vandsektorens Teknologiudviklingsfond (VTU) oprettet i 2011 i medfør af vandsektorloven. Fonden er et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning og har til formål at yde støtte til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet. Der blev samtidig indsat lovhjemmel til, at vandselskaberne kunne bruge takstmidler til at betale bidrag til VTU. De første tre år modtog fonden både midler fra staten og fra de vandselskaber, som ønskede at bidrage. Herefter skulle fonden alene modtage bidrag fra vandselskaberne. Da staten ophørte med at bidrage, ønskede vandselskaberne ikke længere at indbetale. I 2015 blev der indgået politisk aftale om, at VTU ikke skulle videreføres i regi af vandsektorloven. Dette lovforslag ophæver bestemmelserne om VTU, når de overskydende midler er overført, og VTU's bestyrelse har truffet endelig beslutning om, at VTU opløses.

I 2016 blev der givet hjemmel til at vandselskaberne kunne oprette en teknologiudviklingsfond inden for fondslovens almindelige rammer. Fondskonstruktionen har siden hen vist sig at være uhensigtsmæssig, bl.a. fordi de væsentligste bidragsydere ikke kan søge midler, samt at en fond skal være åben for alle – også aktører uden for sektoren og aktører, der ikke indbetaler til ordningen. Vandsektoren har ikke benyttet sig af muligheden for at indbetale midler til en fond efter lov om fonde og visse foreninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 938 af 20. september 2020 (herefter benævnt »fondsloven«), der har til formål at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres.

Dette lovforslaget skaber derfor hjemmel til, at vandselskaberne kan etablere en eller flere foreninger, hvor der kan puljes og omfordes takstmidler fra forbrugerne mellem vandselskaberne, og som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, samt at der føres tilsyn med anvendelsen af forbrugerens takstmidler i sådanne foreninger.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Spildevandsforsyningsselskabernes deltagelse i projekter med andre parter og takstfinansiering af andre anlæg end selskabernes spildevandsanlæg

3.1.1. Gældende ret

De gældende regler om, hvilke udgifter spildevandsforsyningsselskaber kan finansiere over taksterne, som forbrugerne betaler til spildevandsforsyningsselskaberne, fremgår af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (herefter benævnt »spildevandsbetalingsloven«). Ved spildevandsforsyningsselskaber forstås sådanne spildevandsforsyningsselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (vandsektorloven).

Hovedreglen om takstfinansiering fremgår af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, hvorefter udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg og anlæg, der er etableret efter lovens § 7 a, dækkes af bidrag fra de berørte ejere af fast ejendom. § 7 a vedrører aftaler mellem et spildevandsforsyningsselskab og en ejer af en helårsbolig, der har fået påbud om forbedret rensning, om at selskabet forestår udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsløsningen. § 7 a berøres ikke af dette lovforslag.

Spildevandsbetalingslovens § 1, særlig § 1, stk. 4, lovfæster hvile i sig selv-princippet for spildevandsforsyningsselskaberne. Hvile i sig selv-princippet indebærer, at selskaberne kun kan opkræve takstmidler til brug for udgifter, der er nødvendige for det pågældende selskabs almindelige forsyningsaktiviteter.

Spildevandsforsyningsselskaberne kan efter ordlyden af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, som hovedregel udelukkende finansiere deres egne spildevandsanlæg og ikke andre anlæg.

I bekendtgørelse nr. 1317 af 4. december 2019 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (herefter benævnt »spildevandsbekendtgørelsen«) defineres et spildevandsanlæg som »såvel åbne som lukkede ledninger og andre anlæg, der tjener til afledning eller behandling af spildevand m.v. i forbindelse med udledning til vandløb, søer eller havet, afledning til jorden eller anden form for bortskaffelse«. Spildevandsanlæg kan således eksempelvis bestå af kloakrør eller være indrettet som en åben kanal, der ligner et vandløb.

Betalingsreglerne i spildevandsbetalingsloven indebærer, at der ikke kan anvendes midler til at opnå formål, som ligger uden for spildevandsforsyningsselskabets ansvarsområde, og spildevandsforsyningsselskaberne kan således ikke anvende midler til at transportere, aflede eller rense vand, som det er ikke er deres ansvar at håndtere.

Forsyningspligtens omfang er fastlagt i lov om miljøbeskyttelse (herefter benævnt »miljøbeskyttelsesloven«) og spildevandsbekendtgørelsen.

Ifølge spildevandsbekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 2, skal spildevandsplanen bl.a. angive de eksisterende og planlagte fælles spildevandsanlæg og renseforanstaltninger i kommunen, herunder afgrænsning af de enkelte kloakoplande, kloakeringsområder samt i hvilket omfang den enkelte ejendom er tilsluttet, med angivelse af, om anlægget er ejet af et spildevandsforsyningsselskab, der er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, eller ikke er ejet af et sådant selskab. Såfremt en del af et vandløb optages i spildevandsplanen med status som spildevandsanlæg, er det ikke længere omfattet af bestemmelserne i lov om vandløb (herefter benævnt »vandløbsloven«), men af miljøbeskyttelseslovens bestemmelser om spildevand.

Spildevand defineres i spildevandsbekendtgørelsens § 4, stk. 1, som »alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse og befæstede arealer«.

Tag- og overfladevand defineres i bekendtgørelsens § 4, stk. 3, som »regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer, herunder jernbaner, såfremt det ikke indeholder andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer eller har en væsentlig anden sammensætning«.

Udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, der afleder eller behandler tag- og overfladevand, dækkes således af bidrag fra de berørte ejere, der er tilsluttet spildevandsforsyningsselskabet.

Spildevandsforsyningsselskabets ansvar omfatter dog ikke alt tag- og overfladevand, men kun i det omfang selskabet har forsyningspligt, jf. § 32 b, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven. Dette indebærer, at selskabet har ansvaret for forsyningen inden for de eksisterende og planlagte kloakeringsområder som fastlagt i spildevandsplanen. Derudover har selskabet kun ansvaret for tag- og overfladevand fra ejendomme, såfremt vandet afledes til selskabets anlæg. Selskabets ansvar indebærer, at det skal føre stikledning frem til ejendommens grundgrænse, modtage vandet fra ejendommen og transportere det videre til behandling, jf. § 28, stk. 4, i miljøbeskyttelsesloven. Ansvar for håndteringen af vejvand på overfladen påhviler som udgangspunkt vejens ejer. Det afhænger af de konkrete forhold, herunder kommunens spildevandsplan, tinglysninger eller kommunale afgørelser om f.eks. tilslutning til kloak, hvornår ansvaret for tag- og overfladevand fra vejarealer overgår til selskabet.

Selskabet kan således ikke finansiere løsninger, hvor tag- og overfladevandet fra en ejendom afledes på anden måde end til selskabets anlæg, f.eks. ved nedsivning, og derfor ikke er selskabets ansvar. Dette gælder også, selv om vandet, hvis det ikke var blevet afledt på anden måde, ville være blevet afledt til selskabets anlæg. Tilsvarende kan selskabet f.eks. heller ikke finansiere anlæg, som forsinkes en ejendoms tag- og overfladevand, før dette afledes til selskabet.

Grundejere kan dog, hvis det er bestemt i spildevandsplanen, få tilladelse til hel eller delvis afkobling af tag- og overfladevand, jf. § 16 i spildevandsbekendtgørelsen. I så fald kan selskabet i særlige tilfælde tilbagebetale en del af tilslutningsbidraget, jf. spildevandsbetalingslovens § 4 a, stk. 1 og 2, som fastsætter, at selskabet i særlige tilfælde kan foretage en hel eller delvis tilbagebetaling eller kræve en økonomisk kompensation ved ophævelse af en ejendoms tilslutningsret og -pligt.

I nogle tilfælde er et spildevandsanlæg placeret på tredjemands grund. Dette er f. eks. tilfældet, når en spildevandsledning er nedgravet i en vej. I disse tilfælde kan spildevandsforsyningsselskabets udgifter vedrørende såvel selve spildevandsanlægget som udgifter vedrørende retablering af for eksempel vejen finansieres via de bidrag, der opkræves hos brugerne.

Selskabet er ikke ansvarligt for at forhindre oversvømmelser fra vandløb, søer og havet eller fra terrænnært grundvand.

Udgifter til regulering af vandløb eller gennemførelse af andre vandløbsprojekter eller kystbeskyttelsesprojekter kan – med undtagelse af nedennævnte tilfælde – ikke dækkes af de bidrag, der opkræves hos spildevandsforsyningsselskabets forbrugere. For så vidt angår afgrænsningen mellem spildevandsanlæg og vandløb, er det udledningspunktet, der markerer overgangen fra spildevandsanlæg til vandløb.

Visse af spildevandsforsyningsselskabernes udgifter skal ikke dækkes af de almindelige bidrag fra de tilknyttede ejendomme. For kommunale veje og private fællesveje skal kommunen således ifølge spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 11, betale et årligt vejbidrag til spildevandsforsyningsselskabet på højst 8 pct. af udgifterne til kloakledningsanlæggene.

3.1.1.1. Medfinansieringsprojekter og projekter med delt formål og ejerskab

For at udvide og præcisere spildevandsforsyningsselskabernes muligheder for at deltage i projekter i anlæg, som ikke kan være spildevandsanlæg, herunder vandløb, eller som ikke ejes af spildevandsforsyningsselskaberne, blev der med lov nr. 61 af 29. januar 2013 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og lov om vandløb indsat en bestemmelse i § 1, stk. 5, i spildevandsbetalingsloven, der – inden for nærmere fastlagte betingelser – udvidede og præciserede området for, hvad der kan finansieres af spildevandsforsyningsselskaberne.

Reglerne indebærer, at spildevandsforsyningsselskaberne under nærmere fastsatte betingelser har mulighed for at medfinansiere omkostningseffektive projekter, som gennemføres af kommuner eller private aktører, og som samtidig tjener til at aflaste spildevandsforsyningsselskabernes indsats i projekter til håndtering af tag- og overfladevand. Spildevandsforsyningsselskaberne kan i forbindelse med sådanne projekter alene afholde udgifter, som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand, og disse må ikke overstige udgifterne til sædvanlig afhjælpning af kapacitetsproblemer i spildevandsanlægget. Det sidstnævnte krav er stillet for at sikre, at projekterne er omkostningseffektive for selskabet.

Der blev samtidig i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 6, givet miljøministeren (nu klima-, energi- og forsyningsministeren) bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om medfinansieringen.

Bemærkningerne til lovforslaget indeholder detaljerede forudsætninger om, hvordan bemyndigelsen ville blive udmøntet, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 98 som fremsat, side 6-8 og 11.

Disse forudsætninger er udmøntet i bekendtgørelse nr. 159 af 26. februar 2016 om spildevandsforsynings-selskabers medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand (herefter benævnt »medfinansieringsbekendtgørelsen«). Reglerne er afgrænset til kommunale og private alternative projekter i rekreative områder, i vandløb og i og på veje.

Omkostningsfordelingen afhænger af, hvilken områdetype projektet udføres i.

For projekter i vandløb i landzone og sommerhusområder samt projekter i rekreative områder udgør spildevandsforsyningsselskabets andel de meromkostninger, som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand.

For projekter i vandløb i byzone og projekter i og på veje udgør spildevandsforsyningsselskabets andel højst 75 % af projektejers samlede investeringsomkostninger, der er nødvendige for håndtering af tag- og overfladevand. For projekter, der var indgået aftale om før den 1. januar 2016, kan spildevandsforsyningsselskabet dog afholde 100 % af de nødvendige omkostninger til håndtering af tag- og overfladevand. Det sidste skyldtes et ønske om at sætte gang i projekterne i de første år efter vedtagelsen af reglerne.

Spildevandsforsyningsselskaber kan alene medfinansiere alternative projekter i det omfang, den kommunale risikokortlægning har påvist behov for afhjælpning. Alternative projekter uden for udpegede risikoområder kan dog tjene til afhjælpning af kapacitetsproblemer inden for et risikoområde.

Risikokortlægningen, der er nævnt i medfinansieringsreglerne, har sit udgangspunkt i økonomaftalen for 2013, hvor der blev indgået en aftale om klimatilpasning, som forpligtede alle kommuner til at gennemføre risikokortlægning og udarbejde klimatilpasningsplaner. Kortlægningen af risikobilledet skulle omfatte oversvømmelseskort og værdikort. Oversvømmelseskortene skulle vise, hvilke områder der kan blive oversvømmet af hav, vandløb, grundvand og regn, samt oversvømmelser, der er relateret til spildevandsnettet. Værdikortene skulle som minimum vise værdien af bygninger, som kan blive oversvømmet. Risikokortlægningen var en kombination af oversvømmelseskort og værdikort. Mange kommuner har sidenhen opdateret risikokortlægningen, selv om dette ikke har været et krav. Efterfølgende er planloven i 2018 ændret for at sikre, at kommunernes planlægning i større omfang understøtter forebyggelsen af skader som følge af oversvømmelse eller erosion på grund af klimaændringer. Blandt andet skal kommunalbestyrelserne i kommuneplanen udpege områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion. Til brug for kommunens udpegning stiller staten data og kortlægning til rådighed for kommunernes planlægning. Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer om afværgeforanstaltninger mod oversvømmelse eller erosion ved planlægning af byudvikling m.v. i områder udsat for oversvømmelse og erosion.

Medfinansieringsprojekter skal ifølge spildevandsbekendtgørelsen fremgå af spildevandsplanen.

Aftaler mellem projekter og spildevandsforsyningsselskabet om medfinansiering skal ifølge medfinansieringsbekendtgørelsen indeholde oplysninger og vilkår om følgende:

- 1) Projektets formål, tiltag, forventede levetid og serviceniveau.
- 2) Udførelse, drift og vedligeholdelse af projektet.
- 3) I hvilken udstrækning drift og vedligeholdelse varetages af projekter eller spildevandsforsyningsselskabet.
- 4) De forventede omkostninger opdelt på investerings-, drifts- og vedligeholdelsesomkostninger.
- 5) Hvilke omkostningsposter der betales af spildevandsforsyningsselskabet, og hvilke omkostningsposter der betales af projekter, herunder hvem der bærer risikoen for forskellige typer fordyrelser.
- 6) Spildevandsforsyningsselskabets betaling til projekter.
- 7) Projekters og spildevandsforsyningsselskabets opsigelsesvarsel.
- 8) Hvad der skal ske ved ophør af projektet, herunder tilbagebetaling.
- 9) Øvrige oplysninger til brug for kontrol af den økonomiske ramme og forhåndsgodkendelse af tillæg, såfremt selskabet har anmodet herom.

Spildevandsforsyningsselskaber kan alene varetage udførelse af anlæg i forbindelse med projekter omfattet af medfinansieringsbekendtgørelsen i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

I det omfang projekter og spildevandsforsyningsselskabet aftaler, at selskabet skal varetage drift og vedligeholdelse, vil denne opgave være en del af selskabets hovedaktivitet.

Ifølge vandsektorlovens § 18 kan vandselskaber kun deltage i anden virksomhed end deres forsyningsvirksomhed (hovedvirksomhed), når denne har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, og når den – hvis den overstiger en vis årlig omsætning (i 2021 udgør beløbet 2.498.700 kr.) – udøves på kommercielle vilkår i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar. I § 18, stk. 3, findes en bemyndigelse til klima-

energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om den nævnte virksomhed, herunder om hvilke typer af tilknyttet virksomhed der kan udøves.

Med hjemmel i § 18, stk. 3, er der fastsat regler i bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed. Af bekendtgørelsen fremgår også en række aktiviteter, som regnes for at høre under hovedvirksomheden. I bekendtgørelsen er det bl.a. fastsat, at vandselskabets driftsopgaver, der vedrører håndtering af tag- og overfladevand i forbindelse med medfinansieringsprojekter regnes som hovedvirksomhed. Dette blev indført i 2016 som opfølgning på det politiske forlig om en ny og forbedret regulering af den danske vandsektor. Indtil da kunne vandselskaberne kun udføre disse opgaver som tilknyttet virksomhed. Det blev samtidig indført, at tillæg til sådanne driftsomkostninger blev underlagt effektiviseringskrav. Andre opgaver i forbindelse med medfinansieringsprojekter kan vandselskaber fortsat kun udføre som tilknyttet virksomhed, og kun hvis bekendtgørelsens betingelser herfor er opfyldt.

Spildevandsforsyningsselskabet skal betale sin andel af omkostningerne til et medfinansieringsprojekt til projektejer over en periode på op til 25 år. Har projektejer optaget lån til finansiering af omkostninger, skal perioden svare til afdragsperioden på dette lån, dog ikke under 10 år.

Der er endvidere i medfinansieringsbekendtgørelsen fastsat rammer for spildevandsforsyningsselskabernes betaling til uforudsete og besluttede ændringer af projekter, som medfører fordyrelser.

Der er i praksis i visse tilfælde usikkerhed i forhold til, om et projekt kan siges at vedrøre et spildevandsforsyningsselskabs egne spildevandsanlæg. Der er således i praksis tvivl om, hvorvidt for eksempel omprofilering af veje til skybrudsveje vedrører spildevandsanlæggets drift, eller hvorvidt veje delvist kan defineres som spildevandsanlæg, således at udgifter hertil kan indregnes i spildevandsbidragene, også uden at medfinansieringsreglerne anvendes.

Et spildevandsforsyningsselskab behøver ikke være ene-ejer af et anlæg, for at det kan deltage i finansieringen af det. Et spildevandsforsyningsselskab kan godt deltage i gennemførelsen af et projekt, der har delt formål og delt ejerskab (det vil sige, at spildevandsforsyningsselskabet ejer en forholdsmæssig del af anlægget). Betalingsprincippet indebærer, at omkostningerne i så fald skal fordeles forholdsmæssigt mellem de pågældende formål. For så vidt angår spildevandsforsyningsselskabets andel af udgifterne, kan disse finansieres via de bidrag, der opkræves hos forbrugerne.

Det følger af forarbejderne til medfinansieringsreglerne, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 98 som fremsat, side 6, at lovforslaget ikke indebar ændringer i forhold til de hidtidige principper om en forholdsmæssig fordeling. Disse principper gælder således fortsat, når der gennemføres tiltag med delt formål og ejerskab. Reglerne fra 2013 supplerer således de hidtil gældende principper og regulerer den situation, at der på et eksisterende anlæg med anden/andre ejer(e) end et spildevandsforsyningsselskab og andet formål end håndtering af tag- og overfladevand gennemføres tiltag med henblik på at opfylde et supplerende – og andet – formål end det primære formål.

Der er derfor fortsat siden 2013 ud over medfinansieringsprojekter blevet udført klimatilpasningsprojekter i veje eller rekreative områder som almindelige samarbejdsprojekter, hvor der er delt formål og ejerskab mellem spildevandsforsyningsselskabet og en anden part, og hvor der sker en forholdsmæssig fordeling af udgifterne.

Det er ikke i lovgivningen defineret nærmere, hvad der forstås ved en forholdsmæssig fordeling, men efter gældende praksis indebærer princippet, at hver part betaler en andel af de fælles omkostninger, mens omkostninger, som udelukkende afholdes af hensyn til det ene formål, alene finansieres af den part, som formålet tjener.

For projekter vedrørende tiltag med delt formål og ejerskab er der ikke noget nærmere tilsyn med f.eks. omkostningsfordelingen mellem parterne, ud over kommunernes godkendelse af spildevandsforsynings-selskabernes kubikmetertakster og faste bidrag. Dette gælder, hvad enten projekterne består i samarbejde mellem to eller flere spildevandsforsyningsselskaber om f.eks. fælles spildevandsanlæg eller andre tiltag, eller der er tale om projekter, hvor den anden parts interesse i projektet ikke vedrører håndtering af spildevand.

3.1.1.2. Kystbeskyttelsesloven og vandløbsloven

Ud over mulighederne i medfør af spildevandsbetalingsloven, kan spildevandsforsyningsselskabet – og dermed selskabets forbrugere – i særlige tilfælde være forpligtet til at betale til kystbeskyttelsesprojekter efter kystbeskyttelsesloven, som bidrager til at sikre selskabets anlæg.

Der er desuden efter vandløbsloven mulighed for i visse tilfælde at pålægge spildevandsforsyningsselskabet at yde tilskud til vandløbsprojekter.

Vandløbslovens regler om vandløb finder anvendelse på grøfter, kanaler, rørledninger og dræn samt søer, damme og andre lignende indvande. Vandforsynings- og kloakledninger er dog ikke omfattet af vandløbsloven, og loven gælder ikke på søterritoriet.

Efter vandløbsloven kan vandløbsmyndigheden, dvs. kommunalbestyrelsen, bl.a. give tilladelse til vandløbsregulering. Ved vandløbsregulering forstås ændring af vandløbets skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde bundkote og skråningsanlæg.

Et vandløbsreguleringsprojekt kan bl.a. bestå i at forsinke eller tilbageholde regnvand ved store regnvejrshændelser, herunder ved udnyttelse af naturlig afstrømning gennem vådområder og ådale, f.eks. for at sikre fortsat mulighed for udledning af spildevand til vandløbssystemet.

Udgifterne til vandløbsregulering afholdes som udgangspunkt af de grundejere, der skønnes at have nytte af reguleringen. Dette kan også omfatte et spildevandsforsyningsselskab, f.eks. hvis det derved får bedre mulighed for at aflede sit vand til vandløbet.

Vandløb skal vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres. Vandløbsvedligeholdelse består navnlig i grødeskæring, oprensning af vandløbet og pleje af brinkforhold. Det er vandløbsmyndigheden, der som udgangspunkt vedligeholder de offentlige vandløb, og det er bredejerne, der som udgangspunkt vedligeholder de private vandløb.

Tilføres et vandløb spildevand, der i nævneværdig grad forøger arbejdet ved vandløbets oprensning, kan vandløbsmyndigheden pålægge ejerne af de ejendomme, hvorfra ulemperne hidrører, at yde bidrag til vandløbets regulering og vedligeholdelse. Det vil kræve, at tilførslen af spildevand forøger den stofmæssige belastning af vandløbet, dvs. f.eks. forøger grødevæksten eller slamaflejringer m.v., og dermed i nævneværdig grad forøger oprensningsarbejdet. En hydraulisk belastning er i sig selv ikke tilstrækkelig for et pålæg om bidrag.

Ved lov nr. 61 af 29. januar 2013 blev der indsat en række bemyndigelser i vandløbsloven, hvorefter miljøministeren (nu klima-, energi- og forsyningsministeren) kan fravige visse regler i vandløbsloven om fordeling af omkostninger for projekter omfattet af medfinansieringsreglerne efter spildevandsbetalingsloven. Bemyndigelserne er udmøntet i medfinansieringsbekendtgørelsen, hvor det er fastsat, at visse bestemmelser i vandløbsloven om omkostningsfordeling ved projekter i vandløb og vedligeholdelse af vandløb ikke finder anvendelse ved projekter i vandløb efter medfinansieringsbekendtgørelsen, i det omfang udgifterne afholdes af spildevandsforsyningsselskabet eller projektejer efter medfinansieringsbekendtgørelsen.

3.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det fremgår af den politiske aftale, at spildevandsforsyningsselskaber fremover skal kunne betale 100 pct. af de nødvendige omkostninger til håndtering af tag- og overfladevand (i aftalen omtalt som regnvand) for alle projekttyper. Det betyder, at spildevandsforsyningsselskaberne skal betale alle omkostningerne til de dele, der udelukkende har til formål at håndtere tag- og overfladevand. Andre parter, f.eks. kommuner eller private, skal som hidtil betale for omkostningerne til de dele, der ikke bidrager til at håndtere tag- og overfladevand (f.eks. nye lygtepæle). For de dele af klimatilpasningsprojektet, som giver fælles nytte for såvel spildevandsforsyningsselskab som andre parter, skal parterne aftale en omkostningsfordeling.

Det fremgår også af den politiske aftale, at selskaberne skal kunne betale direkte for deres del af projekter for alle projekttyper. Dermed vil de ikke længere være afhængige af udlæg fra samarbejdsparten for visse projekttyper. Dette vil ikke mindst gøre det lettere for private at deltage i klimatilpasningsprojekter. Det vil desuden give selskaberne bedre mulighed for at drive projekter og tænke dem ind i deres samlede indsats med klimatilpasning.

Endvidere fremgår det af den politiske aftale, at alle selskabernes klimatilpasningsprojekter skal underlægges ens regler. De begrænsninger, der kendes fra de nuværende medfinansieringsprojekter, skal fjernes. Ændringerne medfører, at selskaberne får bedre mulighed for at håndtere vandet helhedsorienteret og indgå i projekter med flere aktører. Desuden skal kravet om, at vandparkering og andre klimatilpasningsanlæg alene kan etableres, når det har til formål at håndtere vand i et udpeget risikoområde, fjernes, og vandselskaberne skal sikres mulighed for at investere i anlæg i andre selskabers geografiske forsyningsområde, hvis det bidrager til selskabets håndtering af eget tag- og overfladevand.

Endelig fremgår det af den politiske aftale, at der skal føres tilsyn med overholdelsen af reglerne, herunder at forbrugerne ikke betaler for omkostninger, der ikke er begrundet i vandselskabernes klimatilpasning.

Som opfølgning på aftalen skal der fastsættes regler om projekter uden for spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsanlæg, som skal erstatte de nuværende medfinansieringsregler.

Fremover skal det således være muligt for selskaberne at indgå i projekter med andre parter uden begrænsning, således at det ikke kun er kommunale og private parter, der kan indgås aftale med, men alle fysiske og juridiske personer, herunder også staten og regionerne.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at gøre disse nye regler generelle også med hensyn til formålet med projekterne, således at de ikke alene gælder for projekter vedrørende spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand, men også for projekter, der har til formål at løse andre af selskabets opgaver, herunder f.eks. at forhindre overløb. På den måde opnås de bedste muligheder for at håndtere spildevandet ud fra en helhedsorienteret tilgang og for at vælge de mest omkostningseffektive løsninger, således at spildevandsforsyningsselskabet – og dermed de tilsluttede forbrugere – ikke betaler mere end nødvendigt for håndteringen.

Betingelserne for at gennemføre projekter uden for selskabernes spildevandsanlæg eller i samarbejde med andre parter i øvrigt bør derfor også ensrettes, uanset om formålet er klimatilpasning eller løsning af andre af spildevandsforsyningsselskabets opgaver. Kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed bør dog ikke gælde bredere end angivet i aftalen, dvs. i forhold til selskabets serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, jf. pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Som led i ensretningen af reglerne bør der – uanset formålet med projektet – fastsættes krav, der sikrer

kontrol med, at spildevandsforsyningsselskaber kun afholder nødvendige omkostninger til løsning af deres opgaver med håndtering af spildevand, når de indgår i projekter med andre parter.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at visse af reglerne ligeledes bør gælde for projekter, hvor to eller flere spildevandsforsyningsselskaber samarbejder, f.eks. om at etablere fælles anlæg eller andre tiltag til håndtering af spildevand.

For projekter, hvor spildevandsforsyningsselskabet søger om tillæg til indtægtsrammen eller forhåndsgodkendelse heraf, vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at Forsyningssekretariatet bør kontrollere overholdelse af reglerne i forbindelse med behandling af ansøgningen. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at Forsyningssekretariatet også bør føre tilsyn, som eventuelt kan være risikobaseret, med de projekter, som spildevandsforsyningsselskaberne udfører eller deltager i uden for selskabernes spildevandsanlæg eller i øvrigt med andre parter, selv om der ikke ansøges om tillæg, og uanset formålet med projektet. Der bør derfor indføres krav om anmeldelse af sådanne projekter til Forsyningssekretariatet.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at ophæve de nuværende regler om spildevandsforsyningsselskabernes medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, og medfinansieringsbekendtgørelsen og give bemyndigelse til at fastsætte et nyt regelsæt for alle projekter, der foregår uden for spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsanlæg eller i øvrigt i samarbejde med andre parter. Det påtænkte nye regelsæt vil inden for visse rammer give selskaberne en bred mulighed for at udføre eller deltage i projekter uden for selskabernes spildevandsanlæg eller i øvrigt med andre parter, uanset formålet med projektet, og uanset hvor det er placeret, hvis projekterne og dermed omkostningerne er nødvendige af hensyn til selskabets håndtering af spildevand, herunder tag- og overfladevand, som selskabet har ansvar for at håndtere.

Det påtænkte nye regelsæt vil således også omfatte de projekter, som hidtil har været omfattet af reglerne om samarbejdsprojekter, hvor der er delt formål og ejerskab mellem spildevandsforsyningsselskabet og en anden part.

Mulighederne for, at spildevandsforsyningsselskaberne kan deltage i finansiering af projekter efter reglerne i vandløbsloven og kystbeskyttelsesloven, berøres ikke af forslaget.

Der foreslås ikke en udvidelse af spildevandsforsyningsselskabernes ansvarsområde, der fortsat kun omfatter spildevand, herunder tag- og overfladevand, der afledes til selskabets anlæg.

Selskabet vil f.eks. fortsat ikke kunne finansiere anlæg, der skal håndtere en ejendoms tag- og overfladevand ved at vandet afkobles og afledes på anden måde end til selskabets anlæg, f.eks. ved nedsivning, eller ved at det forsinkes, før det afledes til selskabet. Dette gælder også, selv om projektet kunne aflaste selskabets anlæg. Selskabet vil fortsat heller ikke kunne finansiere opgaver, som andre har ansvaret for, f.eks. opgaver, der ligger inden for vandløbsmyndighedens ansvarsområde.

Efter lovforslaget vil selskaberne kunne udføre eller finansiere projekter i veje, hvor vandet afledes på overfladen eller nedsives, i det omfang dette er den billigste mulighed i forhold til at opfylde deres forsyningspligt, herunder det fastsatte serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand.

Selskabet vil fortsat ikke være ansvarligt for forebyggelse af oversvømmelser fra vandløb, søer og havet.

Spildevandsforsyningsselskaberne vil derfor efter forslaget udelukkende kunne udføre eller finansiere projekter i vandløb, søer eller havet, i det omfang disse projekter er den billigste måde at sikre, at

selskabet kan aflede sit vand til det modtagende vandområde – også i spidsbelastningssituationer – og dermed leve op til deres forsyningspligt i forhold til afledning af spildevand. Hvis selskabet således i forbindelse med kraftig regn har problemer med at få udledt tilstrækkelige mængder vand til f.eks. et vandløb, fordi vandstanden bliver for høj, kan et vandløbsprojekt med eksempelvis vandparkering i visse tilfælde være en omkostningseffektiv løsning for selskabet, og i så fald kan selskabet bruge takstmidler på projektet.

Lovforslaget ændrer heller ikke på, at det ikke er spildevandsforsyningsselskabernes opgave at forebygge oversvømmelser fra terrænnært grundvand.

Det foreslås, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler om takstfinansiering, herunder om, hvilke udgifter der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om omkostningsfordeling med andre parter, om betingelser for indregning, herunder samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og sikring af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, om krav til aftaler med andre parter, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Det er hensigten at fastsætte, at Forsyningssekretariatet skal føre tilsyn med overholdelse af reglerne. Hvis der søges tillæg eller forhåndsgodkendelse heraf vil kontrollen skulle udføres i forbindelse med behandlingen af ansøgningen. For projekter, hvor der ikke søges om tillæg, er det hensigten at indføre en anmeldeordning. Forsyningssekretariatets tilsyn med, at reglerne overholdes ved de anmeldte projekter, kan eventuelt tilrettelægges risiko- eller stikprøvebaseret.

For nærmere om de påtænkte regler i bekendtgørelsen henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, forslag til nyt stk. 9 i spildevandsbetalingslovens § 1, og bemærkningerne hertil.

For så vidt angår samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed er det ikke hensigten at fastsætte kriterier herfor i medfør af spildevandsbetalingsloven, men alene at fastsætte, at selskaberne kun må afholde omkostninger til klimatilpasning, som er nødvendige for at leve op til det serviceniveau, der fastsættes i henhold til de regler om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, som forventes fastsat i medfør af miljøbeskyttelsesloven, samt eventuelt omkostninger til mindre, supplerende tiltag, som vil give en samfundsøkonomisk nettogevinst. Der henvises til pkt. 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil og til lovforslagets § 1, nr. 5.

Vandløbslovens bestemmelser vil fortsat finde anvendelse i hidtidigt omfang. Det følger af vandløbslovens §§ 24, stk. 4, § 31, stk. 3, og 35, stk. 4, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at vandløbslovens § 24, stk. 1, om udgifter til vandløbsregulering, § 31, stk. 1, om pligten til vedligeholdelse af offentlige vandløb, og § 35, stk. 1, om pligten til vedligeholdelse af private vandløb, ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 1, stk. 5 og 6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf. Som følge af, at det foreslås at regulere andre anlæg end spildevandsforsyningsselskabets egne i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, og at bemyndigelsen til at fastsætte nærmere regler foreslås flyttet til spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 9, foreslås det at konsekvensændre disse bestemmelser. Det er hensigten at fastsætte, at de nævnte regler i vandløbsloven ikke finder anvendelse, i det omfang et projekt udføres efter de påtænkte nye regler fastsat i medfør af spildevandsbetalingsloven.

Spildevandsforsyningsselskabet vil kunne forestå planlægning og projektudførelse af den del af et projekt, som vedrører selskabets opgaver, efter reglerne om selskabernes hovedvirksomhed. Dette gælder også, hvis selskabet mod betaling etablerer en dyrere løsning end nødvendigt, eller et højere serviceniveau end krævet, jf. pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger og lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil. Andre dele af projektet vil spildevandsforsyningsselskabet kun kunne forestå planlægning

og projektudførelse af, i det omfang det kan ske inden for de til enhver tid gældende regler om tilknyttet virksomhed.

For at få overblik over spildevandsforsyningsselskabernes samlede klimatilpasningsindsats, herunder projekter uden for selskabernes spildevandsanlæg, er det hensigten, at der med hjemmel i vandsektorloven indføres en indberetningspligt til Forsyningssekretariatet. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.5 og til lovforslagets § 3, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

3.2. Krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning

3.2.1. Gældende ret

Den gældende bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1, fastsætter, at kommunalbestyrelsen udarbejder en plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen, hvor kloakeringsområder for de enkelte spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, fastlægges.

Kommunernes spildevandsplaner udgør således det planmæssige grundlag for håndtering af spildevand i kommunen, herunder af tag- og overfladevand. Spildevandsforsyningsselskabernes forpligtelser i forhold til håndtering af tag- og overfladevand er fastlagt i spildevandsplanen.

Efter § 32, stk. 4, kan miljøministeren fastsætte nærmere regler om planlægningen efter stk. 1, herunder om planens indhold, inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure herfor. Ministeren kan endvidere bestemme og fastsætte regler om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for planlægningen og administrationen af loven.

Miljøministeren har i spildevandsbekendtgørelsen fastsat nærmere regler om spildevandsplaner, herunder de indholdsmæssige krav til spildevandsplaner. Spildevandsplanerne regulerer udviklingen på spildevandsområdet i kommunen og sætter rammerne for de konkrete afgørelser, som kommunalbestyrelsen skal træffe på området. Spildevandsplanen må ikke være i strid med regler om indsatsprogram udstedt med hjemmel i lov om vandplanlægning, kommuneplanen og forudsætninger efter § 32, stk. 4, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 2.

Det følger af spildevandsbekendtgørelsens § 5, at spildevandsplanen bl.a. skal indeholde afgrænsning af områder, der udledes eller forventes udledt til, samt placering af udløb, angivelse af eksisterende og planlagte fælles spildevandsanlæg og renseforanstaltninger. Endvidere skal der i spildevandsplanen angives de eksisterende og planlagte projekter til håndtering af tag- og overfladevand, som spildevandsforsyningsselskaber vil betale for efter reglerne om medfinansieringsprojekter. Spildevandsplanen skal ajourføres af kommunalbestyrelsen, når der sker ændringer i forudsætningerne herfor.

Forud for spildevandsplanens vedtagelse skal forslaget til planen forhandles med spildevandsforsyningsselskabet og skal derefter i 8 ugers offentlig høring på kommunens hjemmeside, jf. spildevandsbekendtgørelsens § 6. Spildevandsplanen vedtages af kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsens vedtagelse af en spildevandsplan kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 3. Spørgsmål til lovligheden af en kommunes spildevandsplan vil imidlertid kunne være omfattet af det kommunale tilsyn, i det omfang spørgsmålet ikke kan behandles af en særlig klage- eller tilsynsmyndighed. Det kommunale tilsyn varetages af Ankestyrelsen med Social- og Indenrigsministeriet som overordnet tilsynsmyndighed. Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. § 48, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Tilsynet er et retligt tilsyn. Ankestyrelsen kan således ikke tage stilling til, om kommuners dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige, eller til spørgsmål om skønsudøvelse, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen.

Det kommunale tilsyn fører endvidere ikke tilsyn med virksomhed, der drives i en privatretlig organisationsform, herunder selv om virksomheden er helt eller delvis kommunalt ejet.

Tilsynet omfatter ikke sager eller spørgsmål, som særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage eller har taget stilling til, jf. § 48, stk. 3, i den kommunale styrelseslov.

Ankestyrelsen beslutter selv, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag, jf. § 48 a i den kommunale styrelseslov.

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1, at spildevandsforsyningsselskaberne er forpligtet til at forsyne ejendomme i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde som fastlagt af kommunalbestyrelsen, jf. § 32. Af samme bestemmelses stk. 2 følger, at spildevandsforsyningsselskaberne ikke må anlægge ledningsnet i strid med spildevandsplanen.

I forhold til anlæggelse af ledningsnet betyder det, at hvor kommunalbestyrelsen i spildevandsplanene har fastsat særlige funktionskrav eller serviceniveauer, skal spildevandsforsyningsselskabet følge disse.

Spildevandsforsyningsselskaberne er hermed forpligtede til at leve op til et kommunalt fastsat mål for håndtering af tag- og overfladevand i spildevandsplanen, når selskaberne udskifter eksisterende anlæg eller anlægger nye.

Begrebet ledningsnet skal bl.a. forstås i overensstemmelse med § 4, stk. 7, i spildevandsbekendtgørelsen, hvorefter spildevandsanlæg bl.a. omfatter såvel åbne som lukkede ledninger, der tjener til afledning af spildevand m.v. Begrebet omfatter således alle spildevandsforsyningsselskabets ledninger, pumpestationer m.v., det vil sige det, der transporterer spildevand, herunder tag- og overfladevand, for at sikre en god og effektiv afledning.

Et mål for håndteringen af tag- og overfladevand vil typisk være angivet som et serviceniveau, der angiver, hvor ofte vand må forekomme på terræn i mængder, der forvolder skader, fra henholdsvis regnvandskloakker og kloakker med en blanding af regn- og spildevand. Nogle kommuner har dog i stedet anvist en metode, som spildevandsforsyningsselskaberne skal anvende til at bestemme, hvor meget der skal klimatilpasses i enkelte områder.

Ifølge § 32 a, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven kan kommunalbestyrelsen anmode spildevandsforsyningsselskabet om oplysninger til brug for spildevandsplanen. Herudover er der i spildevandsbekendtgørelsens § 10 fastsat regler om spildevandsforsyningsselskabernes forpligtelse til at udarbejde og udlevere yderligere oplysninger, herunder oplysninger om sandsynlighed for oversvømmelser som følge af kapacitetsproblemer i spildevandsanlæg, og om mulige forebyggende tiltag.

Som en del af aftalen om kommunernes økonomi i 2013 skulle alle kommuner udarbejde en klimatilpassningsplan, som indeholdt kortlægning af risikoen for oversvømmelse og en prioritering af den kommunale indsats, jf. nærmere under pkt. 3.1.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Kommunerne kunne i den forbindelse anmode spildevandsforsyningsselskaberne om at udarbejde et oversvømmelseskort, der viste, hvor der ved overbelastning af kloaksystemet, og fordi vandet ikke kan komme hurtigt nok væk, kan ske oversvømmelse. I den udmøntende bekendtgørelse blev det fastlagt, at selskaberne var forpligtede til at udarbejde kortet én gang, jf. spildevandsbekendtgørelsens § 10.

Der er i dag ikke et krav i miljøbeskyttelsesloven om, at klimatilpasningen skal være samfundsøkonomisk hensigtsmæssig.

Heller ikke i spildevandsbetalingsloven eller i vandsektorloven findes krav om, at spildevandsforsynings-selskabernes investeringer i klimatilpasning skal være samfundsøkonomisk hensigtsmæssige.

Spildevandsforsyningsselskaberne kan efter vandsektorloven få tillæg til deres økonomiske ramme til at efterleve kommunale mål om klimatilpasning, hvormed klimatilpasningen finansieres af vandforbrugerne, jf. nærmere pkt. 3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

3.2.2. Miljø- og Fødevarerministeriets og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det fremgår af den politiske aftale, at der skal udvikles en model, der bidrager til, at den klimatilpasning, som spildevandsforsyningsselskaberne udfører og får tillæg til i deres indtægtsramme, sker til et niveau, der er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Modellen skal bidrage til, at der foretages den nødvendige klimatilpasning, samtidig med at det sikres, at forbrugerne ikke finansierer klimatilpasning, der ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. Formålet er således at undgå, at omkostningerne for forbrugerne og virksomhederne bliver for store, enten i form af unødigt høje takster eller for store skadesomkostninger.

Det følger af den politiske aftale, at det fortsat skal være kommunalbestyrelsen, der i sidste ende har ansvaret for at planlægge klimatilpasningen i kommunerne. Derfor skal kommunerne fortsat planlægge spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasningsindsats i spildevandsplanen, som vedtages af kommunalbestyrelsen.

Det vurderes, at der ikke bør ændres på kommunernes mulighed for at fastsætte et serviceniveau for klimatilpasningen i deres spildevandsplaner. Det vurderes desuden, at kommunalbestyrelsen bør kunne beslutte, at selskabet skal beregne serviceniveauet, som det er sket nogle steder.

Der bør imidlertid fastsættes regler om, hvordan serviceniveauet skal fastsættes, herunder hvordan beregningen med henblik på overholdelse af et krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for klimatilpasningen, nærmere skal foretages, hvad enten beregningen skal foretages af kommunen eller selskabet.

En sådan metode for beregning af samfundsøkonomi vil desuden kunne anvendes som hjælp til at prioritere indsatsen i forbindelse med klimatilpasning, så der klimatilpasses først i de områder, hvor behovet er størst. Det vil være frivilligt for kommunen og spildevandsforsyningsselskabet, om de vil anvende samfundsøkonomiberegningerne som et prioriteringsværktøj, men det kan med fordel indgå i drøftelserne mellem dem, herunder den årlige drøftelse mellem kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskaberne om forsyningsforholdene i kommunen efter miljøbeskyttelseslovens § 32 c.

Hvis en kommune ønsker klimatilpasning ud over det, der er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, bør det være et krav, at den selv finansierer meromkostningerne. Spildevandsforsyningsselskaberne bør derfor i den situation ikke have pligt til at finansiere et højere serviceniveau, selv om det måtte stå i spildevandsplanen. Derved bliver klimatilpasning ud over det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige en kommunal prioritering på lige fod med andre kommunale opgaver. Om kommunal (eller andre parter) finansiering af et højere serviceniveau henvises til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det fremgår af den politiske aftale, at der skal føres tilsyn med reglerne, herunder med, at forbrugerne ikke betaler for klimatilpasning, der er samfundsøkonomisk uhensigtsmæssig.

Der bør derfor indføres et generelt forbud mod, at spildevandsforsyningsselskaberne finansierer klimatilpasning, som går længere end det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige, uanset om selskabet søger om

tillæg til deres indtægtsramme, eller finansieringen sker inden for selskabernes eksisterende indtægtsramme.

Der bør dog altid kunne fastsættes et serviceniveau svarende til en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder og en 10-års regnhændelse i fælleskloakerede områder, også uden at der er foretaget samfundsøkonomiske beregninger, da dette anses for at være det laveste acceptable serviceniveau, bl.a. af sundhedsmæssige årsager.

Kommunen bør også i spildevandsplanen kunne fastsætte et serviceniveau for adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner, f.eks. hospitaler, uden at der stilles krav om samfundsøkonomiske beregninger.

Det vurderes, at det vil være mest hensigtsmæssigt, hvis kontrollen med, om reglerne om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed er fulgt, foretages i forbindelse med, at Forsyningssekretariatet behandler selskabets ansøgning om tillæg og eventuelt forhåndsgodkendelse heraf.

Hvis spildevandsforsyningsselskabet finansierer klimatilpasning inden for deres eksisterende indtægtsramme, vurderes det at ville være uforholdsmæssigt omkostningstungt for selskabet, hvis Forsyningssekretariatet skulle have tilsendt materiale og dokumentation for overholdelse af kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. Det vurderes desuden, at der formentlig vil være tale om få tilfælde, og de afholdte omkostninger forventes at være lave. Derfor vurderes det, at Forsyningssekretariatet i de tilfælde, hvor der ikke søges om tillæg, hverken bør føre kontrol med, om spildevandsplanen er fastsat i overensstemmelse med reglerne, eller med, om selskabet klimatilpasser til et højere niveau end det, der følger af spildevandsplanen. Hvis der er tale om projekter uden for spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg eller i øvrigt med andre parter, bør Forsyningssekretariatet imidlertid føre et – eventuelt risikobaseret – tilsyn med de øvrige krav, der foreslås for sådanne projekter, herunder dokumentation for, at den konkrete løsning er omkostningseffektiv for selskabet, givet det fastsatte serviceniveau, jf. pkt. 3.1.2 og 3.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Spørgsmål til lovligheden af en kommunes spildevandsplan vil herudover kunne være omfattet af det kommunale tilsyn, jf. pkt. 3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Spildevandsforsyningsselskaberne eller andre kan således henvende sig til Ankestyrelsen, der herefter vil kunne tage stilling til, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag om lovligheden af kommunens spildevandsplan.

En belysning af omfang m.v. af klimatilpasningsprojekter, der foretages, uden at der søges om tillæg, vil kunne indgå i Forsyningssekretariatets overvågning af området, som er besluttet med den politiske aftale, jf. pkt. 3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger, og vil kunne indgå i evalueringen af reglerne, herunder i forhold til, om der har vist sig behov for yderligere tilsyn.

I overensstemmelse med den politiske aftale bør metoden for beregning af samfundsøkonomi ikke være for kompliceret, og den bør endvidere tilgodese hensynet til, at der kan klimatilpasses i hele Danmark på trods af forskelle i de lokale niveauer for potentielle skadesomkostninger. Metoden bør endvidere afspejle, at den alene skal anvendes til at beregne niveauet for den del af klimatilpasningen, som skal finansieres af spildevandsforsyningsselskaberne.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en bemyndigelse i miljøbeskyttelsesloven, hvorefter miljøministeren efter forhandling med klima-, energi-, og forsyningsministeren og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i spildevandsplanlægningen skal fastsættes af kommunalbestyrelsen til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau.

Det foreslås endvidere at indsætte en bestemmelse i miljøbeskyttelsesloven, hvorefter et spildevandsfor-

syningsselskab alene er forpligtet til at følge et i spildevandsplanen fastsat krav om serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, hvis det er fastsat i overensstemmelse med de ovenfor nævnte regler.

Det er hensigten at fastsætte regler for, hvordan kommunerne skal fastlægge bindende serviceniveauer for spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af tag- og overfladevand, herunder at fastsætte en statslig metode for samfundsøkonomisk analyse (herefter omtalt som den statslige metode). Serviceniveauet vil, hvis reglerne er fulgt ved fastlæggelsen, være bindende for selskaberne, når de udskifter eksisterende anlæg eller anlægger nye.

Det er hensigten at fastsætte, at kommunalbestyrelsen alternativt i spildevandsplanen skal kunne bestemme, at spildevandsforsyningsselskaberne skal benytte den statslige metode til at beregne serviceniveauet, når de foretager klimatilpasning i forhold til deres håndtering af tag- og overfladevand.

Det foreslås derfor også at indsætte en bemyndigelse i miljøbeskyttelsesloven vedrørende spildevandsforsyningsselskabernes fastsættelse af serviceniveau, svarende til den foreslåede bemyndigelse vedrørende kommunalbestyrelsens fastsættelse af serviceniveau, samt en regel, hvorefter et spildevandsforsyningsselskab skal fastsætte et serviceniveau i henhold til regler fastsat i medfør af bemyndigelserne, hvis dette er bestemt af kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen, eller hvis kommunalbestyrelsen i øvrigt ikke har fastsat et serviceniveau i spildevandsplanen efter de fastsatte regler.

Et serviceniveau op til en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder og en 10-års regnhændelse i fælleskloakerede områder anses generelt som det lavest acceptable, og det er derfor hensigten at fastsætte, at krav om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed kun gælder ved fastsættelse af højere serviceniveau end dette.

Det er hensigten at fastsætte, at serviceniveau for adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner kan fastlægges i spildevandsplanen, uden at være omfattet af kravet om et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau.

For at fremme helhedsorienterede løsninger, hvor spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning integreres med andre formål som klima, natur, miljø og rekreation, foreslås det, at spildevandsforsyningsselskaberne skal kunne indgå aftaler med andre parter, f.eks. kommunerne, om at supplere med finansiering til dækning af omkostningerne til dyrere løsninger eller højere serviceniveauer end spildevandsforsyningsselskaberne vil kunne finansiere, jf. de foreslåede bestemmelser i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, og vandsektorlovens § 15, stk. 2. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 5, nr. 3, og pkt. 3.4 i de almindelige bemærkninger.

Ved væsentlige ændringer af grundlaget for fastsættelse af serviceniveauer i spildevandsplanen vil kommunen efter de gældende generelle regler om spildevandsplanen i spildevandsbekendtgørelsen have pligt til at genberegne og fastsætte nye serviceniveauer. Det er hensigten at fastsætte tilsvarende regler om selskabets pligt til genberegning af serviceniveauer for tag- og overfladevand i tilfælde af væsentlige ændringer af grundlaget for fastsættelsen.

Den samfundsøkonomiske analyse vil have til formål at vurdere fordelene ved at klimasikre et område op til et givet serviceniveau (i form af sparede skadesomkostninger) over for omkostningerne forbundet med klimasikringen med henblik på at finde et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau.

Det er derfor hensigten at fastsætte, at den statslige metode tager udgangspunkt i en kortlægning af risikoen for oversvømmelse og en beregning af de gennemsnitslige årlige skadesomkostninger. Disse vil skulle sammenholdes med en opgørelse af omkostninger ved forskellige mulige løsningstiltag. Ud fra det

opgøres gevinsten (de sparede skadesomkostninger) for de forskellige kombinationer af løsningsmodeller og serviceniveauer, der er regnet på.

Det er endvidere hensigten at fastsætte en begrænset samfundsøkonomisk metode, således at det alene vil være direkte og indirekte skader på markedsomsatte værdier, der kan indgå i opgørelsen af skadesomkostninger.

Skader på markedsomsatte værdier vil omfatte fysiske skader på bl.a. bygninger, infrastruktur, køretøjer og udgifter til evakuering og oprydning (direkte skader) samt bl.a. udgifter ved forstyrrelse af transport, forretning, produktion og udgifter til genhusning (indirekte skader).

Det er således hensigten at fastsætte, at direkte og indirekte skader eller gevinster relateret til ikke-markedsomsatte værdier ikke kan indgå i beregningen. Skader på ikke-markedsomsatte værdier omfatter f.eks. dødsfald, sygdom, tab af affektionsværdi, kulturværdi osv. skader på naturområder (direkte) og f.eks. stress, forstyrrelse af samfundsfunction, reduceret tillid til det offentlige system stigende eller reducerede boligværdier m.v. (indirekte). Ifølge Finansministeriets vejledning i samfundsøkonomiske konsekvensvurderinger fra 2017 skal samfundsøkonomiske analyser sigte efter at klargøre og synliggøre alle væsentlige effekter. De ikke-markedsomsatte værdier er imidlertid svære at værdisætte og vil give usikre resultater. Desuden vil afgrænsningen bidrage til at gøre modellen enkel og gennemskuelig for både kommuner, selskaber og borgere, som forudsat i den politiske aftale. Hertil kommer, at modellen alene skal anvendes til at beregne niveauet for den klimatilpasning, som skal finansieres af spildevandsforsyningsselskaberne.

Det er hensigten at fastsætte, at samfundsøkonomiske gevinster eller omkostninger ved specifikke løsningstiltag, som f.eks. direkte eller indirekte CO₂-reduktion, kvælstofoptag eller -udledning, eller nedsat eller øget miljøbelastning, heller ikke kan indgå i beregningerne af serviceniveau, da det vil være op til spildevandsforsyningsselskabet, når serviceniveauet skal realiseres, at finde den billigste løsning til det fastsatte serviceniveau. Denne vil ikke nødvendigvis omfatte en løsning med disse gevinster eller omkostninger, hvorfor de ikke bør indregnes.

Det er hensigten at fastsætte i medfør af de foreslåede nye regler i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, at andre parter mod betaling af meromkostningerne kan indgå aftale med spildevandsforsyningsselskabet om etablering af et højere serviceniveau eller en dyrere løsning, se nærmere pkt. 3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4.

Det er hensigten, i hvert fald for boligområder at fastsætte, at det vil være op til kommunalbestyrelsen, om der til opgørelsen af skadesomkostninger skal anvendes konkrete data om skader på bygninger og inventar i kommunen, f.eks. forsikringsdata, eller om der skal anvendes statslige tal, som bygger på et gennemsnit for hele landet. Hvis kommunalbestyrelsen fastsætter, at opgørelsen af skadesomkostninger skal ske ud fra lokale forsikringsdata eller andre konkrete data, er det hensigten at fastsætte, at der skal anlægges en gennemsnitsbetragtning for hele kommunen for områder af samme type. Det er således hensigten, at det, i hvert fald for boligområder, ikke vil være tilladt at differentiere på baggrund af konkrete skadesdata vedrørende skader på bygninger og inventar inden for mindre geografiske områder i kommunen. Baggrunden er, at en sådan anvendelse af lokale data vil betyde, at der over vandtaksten vil kunne finansieres klimatilpasning til et højere serviceniveau i velhavende kvarterer end i mindre velhavende kvarterer. Dette vurderes ikke at være rimeligt, da der ofte ikke vil være større forskel på vandforbruget og dermed den samlede spildevandsregning på tværs af velfærdsgrupper.

Det er hensigten at fastsætte, at serviceniveauet med visse undtagelser skal fastsættes til det niveau, som har udvist den største nettogevinst blandt de niveauer, der er lavet beregninger for. Hvis der ikke er fundet et serviceniveau, som giver en positiv nettogevinst, er det hensigten at fastsætte, at serviceniveauet

ikke må fastsættes højere end et vist minimumsniveau, som indtil videre påtænkes fastsat til en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder og en 10-års regnhændelse i fælleskloakerede områder.

For en nærmere beskrivelse af kravene til de samfundsøkonomiske beregninger, der forventes fastsat i den udmøntende bekendtgørelse, henvises til lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Det er hensigten, at metoden for beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed forfines løbende efter lovens ikrafttræden, for at understøtte, at den tilgodeser hensynet om en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig klimatilpasning, og at den udmøntende bekendtgørelse således vil blive justeret, efterhånden som der opnås erfaringer med metoden.

For at sikre, at spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning i alle tilfælde skal være samfundsøkonomisk hensigtsmæssig, uanset om selskabet søger tillæg til deres indtægtsramme eller ej, er det hensigten at fastsætte regler, som indfører et forbud mod, at spildevandsforsyningsselskaberne afholder ekstra omkostninger for at etablere et højere serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, end det, der i overensstemmelse med ovennævnte regler er fastsat i spildevandsplanen eller beregnet af selskabet. Det vil ske i medfør af § 1, stk. 9, i spildevandsbetalingsloven, som foreslået ved lovforslagets § 1, nr. 5. Som ovenfor nævnt vil spildevandsforsyningsselskaberne dog i medfør af de foreslåede nye regler i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, have mulighed for at indgå aftale med kommunen eller andre parter om et højere serviceniveau mod betaling af meromkostningerne.

I visse tilfælde vil det være meget omkostningsfuldt og dermed ikke samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at opnå et højere serviceniveau for et område generelt set. Der kan imidlertid godt være (mindre) klimatilpasningstiltag, som kan reducere skadesomkostningerne i dele af området, og som samfundsøkonomisk vil give en nettogevinst. Det bør være kommunalbestyrelsen, der beslutter, om spildevandsforsyningsselskaberne kan bruge midler på sådanne tiltag. Det er derfor hensigten at fastsætte regler i spildevandsbekendtgørelsen, hvorefter kommunen i spildevandsplanen kan beslutte, at spildevandsforsyningsselskabet skal have mulighed for i forbindelse med deres øvrige anlægsaktiviteter at udføre klimatilpasningstiltag, der ikke øger serviceniveauet for området generelt set, men reducerer skadesomkostningerne. Det er vurderingen, at disse regler kan fastsættes med hjemmel i den gældende § 32, stk. 4, i miljøbeskyttelsesloven. Det er desuden hensigten at fastsætte regler i medfør af den foreslåede bemyndigelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 9, hvorefter spildevandsforsyningsselskabet, hvis kommunalbestyrelsen har tilladt det i spildevandsplanen, vil kunne vælge at udføre sådan klimatilpasning i forbindelse med deres anlægsprojekter, forudsat, at omkostningerne til disse ekstra klimatilpasningstiltag kun udgør en mindre andel af omkostningerne ved det pågældende anlægsprojekt, f.eks. op til 5 pct. Det vil desuden skulle dokumenteres, at der er en samfundsøkonomisk nettogevinst, og at tiltagene er selskabsøkonomisk omkostningseffektive.

For nærmere om disse regler henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Det er desuden hensigten at fastsætte regler i medfør af vandsektorlovens § 8, jf. den foreslåede ændring heraf i lovforslagets § 3, nr. 2, om, at tillæg til indtægtsrammen til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand forudsætter, at ovenstående regler om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed er overholdt.

For nærmere om disse regler henvises til pkt. 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til lovforslagets § 3, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3.3. Tillæg til spildevandsforsyningsselskabernes indtægtsramme

3.3.1. Gældende ret

Kapitel 3 i vandsektorloven regulerer vandselskabernes indtægtsrammer m.v.

Ifølge §§ 6 og 6 a fastsætter Forsyningssekretariatet for vandselskaber enten indtægtsrammer eller regnskabsmæssige kontrolrammer.

Ifølge § 6, stk. 3 og 5, og § 6 a, stk. 3, korrigeres indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer med et årligt effektiviseringskrav.

Ifølge § 6, stk. 6, og § 6 a, stk. 4, kan rammerne korrigeres med et tillæg, jf. lovens §§ 7 og 8.

Ifølge § 6, stk. 7, og § 6 a, stk. 4, skal et vandselskab indberette årsregnskabet til Forsyningssekretariatet, og det skal indeholde de nødvendige oplysninger til fastsættelse af og kontrol med overholdelse af indtægtsrammen eller den regnskabsmæssige kontrolramme.

I § 7 er det i stk. 1 fastsat, at Forsyningssekretariatet kan dispensere fra indtægtsrammen eller den regnskabsmæssige kontrolramme, og i stk. 2 findes en bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om dispensationer, bl.a. hvilke forhold der kan begrunde en dispensation.

§ 8 bemyndiger klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer, herunder er bl.a. nævnt beregningsmetode, effektiviseringskrav, hvilke økonomiske og andre oplysninger der skal indgå i fastsættelsen, og vandselskabernes indberetning af oplysninger til Forsyningssekretariatet. Ministeren bemyndiges endvidere til at fastsætte regler om tillæg til indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer.

Vandsektorlovens § 20 indeholder desuden en hjemmel for klima-, energi- og forsyningsministeren til bl.a. at fastsætte regler om indlevering af data fra vandselskaber til Forsyningssekretariatet til brug for bl.a. administration af og kontrol med loven og regler udstedt i medfør af loven, herunder til brug for benchmarking og fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer, samt data til brug for Forsyningssekretariatets generelle analyser m.v.

Disse bemyndigelser er udmøntet i bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (herefter benævnt »ØR-bekendtgørelsen«). Der er i ØR-bekendtgørelsen bl.a. fastsat regler om fastsættelse af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer (under ét betegnet økonomiske rammer), om effektiviseringskrav og om tillæg til rammerne. Der kan bl.a. efter § 11, stk. 1, gives tillæg til omkostninger (over et vist minimumsniveau) til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål. Der kan desuden efter § 11, stk. 5, gives tillæg til selskabets omkostninger til medfinansieringsprojekter, som opfylder betingelserne i medfinansieringsbekendtgørelsen.

Der er desuden i ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, fastsat regler om, hvilke af et vandselskabs omkostninger der ikke omfattes af den årlige korrektion som følge af effektiviseringskrav. Disse omfatter bl.a. vandselskabets betaling til projektejers medfinansieringsprojekter. Tillæg til rammen omfattes i øvrigt af effektiviseringskravene, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 12. Dette gælder også tillæg til klimatilpasningsprojekter efter § 11, stk. 1, og også tillæg til vandselskabets driftsopgaver, der vedrører håndtering af tag- og overfladevand i forbindelse med medfinansieringsprojekter. Det sidste blev indført i 2016 som opfølgning på det politiske forlig om en ny og forbedret regulering af den danske vandsektor, hvor selskaberne fik adgang til at udføre sådanne driftsopgaver som hovedvirksomhed.

ØR-bekendtgørelsen fastsætter endvidere regler om kontrol med rammerne, herunder om indsendelse af årsregnskab og redegørelse for bl.a. omkostninger til tillæg, og om anden dokumentation til Forsyningssekretariatet. For så vidt angår medfinansieringsprojekter fremgår dokumentationskravene af medfinansieringsbekendtgørelsen, jf. pkt. 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

3.3.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det følger af den politiske aftale, at tillæg til klimatilpasning skal betinges af, at der tilpasses til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau. Der bør derfor indføres krav i den økonomiske regulering om, at tillæg betinges af, at reglerne om samfundsøkonomi, som er fastsat i medfør af de foreslåede regler i miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbetalingsloven, er fulgt.

I lighed med, hvad der gælder for tillæg til mål i øvrigt, vurderes, at der kun bør kunne gives tillæg til klimatilpasning, hvis det pågældende projekt medfører, at serviceniveauet i forhold til håndtering af tag- og overfladevand forøges. I den forbindelse skal forøgelsen ses i forhold til det nuværende, faktiske serviceniveau, og ikke det serviceniveau, som anlægget havde, da det blev anlagt. Baggrunden herfor er, at bl.a. øgede nedbørsmængder mange steder har medført, at ældre anlægs nuværende, faktiske serviceniveau er væsentligt lavere end, hvad det oprindeligt blev anlagt til, netop fordi de ældre anlæg ikke blev klimasikret for hele anlæggets levetid, ligesom de tilsluttede befæstede arealer mange steder er øget igennem tiden. Der bør derudover kunne gives tillæg til supplerende klimatilpasningstiltag, i det omfang selskabet lovligt kan afholde omkostninger hertil.

Da visse klimatilpasningsprojekter kan medføre betydelige besparelser andre steder i spildevandsforsyningsselskabets anlæg, vurderes det, at tillæg kun bør gives med fradrag for sådanne afledte besparelser.

Projekter med et andet hovedformål end klimatilpasning bør fortsat skulle behandles efter de øvrige regler om tillæg, f.eks. tillæg til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål.

Det følger af den politiske aftale, at tillæg til selskaberne til alle typer klimatilpasningsprojekter skal omfattes af effektiviseringskrav, da selskaberne får bedre mulighed for at påvirke omkostningerne til deres projekter. Effektiviseringskravene skal understøtte, at forbrugerne ikke betaler unødigt meget for klimatilpasningen.

At alle typer klimatilpasningsprojekter fremover skal omfattes af effektiviseringskrav kræver ikke ændring af de nugældende regler. De nugældende regler om, at spildevandsforsyningsselskabets betaling til projektejerens medfinansieringsprojekter ikke er underlagt effektiviseringskrav, bør opretholdes for de medfinansieringsprojekter, som stadig vil være omfattet af de nugældende medfinansieringsregler, jf. nærmere pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Tillæg til øvrige klimatilpasningsprojekter, som gives efter ØR-bekendtgørelsens regler om tillæg til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål, er allerede i dag underlagt effektiviseringskrav. Også tillæg til spildevandsforsyningsselskabernes driftsomkostninger til medfinansieringsprojekter (hvis det er aftalt mellem parterne, at selskabet varetager driftsopgaver i forbindelse med projektet) er allerede i dag underlagt effektiviseringskrav.

Der bør endvidere fastsættes krav i medfør af vandsektorloven om dokumentation for, at betingelserne for at give tillæg er opfyldt.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at tilføje en udtrykkelig hjemmel i vandsektorlovens § 8, jf. den foreslåede ændring heraf i lovforslagets § 3, nr. 2, til at fastsætte betingelser for tillæg til vandselskabers indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer, herunder foreslås det at indsætte en klar hjemmel til at gøre tillæg betinget af krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. Det ligger i den eksisterende bemyndigelse i § 8 til at fastsætte regler om tillæg, at der kan opstilles krav eller betingelser, der skal være opfyldt for at opnå tillæg. Der er dog ikke hidtil blevet stillet krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed i serviceniveauer i den økonomiske regulering, og da et sådant krav har en væsentlig anden karakter end de

øvrige krav vedrørende tillæg, foreslås det, at dette nævnes i bemyndigelsen for at sikre en klar hjemmel hertil.

Bemyndigelsen i § 8 forventes udnyttet til at fastsætte, at der ikke kan gives tillæg til projekter, som er omfattet af den bekendtgørelse om takstfinansiering af klimatilpasningsprojekter og projekter uden for selskabernes egne anlæg og med andre parter i øvrigt, som det er hensigten at fastsætte i medfør af spildevandsbetalingsloven, hvis betingelserne i bekendtgørelsen ikke er opfyldt. Betingelserne vil dels vedrøre klimatilpasning, herunder om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og omkostningseffektivitet, dels krav til kontrakt, omkostningseffektivitet og omkostningsfordeling ved projekter uden for selskabets egne anlæg og med andre parter i øvrigt. Om bekendtgørelsen henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil og pkt. 3.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

De hidtidige regler om tillæg vil fortsat finde anvendelse, hvis hovedformålet med projektet er et andet end klimatilpasning, hvor der ikke er krav om, at serviceniveauet fastsættes ud fra samfundsøkonomiske kriterier, og der ikke er tale om projekter med andre parter.

Der vil efter den gældende bestemmelse i ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 1, om tillæg til mål også kunne gives tillæg til dækning af de udgifter, som et spildevandsforsyningsselskab vil skulle afholde i forbindelse med deres bidrag til kommunernes fastlæggelse af serviceniveauer for håndtering af tag- og overfladevand i spildevandsplanen. Det samme gælder selskabets udgifter til beregning af serviceniveauer, hvis det er selskabet, der skal fastlægge serviceniveauerne.

For tillæg til klimatilpasning er det hensigten at fastsætte, at disse gives med fradrag for afledte besparelser.

Det er endvidere hensigten at fastsætte, at de samlede omkostninger til klimatilpasning sammen med omkostninger til andre mål, der ansøges om tillæg til inden for et år, vil skulle overstige en vis minimumsgrænse, ligesom det gælder i dag for tillæg til omkostninger til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål, jf. ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 1.

For nærmere om, hvordan bemyndigelsen forventes udmøntet i ØR-bekendtgørelsen, henvises til lovforslagets § 3, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Endvidere henvises vedrørende kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed til pkt. 3.1.3 og 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Vedrørende Forsyningssekretariatets tilsyn med overholdelse af reglerne om samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau m.v. og reglerne, der i øvrigt påtænkes fastsat i medfør af spildevandsbetalingsloven om bl.a. projekter uden for selskabets spildevandsanlæg eller med andre parter i øvrigt, og krav til dokumentation for overholdelse af disse regler henvises til pkt. 3.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 3, nr. 2.

Da reglerne om medfinansieringsprojekter foreslås ophævet, vil reglen om, at omkostninger til vandselskabets betaling til projektejers medfinansieringsprojekter ikke underlægges effektiviseringskrav, gradvis over en årrække miste sin betydning, efterhånden som selskabernes betaling til de igangværende medfinansieringsprojekter afsluttes. Eventuelle reinvesteringer vil skulle ske efter de nye regler.

Det er hensigten, at tillæg til projekter, som fremover ikke er omfattet af medfinansieringsreglerne, herunder også tillæg til klimatilpasning, ligesom i dag skal være omfattet af effektiviseringskrav.

3.4. Andre parters finansiering af højere serviceniveau eller dyrere løsning

3.4.1. Gældende ret

Det følger af § 1, stk. 1, i spildevandsbetalingsloven, at loven bl.a. har til formål at sikre hensynet til princippet om omkostningsdækning. Det følger endvidere af § 1, stk. 4, i spildevandsbetalingsloven, at udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg skal dækkes af bidrag fra de tilknyttede forbrugere.

Ifølge bemærkningerne til spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 1, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 66 som fremsat, side 7, indebærer bestemmelsen bl.a., at der ikke fra kommunal eller statslig side må ydes tilskud med henblik på en reduktion af betalingen for afledning af spildevand.

Det følger endvidere af disse bestemmelser, som lovfæster hvile i sig selv-princippet, at spildevandsforsyningsselskaberne kun kan opkræve takstmidler til brug for udgifter, der er nødvendige for det pågældende selskabs almindelige forsyningsaktiviteter, jf. nærmere pkt. 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Heri ligger bl.a., at selskabet ikke må finansiere unødvendigt dyre tiltag til løsning af deres opgaver, f.eks. for at tilgodese formål, som ligger uden for spildevandsforsyningsselskabets opgaver. Der er dog ikke fastsat nærmere regler herom eller krav til dokumentation for, at selskaberne ikke vælger dyrere løsninger end nødvendigt, undtagen for medfinansieringsprojekter, jf. nærmere herom pkt. 3.1.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Kapitel 3 i vandsektorloven regulerer vandselskabernes indtægtsrammer m.v. Ifølge §§ 6 og 6 a fastsættes for vandselskaberne enten indtægtsrammer eller regnskabsmæssige kontrolrammer. Lovens § 8 bemyndiger klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om bl.a. fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer.

Denne bemyndigelse er udmøntet i ØR-bekendtgørelsen. Her er der bl.a. fastsat regler om årsregnskab m.v., hvoraf det bl.a. fremgår, hvordan vandselskabets samlede indtægter, som skal overholde den udmeldte økonomiske ramme, skal opgøres. Heraf fremgår, at indtægterne omfatter både indtægter, der hidrører fra takster og bidrag m.v., som betales for levering af drikkevands- og spildevandsydelser, og andre indtægter fra hovedvirksomheden, finansielle indtægter og overskud fra tilknyttet virksomhed. Indtægter fra aktiviteter, som ifølge lovgivningen skal have selvstændigt regnskab, indregnes i vandselskabets indtægter i det omfang, det er muligt efter lovgivningen.

Ifølge § 15 i vandsektorloven kan kommuner kun deltage i aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning omfattet af lovens § 2, stk. 1, nr. 1, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anpartsselskabsform.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2008-09, tillæg A, side 4660, at bestemmelsen skal sikre adskillelse mellem myndigheds- og driftsansvar. For de kommunalt ejede forsyninger havde der hidtil i en række tilfælde været sammenfald mellem disse roller, idet kommunen var såvel myndighed som driftsherre. Bestemmelsen indebar, at kommunale forsyninger skulle udskilles fra kommunens forvaltning.

Ifølge vandsektorlovens § 18 kan vandselskaber kun deltage i anden virksomhed end deres forsyningsvirksomhed (hovedvirksomhed), når denne har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, og når den udøves på kommercielle vilkår i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar. I § 18, stk. 3, findes en bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om den nævnte virksomhed, herunder om hvilke typer af tilknyttet virksomhed der kan udøves.

Med hjemmel i § 18, stk. 3, er der fastsat regler i bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed. Af bekendtgørelsen fremgår også en række aktiviteter, som regnes for at høre under hovedvirksomheden. I bekendtgørelsen er det bl.a. fastsat, at vandselskabets driftsopgaver, der

vedrører håndtering af tag- og overfladevand i forbindelse med medfinansieringsprojekter, regnes som hovedvirksomhed.

3.4.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Der kan være andre parter, som kan have en interesse i, at spildevandsforsyningsselskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau, end det er forpligtet til at gøre for takstmidler, eller at spildevandsforsyningsselskabets opgaver løses via projekter, som er dyrere end nødvendigt til løsning af selskabets opgaver.

Dette kan f.eks. være aktuelt, hvis kommunalbestyrelsen ønsker et højere serviceniveau for vand på terræn end det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige, eller hvis ejere af ejendomme, anlæg m.v., ønsker at beskytte anlægget bedre, f.eks. fordi det har en værdi af en art, som ikke kan indgå i den samfundsøkonomiske vurdering. Hvis beskyttelsen bedst kan ske ved at forhøje serviceniveauet i spildevandsanlægget og ikke ved at træffe specifikke foranstaltninger i forbindelse med den anden parts anlæg, bør selskabet kunne indgå aftale herom, mod at den anden part betaler meromkostningerne til etablering og drift.

Et andet eksempel kan være, at f.eks. kommunalbestyrelsen ønsker, at selskabet opnår det krævede serviceniveau ved brug af en dyrere løsning end nødvendigt – altså en løsning som ikke er omkostnings-effektiv for selskabet – fordi denne løsning indebærer andre fordele for kommunen, borgere eller miljøet, som det imidlertid ikke er selskabets opgave at levere for takstmidler. Det kan f.eks. være, at kommunen ønsker, at et regnvandsbassin anlægges som en sø i den lokale park, selv om det ville være billigere at etablere det som et mere teknisk anlæg uden for parken, uden at tage hensyn til udformning. Endnu et eksempel kunne være, at kommunen foretrækker grønne overfladeløsninger, der bidrager til udformning af et konkret byrum, hvor den mest effektive løsning for selskabet ville være underjordisk/åben kanal. Selskabet bør kunne indgå aftale om etablering af den dyrere løsning, mod at den anden part betaler meromkostningerne til etablering og drift.

Det vurderes derfor, at spildevandsforsyningsselskaberne bør have adgang til at indgå aftaler med andre parter herom mod betaling af de fulde meromkostninger til etablering og drift (herunder vedligeholdelse). Betalingen vil skulle dække meromkostninger til etablering og drift som følge af det højere serviceniveau eller dyrere løsning.

En sådan betaling vil ikke bryde med hvile i sig selv-princippet, herunder princippet om omkostningsdækning i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 1, da betalingen fra de andre parter ikke skal gå til at finansiere aktiviteter, som selskabet er forpligtet til at udføre inden for det takstfinansierede område.

En sådan betaling fra en anden part vurderes heller ikke at være i strid med vandsektorlovens § 15, da den ikke vurderes at udgøre en »aktivitet forbundet med spildevandsforsyning« i den forstand udtrykket er anvendt i vandsektorlovens § 15.

Det antages, at kommuner har en almindelig adgang til at indgå aftaler med andre om varetagelse af kommunale opgaver.

Det må imidlertid anses for hensigtsmæssigt, at der indsættes en udtrykkelig hjemmel til, at kommunerne kan indgå og betale for udgifter til sådanne aftaler, hvis det i øvrigt ligger inden for kommunernes opgaver at varetage de pågældende hensyn. Det er således ikke hensigten, at kommuner med bestemmelsen får en videre adgang til at varetage opgaver, end hvad der følger af gældende regler.

3.4.3. Den foreslåede ordning

Der er ikke i de gældende regler taget stilling til, om spildevandsforsyningsselskaber mod betaling fra an-

dre parter kan forhøje et serviceniveau eller udføre deres opgaver på en dyrere måde end nødvendigt. Det foreslås at indføre en klar hjemmel til, at spildevandsforsyningsselskaberne kan modtage betaling fra andre parter, der har en interesse i, at der foretages klimatilpasning til et højere serviceniveau end det, som spildevandsforsyningsselskaberne er forpligtede til at finansiere. Det foreslås tilsvarende, at der indføres klar hjemmel til, at selskaberne kan modtage betaling fra andre parter, der har en interesse i, at spildevandsforsyningsselskabet etablerer en dyrere løsning end nødvendigt for at nå op på det fastsatte serviceniveau. Betalingen vil skulle dække meromkostninger til etablering og drift som følge af det højere serviceniveau eller dyrere løsning.

Det er hensigten, at Forsyningssekretariatet skal føre tilsyn med disse aftaler på samme måde som med de aftaler, der indgås med andre parter i øvrigt, jf. pkt. 3.1.3 i de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

En sådan opgradering af selskabets egne anlæg eller egne projekter i øvrigt til et højere serviceniveau eller etablering af anden løsning til håndtering af tag- og overfladevand end den mest omkostningseffektive til det krævede serviceniveau, vil blive betragtet som hovedvirksomhed. Det er hensigten, at dette vil blive præciseret i bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

Det er hensigten at fastsætte i ØR-bekendtgørelsen, at den eksterne finansiering skal angives særskilt i selskabets regnskab, og at den i så fald ikke vil blive medregnet i selskabets samlede indtægter i forbindelse med Forsyningssekretariatets kontrol med overholdelse af selskabets indtægtsramme.

Det foreslås også at indføre en udtrykkelig bestemmelse i vandsektorloven om, at kommunerne kan indgå sådanne aftaler og betale spildevandsforsyningsselskabets meromkostninger, uden at dette vil være i strid med reglen i vandsektorlovens § 15, stk. 1, hvorefter kommuner kun kan deltage i aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning, hvis aktiviteterne udøves i et aktie- eller anpartsselskab. Det er ikke hensigten hermed at udvide kommunernes adgang til at varetage opgaver, og der skal derfor være tale om tiltag, som er hjemlet i lovgivningen i øvrigt. Det er heller ikke hensigten med bestemmelsen at afskære andre, herunder andre myndigheder, fra at indgå aftaler som omhandlet i den foreslåede bestemmelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5.

3.5. Indberetning af oplysninger om klimatilpasningsprojekter

3.5.1. Gældende ret

Ifølge spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 6, kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte nærmere regler om medfinansieringsprojekter efter lovens § 1, stk. 5, herunder bl.a. om dokumentation for fastsatte krav vedrørende spildevandsforsyningsselskabets udgifter.

Vandsektorlovens § 8 indeholder bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren til bl.a. at fastsætte regler om vandselskabernes indberetning af oplysninger til Forsyningssekretariatet, indberetningens form, herunder at indberetning skal ske elektronisk, og frister for indberetningen.

Vandsektorlovens § 20 indeholder bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren til bl.a. at fastsætte regler om indlevering af data fra vandselskaber til Forsyningssekretariatet til brug for administration af og kontrol med loven og regler udstedt i medfør af loven, herunder til brug for benchmarking og fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer, samt data til brug for Forsyningssekretariatets generelle analyser m.v.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om indlevering af data til brug for generelle analyser m.v. blev indsat ved lov nr. 1567 af 27. december 2019 om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, lov om elforsyning, lov om varmforsyning og selskabsskatteloven. Det følger af

bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 50 som fremsat, side 24, at det er hensigten indtil videre kun at anvende bemyndigelsen vedrørende data til brug for Forsyningssekretariatets generelle analyser m.v. i forhold til nogle specifikke, igangværende analyser.

I medfinansieringsbekendtgørelsen er det med hjemmel i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 6, og vandsektorlovens § 8 fastsat, at spildevandsforsyningsselskaberne til brug for Forsyningssekretariatets kontrol af den økonomiske ramme og forhåndsgodkendelse af tillæg, herunder til at sandsynliggøre det eller de valgte projekters omkostningseffektivitet, skal indsende følgende:

- 1) Aftalen om det alternative projekt indgået mellem spildevandsforsyningsselskabet og projektejer.
- 2) En kort beskrivelse samt økonomisk overslag for den billigst mulige sædvanlige afhjælpningsløsning med samme serviceniveau som det alternative projekt.
- 3) For privatejede alternative projekter endvidere en kommunal beslutning om, at projektet fra kommunal side anses som hensigtsmæssigt og omkostningseffektivt. Beslutningen kan eksempelvis fremgå af en klimatilpasningsplan, spildevandsplan eller forslag hertil.

Med hjemmel i vandsektorlovens §§ 8 og 20 er der endvidere i ØR-bekendtgørelsens kapitel 9 og 15 fastsat generelle regler om vandselskabers årlige indberetning af årsregnskab og andre oplysninger til Forsyningssekretariatet til brug for kontrol med overholdelse af selskabernes økonomiske ramme, herunder om betingelserne for at få tillæg til den økonomiske ramme er overholdt. Det er fastsat, at vandselskabernes anmeldelser, indberetninger og redegørelser til Forsyningssekretariatet skal ske elektronisk i et format, som Forsyningssekretariatet fastsætter.

Herudover er der ikke i lovgivningen nogen krav om, at spildevandsforsyningsselskaberne skal indberette oplysninger om deres klimatilpasning, og der er således ikke krav om indberetning af oplysninger om projekterne, som ikke er nødvendige i forhold til kontrollen med de fastsatte regler, og der er ingen indberetningskrav for projekter, hvor medfinansieringsreglerne ikke anvendes, og hvor selskabet ikke søger om tillæg til rammen.

3.5.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det følger af den politiske aftale, at dokumentationskrav skal harmoniseres og indberetningerne digitaliseres for alle projektyper, med henblik på at der skabes overblik over antallet af klimatilpasningsprojekter, og at krav til dokumentation og indberetninger ikke kompliceres for selskaber og myndigheder.

Det følger også af aftalen, at der skal være gennemsigtighed i udviklingen i spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning og omkostninger hertil. Derfor skal Forsyningssekretariatet årligt opgøre og offentliggøre nøgletal, der belyser spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasningsindsats. Disse fremsendes også til forligskredsen. Det skal gøre det muligt løbende at evaluere indsatsen og reglerne og danne grundlag for dialog om eventuelle risici for overinvesteringer, større takststigninger eller barrierer for en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig klimatilpasning.

Endvidere fremgår det af aftalen, at ordningen skal evalueres efter 3 år. Evalueringen præsenteres for forligskredsen.

Det er ikke alle klimatilpasningsprojekter, som i dag skal indberettes til Forsyningssekretariatet, og for andre projekter end medfinansieringsprojekter skal der ved tillægsansøgning kun gives få oplysninger om andet end omkostningerne ved projektet. Der er derfor i dag ikke et samlet overblik over, hvor meget der klimatilpasses, niveauet herfor eller omkostningerne til det.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der til brug for opgørelsen af nøgletal og evaluering

af ordningen er behov for, at spildevandsforsyningsselskaberne årligt indberetter oplysninger om alle klimatilpasningsprojekter, herunder alle projekter, som medfører forhøjelse af serviceniveauet, uanset hvad anlæggets endelige serviceniveau bliver, og uanset om der søges tillæg til projektet eller ej. Endvidere vil der være behov for indberetning om projekter, hvor nye områder kloakeres til et serviceniveau over en 5-års regnhændelse for separatkloakerede områder og en 10-års regnhændelse for fælleskloakerede områder.

For at sikre, at det på et tilpas detaljeret datagrundlag kan vurderes – både i en årlig opgørelse og i evalueringen – om der klimatilpasses i tilstrækkelig grad i de områder, hvor der er behov, og om reglerne på en passende måde bidrager til samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, vurderes det som udgangspunkt nødvendigt, at der indberettes data om klimatilpasningsindsatsen på projektniveau.

Formålet er bl.a. at kunne vurdere f.eks. risici for over- eller underinvesteringer, takststigninger som følge af klimatilpasningen og eventuelle barrierer for samfundsøkonomisk hensigtsmæssig klimatilpasning.

Det vurderes, at alle de påkrævede data m.v. f.eks. kan indberettes af selskaberne i forbindelse med deres årlige indberetning i april, hvor de også indsender ansøgning om tillæg m.v. Forsyningssekretariatet vil herefter hvert år kunne opgøre og offentliggøre nøgletal.

Den aftalte evaluering vil kunne foretages i 2024, når data for 2023 er modtaget og opgjort i Forsyningssekretariatet.

3.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indføre hjemmel i vandsektorlovens § 20 til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstede regler om vandselskabers indberetning af oplysninger om deres klimatilpasning.

Det er hensigten at indsætte regler i ØR-bekendtgørelsen om spildevandsforsyningsselskabernes indberetning af oplysninger om deres klimatilpasningsprojekter. Det forventes, at indberetningerne f.eks. vil kunne foretages i forbindelse med den årlige indberetning til brug for kontrol med selskabernes økonomiske rammer, hvor selskaberne også ansøger om tillæg m.v.

Det forventes, at der vil blive fastsat krav om indberetning af f.eks. omkostninger, fordelt på drift og anlæg, hvad løsningen er dimensioneret til etc.

For projekter, hvor der søges om tillæg forventes det, at i hvert fald hovedparten af de nødvendige oplysninger vil fremgå af dokumentationen for, at betingelserne for at opnå tillæg er opfyldt, medmindre projektet er omfattet af den foreslåede overgangsordning. For projekter uden for selskabets spildevandsanlæg eller med andre parter i øvrigt, som vil skulle anmeldes til Forsyningssekretariatet, vil i hvert fald en del af oplysningerne skulle indsendes i forbindelse med anmeldelsen. For andre projekter vil der være tale om oplysninger, som ikke i øvrigt skal indberettes til brug for Forsyningssekretariatets afgørelser og tilsynsopgaver.

For nærmere om, hvilke oplysninger der påtænkes at skulle indberettes, henvises til lovforslagets § 3, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

3.6 Ophævelse af bestemmelser om Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond

3.6.1. Gældende ret

Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond, herefter VTU, blev med lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21, stk. 1, med henblik på at fremme forskning og udvikling i den danske vandsektor. Fondens formål er at yde støtte

til, at der udvikles teknologier, metoder, ledelsesformer, ledelsessystemer og viden, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet i bred forstand, således at den danske vandsektors høje kvalitet kan fastholdes og udvikles til gavn for forbrugerne i form af bedre vandkvalitet, større forsyningssikkerhed og større effektivitet, herunder også energieffektivitet. Fondens fokus er på områder, som kan medføre konkrete forbedringer for vandsektorens forsyninger og de tilsluttede forbrugere (husholdninger, virksomheder, institutioner m.v.) vedrørende kvalitet, forsyningssikkerhed, miljø og effektivitet, herunder også energieffektivitet.

Den gældende lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1450 af 05. oktober 2020 (herefter benævnt »vandforsyningsloven«) § 52 a, stk. 1, nr. 14, og den gældende spildevandsbetalingslovs § 1, stk. 4, 3. pkt., giver vandselskaberne mulighed for, inden for hvile i sig selv-princippet at anvende takstmidler til indbetaling til VTU, som har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, eller til en fond efter fondsloven, som har til formål at fremme vandteknologi, herunder udvikling og demonstration. Gældende ret indeholder ikke bestemmelser om, at vandselskaberne kan opkræve takstmidler til dækning af vandselskabernes indbetaling til foreninger, hvori der puljes og omfordeles midler til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Det er frivilligt for det enkelte vandselskab, om og i hvilket omfang vandselskabet opkræver takstmidler til indbetaling til VTU, som har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, eller en fond efter fondsloven, der har til formål at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres.

Den gældende vandsektorlovs § 21, vedrører oprettelsen, formålet, regnskab, økonomi og administration m.v. af VTU. Den gældende vandsektorlovs § 22, vedrører VTU's bestyrelsessammensætning, bestyrelsens opgaver og forvaltningen m.v. af VTU.

I 2015 blev der indgået politisk aftale mellem den daværende regering (Socialdemokratiet og Radikale Venstre), Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om, at VTU ikke skulle videreføres i regi af vandsektorloven, men at vandselskaberne fremover skulle have mulighed for at indbetale takstmidler til en fond inden for fondslovens almindelige rammer, som har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres.

Med lov nr. 132 af 16. februar 2016 om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, lov om vandforsyning m.v., lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og forskellige andre love blev der etableret hjemmel i henholdsvis spildevandsbetalingsloven og vandforsyningsloven til, at vandselskaberne kan opkræve takstmidler til en fond oprettet i medfør af lov om fonde og visse foreninger, som har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres.

Der er ikke siden 2015 blevet indbetalt midler til VTU. VTU's bestyrelse besluttede som følge heraf i 2015, at der ikke skulle udbydes flere ansøgningsrunder. Den 31. december 2015 blev VTU's sekretariat lukket, og VTU oprettede en administrationsaftale med DANVA, der er en interesseorganisationen for drikkevands- og spildevandsforsyningsselskaber, som herefter har varetaget opgaverne i forbindelse med de resterende igangværende projekter. Alle projekter i VTU er afsluttet og lukket med udgangen af 2018.

Med lov nr. 1567 af 27. december 2019 om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, lov om elforsyning, lov om varmforsyning og selskabsskatteoven blev der indført hjemmel til, at VTU's bestyrelse kunne genudpeges mere end én gang, hvilket hidtil ikke havde været muligt. VTU's bestyrelse blev genudpeget i januar 2020 med henblik på den endelige afvikling af VTU. VTU har ikke siden 2018 haft aktiviteter, men skal ifølge vandsektorlovens § 21, stk. 7, aflægge regnskab årligt. Der var pr. den 31. december 2019 ca. 2,8 mio. kr. tilbage i VTU.

Det følger af vandsektorlovens § 22, stk. 5, at i tilfælde af, at VTU opløses, træffer fondens bestyrelse,

efter godkendelse af klima-, energi- og forsyningsministeren, beslutning om anvendelse af en eventuel overskydende formue. De overskydende midler i VTU, som den 31. december 2019 udgjorde ca. 2,8 mio. kr., bliver efter bestyrelsens beslutning, og klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelse, overført til Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP), hvor midlerne behandles i overensstemmelse med EU's statsstøtterelev. De overførte midler øremærkes vandsektoren og vandteknologi.

3.6.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Som anført ovenfor under pkt. 3.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger blev det med den politiske aftale mellem den daværende regering (Socialdemokratiet og Radikale Venstre), Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti i 2015 besluttet, at VTU ikke skal videreføres i regi af vandsektorloven. Den nuværende regering ønsker ikke at ændre på denne aftale. De nuværende regler om VTU i kapitel 7 bør derfor ophæves.

I medfør af den gældende vandsektorlovs § 22, stk. 5, bliver de overskydende midler efter beslutning af VTU's bestyrelse, og efter godkendelse af klima-, energi- og forsyningsministeren, overført til MUDP, hvor midlerne behandles i overensstemmelse med EU's statsstøtterelev. De overførte midler øremærkes vandsektoren og vandteknologi.

3.6.3. Den forslående ordning

Det foreslås, at de nuværende regler om VTU i vandsektorlovens kapitel 7 ophæves, jf. lovforslagets § 3, nr. 6, 7, og 8. Det foreslås, at reglerne erstattes af nye regler om foreninger, der kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, jf. pkt. 3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det forventes, at VTU's bestyrelse vil træffe beslutning om at opløse VTU, når de overskydende midler er overført til MUDP, hvilket forventes at ske primo 2021. Dette er baggrunden for, at det med lovforslagets § 6, stk. 4, foreslås, at de hidtil gældende regler om VTU i vandsektorlovens kapitel 7 finder anvendelse, indtil de overskydende midler er overført, og VTU's bestyrelse har truffet beslutning om og opløst VTU.

3.7. Etablering af en eller flere foreninger, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet

3.7.1. Gældende ret

Den gældende vandsektorlovs §§ 21 og 22 vedrører VTU. VTU har til formål, at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, f.eks. gennem, at der udvikles teknologier, metoder, ledelsesformer, ledelsessystemer og viden, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet i bred forstand, således at den danske vandsektors høje kvalitet fastholdes og udvikles. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter vandforsyningslovens og spildevandsbetalingslovens hvile i sig selv-princip kan der kun opkræves takstmidler til brug for udgifter, der er direkte relateret til den pågældende vand- eller spildevandsforsyningsselskab almindelige forsyningsaktiviteter. Under hvile i sig selv-princippet er det således alene de udgifter, som er nødvendige for det enkelte vandselskabs anlæg og drift, der kan indregnes i prisen, medmindre der er særlig hjemmel til andet.

Det kræver derfor udtrykkelig hjemmel, hvis et vandselskab skal kunne indbetale takstmidler til en enhed, hvor der kan ske en omfordeling af midler mellem de deltagende parter – også selv om enhedens formål ligger inden for de formål, som en vand- eller spildevandsforsyning skal varetage efter lovgivningen.

Den gældende vandforsyningslovs § 52 a, stk. 1, nr. 14, og spildevandsbetalingslovs § 1, stk. 4, 3. pkt., giver vandselskaberne mulighed for at anvende takstmidler til indbetaling til VTU, som har til formål, at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet eller til en fond efter fondsloven, som har til formål at fremme vandteknologi, herunder udvikle og demonstrere. Gældende ret indeholder ikke bestemmelser om, at vandselskaberne kan opkræve takstmidler til dækning af vandselskabernes indbetaling til foreninger, som har til formål at yde støtte til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet. Den gældende vandforsyningslovs § 52 a, stk. 1, og spildevandsbetalingslovs § 1, stk. 4, opregner, hvilke udgiftsarter der kan indregnes i vandtaksterne. Vandselskaberne kan indgå i konkrete samarbejdsprojekter med andre vandselskaber eller med private eller offentlige parter i øvrigt, hvis et sådant samarbejdsprojekt vurderes at være den bedst egnede måde at varetage det pågældende vandselskabs opgaver, og omkostningerne fordeles forholdsmæssigt mellem parterne.

Det er frivilligt for det enkelte vandselskab, om og i hvilket omfang, vandselskabet opkræver takstmidler til indbetaling til VTU, som har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet eller en fond, der har til formål at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres.

Vandsektoren har ikke benyttet sig af muligheden for at indbetale midler til en fond efter fondsloven, der har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres.

3.7.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Den nuværende fondskonstruktion har vist sig at være uhensigtsmæssig, bl.a. fordi de væsentligste bidragsydere ikke kan søge midler, samt at en fond skal være åben for alle – også aktører uden for sektoren og aktører, der ikke indbetaler til ordningen. Den danske vandsektors høje kvalitet skal fastholdes og udvikles til gavn for forbrugerne i form af bedre vandkvalitet og forsyningssikkerhed samt større effektivitet. Med henblik på fortsat at fremme forskning og udvikling skal det sikres, at vandselskaberne får de rigtige rammer for, at vandselskaberne kan støtte projekter om vandteknologi og projekter, som kan fremme innovation i vandsektoren, men at det samtidig sikres, at der kan føres tilsyn med anvendelsen af forbrugernes takstmidler i sådanne foreninger.

3.7.3. Den foreslåede ordning

Med forslaget nyaffattes § 21 i vandsektorloven, således at vandselskaberne får mulighed for at oprette en eller flere foreninger, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, således at forskning og udvikling i den danske vandsektor fortsat fremmes.

Foreninger oprettet i medfør af den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 21 vil kunne erstatte VTU, som er under opløsning, og fondskonstruktionen, som har vist sig uhensigtsmæssig, jf. ovenfor i pkt. 3.7.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Foreningernes midler vil udgøres af midler fra vandselskaberne. Vandselskaberne vil med den foreslåede ændring af vandforsyningsloven og spildevandsbetalingsloven kunne anvende takstmidler til dette formål, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3, og § 5, nr. 1, om de foreslåede ændringer af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 3. pkt., og vandforsyningslovens § 52 a, stk. 14.

De foreslåede ændringer af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 3. pkt., og vandforsyningslovens § 52 a, stk. 14, vil give vandselskaberne mulighed for at opkræve takstmidler til en eller flere foreninger, oprettet i medfør af den foreslåede § 21 i vandsektorloven, og regler udstedt i medfør heraf. Det vil være en forudsætning for, at vandselskaber lovligt vil kunne opkræve takstmidler til indbetaling til sådanne foreninger, at foreningerne opfylder de betingelser, der er fastsat i den foreslåede § 21 i vandsektorloven, og regler fastsat i medfør heraf.

Formålet med lovændringen er at skabe hjemmel til, at vandselskaberne vil kunne pulje og omfordele takstmidler i en forening, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, uden at det er i konflikt med hvile i sig selv-princippet. Det vil som følge af hvile i sig selv-princippet i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, og vandforsyningslovens § 52 a, stk. 1, ikke være tilstrækkeligt at ophæve de eksisterende bestemmelser i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 3. pkt. og vandforsyningslovens § 52 a, stk. 1, nr. 14, hvis vandselskaberne fortsat skal kunne indbetale til en fælles enhed, der omfordeler midler mellem selskaberne til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, da vandselskaber ikke uden udtrykkelig hjemmel kan omfordele takstmidler. Se i øvrigt pkt. 3.7.1 ovenfor i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Lovforslaget ændrer ikke på, at vandselskaber som hidtil – også uden udtrykkelig lovhjemmel – vil kunne indgå i konkrete samarbejdsprojekter med andre vandselskaber eller med private eller offentlige parter i øvrigt, hvis et sådant samarbejdsprojekt vurderes at være den bedst egnede måde at varetage det pågældende vandselskabs opgaver på, og omkostningerne fordeles forholdsmæssigt mellem parterne. F.eks. kan to vandselskaber eller et vandselskab og en privat virksomhed fortsat indgå aftale om et fælles projekt til afprøvning af ny vandteknologi, uden at betingelserne i de foreslåede bestemmelser er opfyldt, forudsat vandselskaberne vurderer, at samarbejdsprojektet er den bedst egnede måde at varetage det pågældende vandselskabs opgaver på, og at deres betaling er afgrænset til en forholdsmæssig del af omkostningerne.

Med lovforslaget foreslås der indsat en adgang i vandsektorloven for klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler for foreninger, der oprettes efter stk. 1, herunder om krav til, at foreningen skal udarbejde uddelingsvilkår, fagligt vurderingspanel, regnskab, revision, tilbagebetaling af midler og offentliggørelse af oversigt over projekter og projekteresultater. Med lovforslaget foreslås endvidere indsat en adgang i vandsektorloven for klima-, energi- og forsyningsministeren til at kunne fastsætte nærmere regler om tilsyn med, at foreninger oprettet i medfør af stk. 1, ikke udbetaler midler til projekter i strid med formålet i stk. 1.

For at sikre, at foreningerne, der oprettes efter stk. 1, kun udbetaler midler til projekter, der kan forbedre vandsektoren effektivitet og kvalitet, samt at foreningerne alene bruger midler på de omkostninger, der er nødvendige for f.eks. administrationen af ind- og udbetalinger, ansøgningsprocedure, herunder tilsagnsbrev, formidling af projekter, kontrol af projekter, regnskabsaflæggelse m.v., foreslås det endvidere med lovforslaget, at der kan pålægges bødestraf for at undlade at efterkomme Forsyningssekretariatets påbud.

Det er ved udarbejdelsen af lovforslaget forudsat, at rammerne for, at vandselskaber kan støtte projekter om vandteknologi og projekter, som kan fremme innovation i vandsektoren, tilrettelægges og udmøntes på en sådan måde, at der ikke vil være tale om overførsel af statsmidler, der kan tilregnes staten i TEUF art. 107, stk. 1's forstand, og som derfor ikke er omfattet af EU's statsstøtteregler. Hermed er det dog ikke udelukket, at bemyndigelsen fremadrettet vil kunne udnyttes på en sådan måde, at der kan blive tale om statsstøtte i TEUF art. 107, stk. 1's forstand. Det skal i disse tilfælde sikres, at det dobbelte hjemmelskrav iagttages, så der ikke sker udbetaling af ulovlig statsstøtte.

3.8. Overgangsordning for klimatilpasning

3.8.1. Gældende ret

Omkostninger til spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning reguleres i dag efter flere regelsæt.

Der er i dag projekter, som falder ind under de almindelige regler i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, om spildevandsforsyningsselskabernes egne spildevandsanlæg. Det gælder projekter, hvor selskabet udvider kapaciteten i sine egne anlæg eller anlægger nye anlæg i samarbejde med en anden part, f.eks. etablerer bassinkapacitet på overfladen af en plads i stedet for gennem underjordiske løsninger. Der

er ikke fastsat regler i eller i medfør af spildevandsbetalingsloven, som nærmere regulerer sådanne samarbejdsprojekter, hvad enten disse omhandler klimatilpasning eller andre af spildevandsforsyningsselskabets opgaver.

Andre projekter er iværksat som medfinansieringsprojekter i medfør af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5. Her er der forskellige regler om omkostningsfordeling m.v. afhængig af, hvornår medfinansieringsaftalen er indgået, og hvilken type projekt det drejer sig om. Herunder er der også projekter i vandløb i byzone og projekter i og på veje, hvor der var indgået aftale før den 1. januar 2016, og hvor spildevandsforsyningsselskabet kan afholde 100 % af de nødvendige omkostninger til håndtering af tag- og overfladvand, jf. medfinansieringsbekendtgørelsens § 4, stk. 1.

I øvrigt henvises til pkt. 3.1.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en beskrivelse af reglerne om medfinansieringsprojekter.

For projekter under den tidligere bekendtgørelse om prisloftregulering m.v. af vandsektoren, som var gældende indtil den 1. marts 2016, blev der givet tillæg på baggrund af budgetterede omkostninger. Først når projektet var afsluttet, skulle spildevandselskabet indberette sine omkostninger til Forsyningssekretariatet, hvorefter det budgetterede tillæg blev korigeret efter de faktisk afholdte omkostninger. Det er ikke alle projekter, hvor der er givet tillæg efter disse regler, hvor projektet er indberettet som afsluttet. Efter overgangsordningen til de nuværende regler skal de budgetterede tillæg fortsat korrigeres, når projektet er afsluttet.

Efter de regler, der har været gældende siden den 1. marts 2016, bliver tillæg givet på baggrund af faktisk afholdte omkostninger. Spildevandsforsyningsselskaberne kan dermed først opnå tillæg, når projektet er afsluttet og spildevandselskabet har betalt til projektejer. Spildevandsforsyningsselskabet har mulighed for at anmode om en forhåndsgodkendelse af, om betingelserne for tillæg er opfyldt.

Der er ikke i dag nogen krav til, hvordan kommuner og selskaber skal fastsætte serviceniveauet for håndteringen af tag- og overfladevand. I mange tilfælde er serviceniveauet blevet fastsat i overensstemmelse med Spildevandskomitéens anbefalinger, enten til en 5-års regnhændelse for separatkloakerede og en 10-års regnhændelse for fælleskloakerede områder, eller efter en samfundsøkonomisk beregning. Der er brugt flere forskellige samfundsøkonomiske beregningsmetoder i de forskellige kommuner og selskaber. I andre tilfælde er der fastsat et højere serviceniveau end anbefalet af Spildevandskomitéen, uden at der foretaget en samfundsøkonomisk vurdering.

3.8.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det følger af den politiske aftale, at der skal laves en overgangsordning for klimatilpasningsprojekter, hvor der er indgået aftaler efter tidligere og nuværende regler, der sikrer en smidig overgang til de nye regler.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at spildevandsforsyningsselskaberne skal have mulighed for at færdiggøre projekter efter de hidtil gældende regler, hvis der inden den 1. januar 2021 er truffet afgørelse om tillæg til projekterne, eller foretaget væsentlige irreversible investeringer, herunder indgået bindende aftaler om projektering eller etablering af de konkrete anlæg eller bindende medfinansieringsaftaler eller samarbejdsaftaler. Dette gælder for såvel medfinansieringsprojekter som almindelige samarbejdsprojekter og projekter, som spildevandsforsyningsselskabet selv står for. Det gælder endvidere både i forhold til de foreslåede regler om samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau for klimatilpasning og i forhold til reglerne om omkostningseffektivitet og omkostningsfordeling og de øvrige krav til aftaler med andre parter.

Formålet er at sikre, at de nye regler finder anvendelse så hurtigt som muligt, men samtidig undgå, at væsentlige omkostninger til planlægning eller realisering af projekter efter de gældende regler, som spildevandsforsyningsselskaberne eller projekterne i medfinansieringsprojekter har betalt eller forpligtet sig til at betale, vil være spildt, fordi selskabet ikke må gennemføre eller betale for det pågældende projekt efter de nye regler.

Det vurderes dog, at der bør fastsættes en frist for, hvornår selve etableringen af anlæggene skal være påbegyndt, for at projekter kan færdiggøres efter de hidtil gældende regler.

Det vurderes også, at det bør være en betingelse, at medfinansieringsaftaler og samarbejdsaftaler kun kan opretholdes med deres oprindelige indhold. Hvis aftalerne ønskes ændret, må projekterne overholde de nye regler.

Det vurderes derudover, at der er behov for, at der er klarhed over, hvilke projekter – både medfinansieringsprojekter og andre projekter – spildevandsforsyningsselskaberne ønsker at færdiggøre efter de hidtil gældende regler, og at disse derfor bør anmeldes til Forsyningssekretariatet med dokumentation for, at betingelserne er opfyldt. Dette gælder også projekter, hvor der er truffet afgørelse om tillæg efter de tidligere regler, hvor der blev truffet afgørelse på baggrund af budgetterede omkostninger, men hvor projekterne endnu ikke er påbegyndt, eller er påbegyndt, men endnu ikke afsluttet. Der bør derimod ikke være krav om anmeldelse af afsluttede projekter, hvor de pågældende anlæg er sat i drift inden den 1. januar 2021.

Vedrørende krav om klimatilpasning til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau vurderes det, at de nye regler bør gælde for alle projekter, som ikke opfylder betingelserne nævnt ovenfor, også selv om kommunalbestyrelsen endnu ikke har revideret spildevandsplanen efter de nye regler. På den måde opnås der en hurtigere indfasning af det nye krav. I disse tilfælde vurderes det, at spildevandsforsyningsselskabet bør fastsætte niveauet efter de fastsatte regler på lignende måde, som hvis kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen har bestemt, at selskabet skal fastlægge niveauet. Hvis kommunalbestyrelsen ikke ønsker, at spildevandsforsyningsselskabet fastsætter niveauerne, kan kommunen vælge at revidere spildevandsplanen efter de nye regler. Den nærmere tilrettelæggelse af indfasningen i den enkelte kommune vil med fordel kunne indgå i dialogen mellem kommunalbestyrelsen og selskabet.

3.8.3. Den foreslåede ordning

Det er hensigten med forslaget, at alle typer af projekter, hvad enten de er omfattet af reglerne om medfinansiering eller ej, skal være omfattet af ensartede overgangsregler. Der er foreslås dog enkelte forskelle, herunder forskel på, hvor overgangsreglerne fastsættes, da der er forskel på den nugældende regulering af forskellige projektyper.

Der foreslås en overgangsbestemmelse i lovforslagets § 6, stk. 2, som omhandler medfinansieringsaftaler, idet disse er reguleret i spildevandsbetalingsloven, og ikke kun ved bekendtgørelse. Det foreslås, at de hidtil gældende regler fortsat finder anvendelse på spildevandsforsyningsselskabers udgifter til opfyldelse af medfinansieringsaftaler, som er indgået inden den 1. januar 2021, hvis Forsyningssekretariatet inden den 1. januar 2021 har truffet afgørelse om at give tillæg til spildevandsforsyningsselskabets økonomiske ramme efter reglerne i vandsektorloven til det pågældende projekt, eller projektereren inden den 1. januar 2021 har foretaget væsentlige irreversible investeringer i projektet i forhold til håndtering af tag- og overfladevand. De hidtil gældende regler finder dog kun anvendelse for projekter, der ikke er sat i drift inden den 1. januar 2021, hvis spildevandsforsyningsselskabet anmelder den pågældende aftale til Forsyningssekretariatet senest den 15. april 2021. De hidtil gældende regler finder ikke anvendelse efter den 1. januar 2027, medmindre anlæggelsen af det pågældende projekt er påbegyndt inden denne dato og anmeldes til Forsyningssekretariatet.

Det foreslås i lovforslagets § 6, stk. 3, at klima- energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om overgangsordningen for medfinansieringsprojekter. Det er hensigten bl.a. at fastsætte regler om irreversible investeringer og om krav til anmeldelse af projekter til Forsyningssekretariatet.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 6, stk. 2 og 3.

De projekter, som spildevandsforsyningsselskaberne gennemfører på deres egne anlæg eller som samarbejdsprojekter, har ikke hidtil været reguleret nærmere i spildevandsbetalingsloven, og de nye krav til sådanne projekter vil blive fastsat ved bekendtgørelse med hjemmel i det foreslåede stk. 9 i spildevandsbetalingslovens § 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 5. Der er derfor ikke behov for at fastsætte særlige overgangsregler herom i lovforslagets § 6. Det er hensigten, at der i bekendtgørelsen fastsættes tilsvarende regler om anvendelsen af de nye regler på igangværende projekter i samarbejde med andre parter, som ikke er medfinansieringsprojekter. Det er således hensigten, at betingelserne for, at samarbejdsaftaler mellem et spildevandsforsyningsselskab og en anden part, som er indgået før den 1. januar 2021, og som ikke er medfinansieringsaftaler, kan realiseres af spildevandsforsyningsselskabet, uden at de nye regler, der udstedes efter det foreslåede stk. 9, er opfyldt, kommer til at svare til de foreslåede overgangsregler for medfinansieringsprojekter. Det samme gælder i forhold til spildevandsforsyningsselskabets egne igangværende klimatilpasningsprojekter. Når der ikke er tale om medfinansieringsprojekter, vil den irreversible investering skulle være foretaget af spildevandsforsyningsselskabet og ikke af en eventuel anden part.

Det er endvidere hensigten, at der med hjemmel i de gældende regler i vandsektorloven fastsættes regler i ØR-bekendtgørelsen, således at de hidtil gældende regler, herunder regler om tillæg og effektiviseringskrav, finder anvendelse for projekter, som ikke omfattes af de nye regler i medfør af spildevandsbetalingsloven.

For de projekter, hvor kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau for håndtering af vand på terræn herefter skal gælde, foreslås det at indsætte en bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 2, som tager højde for den situation, at kommunalbestyrelsen endnu ikke for det pågældende område har revideret spildevandsplanen efter de nye regler. Det foreslås således, at et spildevandsforsyningsselskab skal fastsætte serviceniveauer for håndtering af vand på terræn under anvendelse af fastsatte regler om samfundsøkonomi, hvis kommunalbestyrelsen ikke har fastsat et serviceniveau i spildevandsplanen under anvendelse af disse regler. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4.1. Staten

Lovforslaget og de forudsatte udmøntninger af lovforslaget medfører varige øgede administrative omkostninger for Forsyningssekretariatet. Sekretariatet skal føre tilsyn med reglerne om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, kontrollere omkostningsfordeling og kontraktforholdene i øvrigt for projekter, der ikke foretages på selskabernes spildevandsanlæg eller i øvrigt foretages med andre parter, og føre tilsyn med omkostningseffektivitet på klimatilpasningsprojekter og projekter, der foretages med andre parter. Forsyningssekretariatet skal desuden indhente data og opgøre og offentliggøre nøgletal, der belyser spildvandsselskabernes klimatilpasningsindsats. Derudover har Forsyningssekretariatet økonomiske omkostninger og implementeringsomkostninger til regulararbejde, vejledning og evaluering af ordningen. Herudover vil Forsyningssekretariatet skulle føre tilsyn med, at foreninger oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21, stk. 1, ikke udbetaler midler i strid med formålet i § 21, stk. 1.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med principperne om digitaliseringsklar lovgiv-

ning. De foreslåede regler for spildevandsforsyningsselskabernes klimaindsats indebærer en ensretning og en modernisering af de eksisterende regler på området, således at der fremover bl.a. kun er ét regelsæt vedrørende spildevandsforsyningsselskabernes finansiering af klimatilpasning. Der er således taget stilling til, at de nye regler så vidt muligt er klare og enkle. Det foreslås i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.5.3., at de med lovforslaget foreslåede indberetninger om selskabernes klimatilpasning f.eks. vil kunne foretages i forbindelse med spildevandsforsyningsselskabernes årlige indberetning til forsyningssekretariatet. De årlige indberetninger sker som udgangspunkt i et eksisterende digitalt system, som udbygges, så det kan omfatte de foreslåede regler. Det er hensigten, at systemet i relevant omfang på sigt indrettes, så dele af Forsyningssekretariatets sagsbehandling vil kunne blive lettet gennem automatiserede processer i sagsbehandlingen. Med lovforslaget lægges der op til, at de digitalt indberettede data anvendes på tværs til både Forsyningssekretariatets konkrete sagsbehandling af selskabernes økonomiske rammer og monitoringen af selskabernes klimatilpasning, således at data ikke unødvendigt skal indberettes to gange. Ved udbygning af Forsyningssekretariatets indberetningssystem vil der blandt andet være fokus på at forebygge forkerte indberetninger og fejl, f.eks. gennem autotjek ved indberetningen. Ved ændring af det digitale system vil der, jf. anvendelse af statens it-projektmodel, blive etableret en projektorganisering, som bl.a. skal sikre rettidige, løbende beslutninger og håndtering af risici.

Forsyningssekretariatet vil få implementeringsomkostninger til udvidelse og ændring af deres digitale indberetningssystem, til metodeudvikling og bidrag til regelarbejde.

Forsyningssekretariatet vurderer et ressourcetræk på 0,7 mio. kr. i 2020 til metodeudvikling og bidrag til regelarbejde m.v., 1,4 mio. kr. i 2021 til bl.a. etablering af nye digitale klimatilpasningsmoduler samt automatiseringsprocesser, hvoraf 0,4 mio. kr. er varige udgifter. Fra 2022 vurderes der at være et varigt ressourcetræk til løbende udvikling og vedligehold på det digitale indberetningssystem på 0,2-0,3 mio. kr. (inkl. udgifter til SIT). Tilsynsopgaver, vejledningsarbejde og håndtering af klagesager med de øvrige nye regler vurderes til omkring 3,5 mio. kr. årligt i 2021-2023, hvorefter ressourcetrækket forventes at falde.

Miljø- og Fødevareministeriet har økonomiske omkostninger og implementeringsomkostninger til regelarbejde, vejledning, evaluering og revision af ordningen. Miljø- og Fødevareministeriet vurderer et øget ressourcetræk på 1,5 mio. kr. i 2020, 0,8 mio. i 2021 og 0,2 mio. kr. i 2022-23 til implementering og drift af nye regler.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har økonomiske omkostninger og implementeringsomkostninger til udarbejdelse og videreudvikling af regler, evaluering, udarbejdelse og revision af vejledninger, øget administration med udarbejdelse af vejledende udtalelser og henvendelser om ordningen m.m. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer et øget ressourcetræk på 1,8 mio. årligt kr. i årene 2020-21 og fra 2022 et varigt ressourcetræk på 0,9 mio. kr. årligt til implementering og drift af de nye regler.

Staten får ligesom kommunerne bedre mulighed for at lave projekter med spildevandsforsyningsselskaberne, for projekter, som har fælles nytte, jf. lovforslagets § 1, nr. 2 og 4. Dette kan have en vis positiv effekt, som dog ikke vurderes at være væsentlig.

De samlede implementeringsudgifter for staten forventes således i 2020 og 2021 at udgøre henholdsvis 4,0 mio. kr. og 3,6 mio. kr., og de samlede årlige varige merudgifter for staten forventes at udgøre ca. 4,0-5,0 mio. kr.

4.2. Kommunerne

Kommunerne skal i dag finansiere 25 pct. af de nødvendige anlægsomkostninger til håndtering af tag- og overfladevand i medfinansieringsprojekter, som kommunerne gennemfører i veje og vandløb i

byzoner. Indførelsen af regler om, at spildvandsselskaber skal kunne betale 100 pct. af de nødvendige omkostninger til håndtering af tag- og overfladevand for alle klimatilpasningsprojekttyper, jf. den foreslåede bemyndigelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 9, forventes at indebære, at kommunerne har færre omkostninger til denne type klimatilpasningsprojekter. Størrelsen heraf afhænger af omfanget af projekter og de omkostningsfordelinger, der aftales mellem selskabet og kommunen for de konkrete projekter, kommunen deltager i.

Desuden indebærer lovforslaget, at kommuner kan få administrative lettelser med hensyn til styring og ledelse af klimatilpasningsprojekter, hvor kommunen efter de nugældende regler ville være nødt til at være projektejer. Lovforslaget giver således bedre mulighed for, at spildevandsforsyningsselskaberne kan drive, udføre eller deltage i klimatilpasningsprojekter uden for selskabernes spildevandsanlæg, eller i øvrigt med andre parter, og herunder fremover i højere grad kan varetage rollen som koordinator og projektleder for klimatilpasningsprojekter, der involverer kommunale anlæg og ejendomme.

Med lovforslaget og dets udmøntning stilles der øgede krav til den kommunale planlægningsopgave i forbindelse med udarbejdelse af spildevandsplanerne, idet der fremover skal fastlægges samfundsøkonomisk hensigtsmæssige serviceniveauer efter en statsligt fastlagt metode, jf. lovforslaget § 2, nr. 1, og bemærkninger hertil. Det er imidlertid frivilligt, om kommunerne selv vil forestå samfundsøkonomiberegningerne eller overlade det til spildevandsforsyningsselskaberne at foretage samfundsøkonomiberegninger i forbindelse med gennemførelsen af de konkrete løsninger. Overlades opgaven til spildevandsforsyningsselskaberne, vurderes de administrative byrder for kommunerne at være meget begrænsede.

Hvis kommunerne ønsker at fastlægge serviceniveauer i spildevandsplanen på grundlag af den statslige metode, vil der være behov for at udarbejde modelberegninger af kloaksystemerne, hvor der kan ske oversvømmelser som følge af overbelastning af systemerne. Kommunerne fik ved klimatilpasningsplanerne i 2013 mulighed for at anmode spildevandsforsyningsselskaberne om disse beregninger. Det er hensigten at fastsætte, at dette igen skal være en mulighed, hvis kommunerne vil stå for fastlæggelse af samfundsøkonomisk hensigtsmæssige serviceniveauer i spildevandsplanen.

Lovforslaget giver også kommunerne mulighed for at skabe bedre sammenhæng og synergi mellem kommunale opgaver i forhold til f.eks. natur, miljø og klima og spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning. Kommunerne får med lovforslaget mulighed for at indgå aftale med spildevandsforsyningsselskaberne om at betale for differencen til klimatilpasningsprojekter, som har et højere serviceniveau, end det serviceniveau, der er fastlagt efter den samfundsøkonomiske metode, eller som bygger på en anden løsningsmetode end den, der er mest omkostningseffektiv for selskabet, hvis kommunen ser en fordel i det. Dette kan være omkostningsbesparende for kommunen, fordi selskabet alligevel skal udføre et arbejde, og kommunen derfor undgår at skulle afholde de fulde anlægsomkostninger.

Usikkerhed om især manglende opgørelser af spildvandsselskabernes eksakte investeringsomfang i klimatilpasning medfører, at det ikke er muligt at kvantificere den samlede effekt for kommunerne. Der vurderes at være betydelige varige lettelser for kommunerne, mens forøgelsen af planlægningsopgaver vurderes at være lille. Samlet forventes lovforslaget derfor at medføre, at kommunernes udgifter reduceres, og der pålægges med lovforslaget ikke kommunerne nye formelle krav.

4.3. Regionerne

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser for regionerne. Regionerne har ikke ressortansvar for klimatilpasning udover at være grundejer/bygningsejer af hospitaler m.v. Regionerne får dog ligesom kommunerne bedre mulighed for at lave projekter med spildevandsforsyningsselskaberne, for projekter, som har fælles nytte, jf. lovforslagets § 1, nr. 2 og 4.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5.1. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Vandselskaber driver monopolvirksomhed, og da lovforslaget derfor ikke anses for at være erhvervsrettet, vurderes lovforslaget ikke relevant i forhold til principperne for agil erhvervsrettet regulering.

Lovforslaget kan dog have indirekte effekter for virksomheder, der drives på markedsmæssige vilkår. Lovforslaget kan påvirke selskabernes, særlig spildevandsforsyningsselskabernes, omkostninger og økonomiske rammer og dermed indirekte taksterne til forbrugerne, herunder erhvervslivet. Lovforslaget giver således bemyndigelse til at indføre regler om, at spildevandsforsyningsselskaber kan betale op til 100 pct. af de nødvendige omkostninger for alle klimatilpasningsprojekter. Dette kan isoleret set, men afhængigt af de lokale forhold og projekter, indebære meromkostninger for selskabet. Det bemærkes, at før den 1. januar 2016 var procentandelen i en overgangsperiode 100 pct. af de nødvendige anlægsomkostninger for medfinansieringsprojekter i veje og vandløb i byzoner.

Det forventes omvendt, at spildevandsforsyningsselskaberne vil få bedre rammer for at planlægge deres klimatilpasningsindsats, så den kan gennemføres så effektivt som muligt. Der bliver bedre rammer for selskaberne til at etablere løsninger på andet end egne anlæg, når det er det mest omkostningseffektive, og ved at der bliver bedre muligheder for at opbevare vand andre steder, når der ikke er plads i kloakkerne. Det giver mulighed for en mere effektiv håndtering af det vand, selskabet har ansvaret for. Forslaget giver endvidere bedre muligheder for at etablere samlede løsninger, der mere effektivt kan løse flere af selskabets opgaver. Dette kan isoleret set reducere selskabernes omkostninger i forhold til investering i traditionelle løsninger og kan reducere selskabernes løbende udgifter til håndtering af øgede mængder af regnvand.

Kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau skal desuden understøtte, at vandforbrugerne ikke finansierer klimatilpasning, der ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. Det kan på den ene side understøtte, at områder, hvor der i dag underinvesteres, hæves til et højere sikringsniveau, og på den anden side, at overinvesteringer i klimatilpasning finansieret over vandtaksten undgås. Det er ikke muligt at vurdere den samlede effekt heraf for spildevandsselskaberne og dermed for erhvervslivet.

Efter lovforslaget underlægges spildevandsforsyningsselskabernes tillæg til klimatilpasning effektiviseringskrav, medmindre de omfattes af overgangsordningen. I dag er de anlægsomkostninger, som spildevandsforsyningsselskabet skal betale til projektejereren i projekter, der gennemføres inden for medfinansieringsbekendtgørelsen, ikke underlagt effektiviseringskrav. Forslaget understøtter således, at spildevandsforsyningsselskaberne agerer økonomisk hensigtsmæssigt inden for deres økonomiske ramme, og dette forventes isoleret set at have positive effekter i forhold til taksterne.

Lovforslaget har desuden en række administrative konsekvenser for spildevandsforsyningsselskaberne, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 5.2., der kan indebære meromkostninger for selskabet.

Øgede opgaver i Forsyningssekretariatet som følge af lovforslaget finansieres ligeledes af vandselskaber omfattet af vandsektorloven. Disse forhold vil isoleret føre til øgede omkostninger for selskaberne.

Den samlede effekt for omkostningsniveauet i spildevandsforsyningsselskaberne vil være afhængig af de lokale klimatilpasningsprojekter, som der i dag ikke findes samlede opgørelser over. Tilsvarende er der ikke opgørelser af de fremtidige behov for investeringer. Dette medfører, sammen med usikkerhed og modsatrettede forhold, at det ikke er muligt at kvantificere den samlede effekt på taksterne og de afledte effekter heraf på virksomhederne.

Konkrete virksomheder, som er udsat for oversvømmelsesrisiko, vil samtidig kunne få gavn af, at der

klimatilpasses til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau. Samtidig vil konkrete virksomheder, som er udsat for oversvømmelsesrisiko, også få mulighed for at indgå aftale med spildevandsforsynings-selskabet om højere beskyttelse end det, der er samfundsøkonomiske hensigtsmæssigt, hvis virksomheden betaler meromkostningerne til etablering og drift.

Det vurderes desuden, at ensretning af regler om effektiviseringskrav, regler om omkostningseffektivitet og regler om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed kan bidrage til at fremme teknologiudvikling hos erhvervsvirksomheder med kompetencer inden for klimatilpasningsområdet.

Det følger derudover af lovforslaget, at det kun er vandselskaber, som kan være medlemmer og søge midler i foreninger oprettet i medfør af vandsektorloven § 21, og regler udstedt i medfør heraf.

Vandselskaberne har i dag mulighed for at anvende takstmidler til vandteknologiudvikling i VTU, som har til formål, at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, samt i en fond efter fondsloven, som har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres. Lovforslaget giver vandselskaberne mulighed for at indbetale takstmidler til en forening, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Dertil kommer, at større vandselskaber er omfattet af den økonomiske rammeregulering, der fastsætter et loft for vandselskabernes takstopkrævning. Indbetaling til foreningerne vil ikke udløse et tillæg til indtægtsrammen. Den samme bestemmelse gælder i dag for indbetalinger til VTU eller en fond efter fondsloven. Derudover er vandselskaber uden for den økonomiske regulering ofte mindre, forbrugerejede drikkevandsselskaber, hvor der er forbrugerkontrol, idet selskabets regnskab og budget vedtages på generalforsamling eller repræsentantskabsmøder.

Lovforslaget vurderes fortsat at tilgodese erhvervsmæssige hensyn i forhold til at fremme vandteknologi-udvikling.

Lovforslaget har ikke til formål at ændre vilkårene for at drive erhvervsvirksomhed på markedsmæssige vilkår og vurderes ikke i øvrigt at kunne påvirke det konkurrenceudsatte erhvervslivs vilkår væsentligt, jf. ovenfor.

5.2. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Vandselskaberne, som lovforslaget vedrører, driver monopolvirksomhed. Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for det konkurrenceudsatte erhvervsliv.

For spildvandforsyningsselskaber kan det, i det omfang kommunen beslutter, at selskaberne skal fastlægge serviceniveauerne og dermed forestå de samfundsøkonomiske beregninger, indebære administrative meromkostninger for selskabets klimatilpasningsprojekter. Meromkostninger for spildevandsforsynings-selskaberne vil her være afhængige af, om spildevandsforsyningsselskabet tidligere af egen drift i overensstemmelse med anbefalingerne fra Spildevandskomitéens Skrift 31 har gennemført sådanne beregninger. Det kan desuden forventes, at der vil være behov for øget dialog og samarbejde mellem kommune og selskaber i de tilfælde, hvor kommunerne foretager de samfundsøkonomiske beregninger, og spildevandsforsyningsselskaberne vil i disse tilfælde skulle udarbejde eller opdatere oversvømmelseskort, hvis kommunen anmoder om det.

Der stilles desuden øgede krav til spildevandsforsyningsselskaberne om redegørelse for omkostningseffektiviteten m.v. i deres projekter ved ansøgning om tillæg og ved projekter, der gennemføres uden for spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsanlæg eller i øvrigt med andre parter. Der vil også ved ansøgning om tillæg efter reglerne om andre mål, hvor projektet også har positiv effekt i forhold til vand på terræn, skulle redegøres for hovedformålet med projektet. Endvidere er der øgede krav om

indberetning af oplysninger til Forsyningssekretariatet til brug for løbende analyse og monitorering af spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasningsindsats. Overgangsordningen til det nye regelsæt, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 3.8, indebærer desuden anmeldelseskrav til Forsyningssekretariatet.

Vandselskaberne vil med lovforslaget fortsat have mulighed for at iværksætte egne test og forsøg vedrørende nye teknologier, samt at kunne medvirke i samarbejder med private aktører, herunder i forhold til private aktørers teknologiudvikling, under forudsætning af, at et sådant samarbejdsprojekt vurderes at være den bedst egnede måde at varetage det pågældende vandselskabs opgaver på og omkostningerne fordeles forholdsmæssigt mellem parterne. Projekterne vil, med de krav der, jf. den foreslåede bestemmelse i vandsektorloven § 21, og regler udstedt i medfør heraf, stilles til foreningen, bidrage til øget viden om ny vandteknologi i branchen.

De vandselskaber, der frivilligt vælger at deltage i et projekt og søger midler, påtager sig en begrænset opgave med løbende administrative udgifter. Foreningerne vil f.eks. skulle kræve revisorpåtegnede projektregnskaber for de projekter, der tildeles midler af foreningerne.

For foreningerne, som skal forvalte midlerne, vil der løbende være administrative udgifter i forbindelse med administrationen. Administrationen kan varetages af foreningerne, en brancheforening eller lign.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klima- og miljømæssige konsekvenser

De foreslåede bestemmelser har isoleret set ikke klimamæssige eller miljø- og naturmæssige konsekvenser.

Lovforslagets harmonisering af regler for klimatilpasningsprojekter og ændring af regler for projekter mellem spildevandsforsyningsselskabet og andre parter forventes at forbedre mulighederne for håndtering af de forventede øgede mængder tag- og overfladevand og dermed reducere negative konsekvenser for samfundet som følge af uønskede oversvømmelser.

Lovforslaget ændrer ikke væsentligt på beskyttelse af natur og miljø.

Med de forbedrede muligheder for projekter mellem spildevandsforsyningsselskabet og andre parter, vil der kunne skabes flere projekter, hvor regnvandet med fordel kan benyttes til klimaløsninger til gavn for miljøet, hvor der kan skabes rekreativt liv og øget biodiversitet i både byer og på landet.

Derudover vil lovforslaget fortsat skabe mulighed for, at vandselskaberne kan pulje og omfordele midler til fremme af vandteknologi. Lovforslaget fjerner en række hindringer i den nugældende lovgivning. Det forventes derfor, at lovforslaget bidrager til vandsektorens udvikling af vandteknologi. Det forventes, at de støttede projekter kan have positive konsekvenser for klimaet og miljøet, idet projekterne f.eks. kan medføre mere energieffektive produkter og være med til at løse udfordringer vedrørende klimatilpasning.

Da konsekvenserne for klima og natur og miljø således vil afhænge af de konkrete løsninger, der vælges til spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning, og resultatet af de konkrete projekter, der omfordeles midler til, jf. de foreslåede bestemmelser til vandsektorlovens § 21, kan omfanget ikke anslås nærmere.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget vurderes ikke at have EU-retlige aspekter. Herunder vurderes forslaget ikke at indebære statsstøtte.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i to dele i perioden fra henholdsvis den 18. august 2020 til den 14. september 2020 og den 24. august 2020 til den 13. september 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet – Advokatsamfundet, Akademisk Arkitektforening, Ankenævnet på Energiområdet, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Antenneforeningen Vejen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, ARI (Affalds- og Ressourceindustrien), Billund Vand A/S, Biofos A/S, Biologiforbundet, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Små- og Mellemstore Vindmøller, Brintbranchen, Bryggeriforeningen, Bornholms Energi og Forsyning (BEOF), Bopa Law, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BATT-kartellet), Byggecentrum, Byggeskedefonden, By & Havn, Bæredygtigt Landbrug, Center for Politiske Studier – CEPOS, Cerius, CEVEA, Clean Energy Invest ApS, CO-industri, Copenhagen Merchants - CM Biomass Partners, Dana Petroleum, DAKOFA (Dansk Kompetencecenter for Affald), DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), DANICA RESOURCES APS, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Tekniske Universitet, Danoil Exploration A/S, Dansk Affaldsforening, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Dansk Brøndejerforening, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Center for Lys, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Facilities Management (DFM), Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gas Forening, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Idrætsforbund, Dansk Miljøteknologi, Dansk Shell A/S, Dansk Solcelleforening, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik (DLTL), Dansk Varefakta Nævn, Danske Advokater, Danske Boligadvokater, Danske Arkitektvirksomheder - DANSKE ARK, Danske Havne, Danske Kloakmestre, Danske Maritime, Danske Mediedistributører, Danske Regioner, Danske Tegl, Danske Slagtermestre, Danske Udlejere, Danske Vandløb, Danske Vandværker, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), DANVAK, Datatilsynet, DCA – Nationalt center for fødevarer og jordbrug, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, De frie Energiselskaber, DEA Deutsche Erdoel AG, DELTA Dansk Elektronik, DENFO, Danske Energiforbrugere, Det Økologiske Råd, DI – Organisation for erhvervslivet, DHI, DKCPC, DLA Piper Danmark, Dommerfuldmægtigforeningen, Drivkraft Danmark, DTU Miljø, DTU – Institut for Vindenergi, DTU – Myndighedsbetjening, EjendomDanmark, Energi Fyn, Energiforum Danmark, Energiklagenævnet, Erhvervslejernes Landsorganisation, Energinet, Energisammenslutningen, Energisystemer ApS, Energitjenesten, Eniig, EnviNa, Equinor, Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES-DAA), European Energy, Eurowind Energy A/S, Evida, EVA - Udvalget for Erfaringsudveksling i Vandmiljøteknikken, EWE Energie AG, Energi Cluster Danmark, Fagligt Fælles Forbund (3F), FinansDanmark, Fjernvarme Fyn, Fonden Kraka, Forbrugerrådet, Forenede Danske El-bilister (FDEL), Forening Danske Revisorer, Foreningen af fabrikanten og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Foreningen af fabrikanten og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Foreningen Biogasbranchen, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen for Slutbrugere af Energi, Forsyningstilsynet, Fredericia Spildevand A/S, Frederiksberg Kommune, Fritidshusejernes Landsforening, FSR Danske revisorer, Greenpeace, GreenTech Advisor, GreenWays, GTS (Godkendt Teknologisk service), Havarikommissionen for Offshore Olie- og Gasaktiviteter, Havarikommissionen, Hess Denmark ApS, HOFOR A/S, HOFOR el og varme, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, Ineos Danmark, IT-Branchen, Justitia, Kolonihaveforbundet, Kommunalteknisk Chefforening, Kommunekredit, Kjærgaard A/S, Kommunernes Landsforening, Kooperationen

(Den Kooperative arbejdsgiver- og interesseorganisation i Danmark), KRAKA, Københavns Kommune - Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune – Økonomiforvaltningen, Københavns Kulturcenter, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsbyggefonden, Landsforeningen af Solcelleejere, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsforeningen Praktisk Økologi, Lejernes Landsorganisation i Danmark, LCA Center, Lundsby Biogas, Maabjerg Energy Center – MEC, NEAS Energy A/S, NGF Nature Energy, NOAH Energi og Klima, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Noreco, Nævnens Hus, Olie Gas Danmark, Parcelhusejernes Landsforening, Plastindustrien, Radius Elnet A/S, Reel Energi Oplysning (REO), Regstrup Natur og miljøforening, Rigsrevisionen, SEAS-NVE, SEGES, Siemens Gamesa, SMVDanmark, Solar Elements A/S, Solar Lightning Consultants ApS, Solenergi Danmark A/S, Spildevandsteknisk Forening, Spirit Energy, Spyker Energy ApS, Statens ByggeforskningsInstitut, Syd Energi (SE), Synergi, Tekniq, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Total S. A., T-REGS, TREFOR/EWII, Turisterhvervets Samarbejdsforum, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, Vejle Spildevand, Visit Denmark, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening, Verdens Skove, VNG Danmark AS, Wind Denmark, Wind Estate A/S og Wintershall Nordszee B. V.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	For staten og regionerne kan der være lettelser, hvis de har fælles projekter med spildevandsforsynings-selskaberne i regionen, jf. beskrivelsen i pkt. 4.1 og 4.3. Disse vurderes ikke at være væsentlige. For kommunerne forventes lovforslaget at medføre færre omkostninger til klimatilpasningsprojekter som følge af ændrede regler vedr. omkostningsfordeling og projekter, jf. beskrivelsen i pkt. 4.2.	Lovforslaget medfører varige øgede administrative omkostninger for staten. Forsyningssekretariatet under Erhvervsministeriet har udgifter til vedligeholdelse af digitalt indberetningssystem og øvrige tilsynsopgaver. Miljø- og Fødevareministeriet og Klima- Energi- og Forsyningsministeriet har udgifter til regeludarbejdelse og drift. De samlede årlige varige merudgifter for staten forventes at udgøre ca. 4,0-5,0 mio. kr. Afhængig af kommunens valg kan lovforslaget medføre administrative opgaver vedr. revision af spildevandsplaner, og dermed udgifter for kommunen, jf. beskrivelsen i pkt. 4.2.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget medfører øgede implementeringsomkostninger for sta-

		ten. Forsyningssekretariatet vil bl.a. have udgifter til udvidelse og ændring af deres digitale indberetnings-system Vanddata, og Miljø- og Fødevarerministeriet og Klima- Energi- og Forsyningsministeriet til udarbejdelse af vejledninger m.v. De samlede implementeringsudgifter for staten forventes i 2020 og 2021 at udgøre henholdsvis 4,0 mio. kr. og 3,6 mio. kr.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Med lovforslaget forventes en mere omkostningseffektiv klimaindsats via en række elementer i lovforslaget. Bedre rammer for at gennemføre klimatilpasningen der, hvor den har den største effekt, vil indebære færre omkostninger.	Påvirkning af vandselskabernes omkostninger og økonomiske rammer kan have effekt på taksterne til forbrugerne, herunder erhvervslivet. Dokumentationskrav kan medføre meromkostninger for vandselskabet, bl.a. ved tillægsansøgning. Ligeledes kan afgifter til Forsyningssekretariatet stige og medføre meromkostning for vandselskaberne.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen for det konkurrenceudsatte erhvervsliv. Lovforslaget vil dog medføre administrative udgifter for spildevandsforsyningsselskaberne til opfyldelse af blandt andet dokumentationskrav.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klima- og miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget har isoleret set ikke klima- og miljømæssige konsekvenser. Konsekvenser vil afhænge af de konkrete løsninger, der vælges til spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning, og af resultatet af de konkrete projekter, der omfordeler midler til, jf. de forslående bestemmelser til vandsektorlovens § 21, hvorfor omfang ikke kan anslås nærmere.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU- regulering/	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 3, fastsætter lovens anvendelsesområde. Efter 1. pkt. fastsætter loven regler om betaling for afledning til spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg.

§ 2 b, stk. 2, omhandler nedsættelse af betalingen af vandafledningsbidrag for tilledning af filterskyllevand og kølevand til spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg.

§ 7 b, stk. 1, vedrører målerdata og finder anvendelse på ejere af ejendomme, der er tilsluttet eller kontraktligt tilknyttet et spildevandsforsyningsselskabs spildevandsanlæg.

Det foreslås i § 1, stk. 3, 1. pkt., § 2 b, stk. 2, og § 7 b, stk. 1, at ændre »spildevandsanlæg« til: »anlæg«.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede ændring af formuleringen af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 2, hvorefter der fremover ikke sondres mellem, om spildevandsforsyningsselskaberne benytter sig af spildevandsanlæg (i spildevandsbekendtgørelsens forstand) eller andre anlæg i forhold til indregning af omkostninger i spildevandsforsyningsselskabernes takster. Det er ikke hensigten med den foreslåede ændring under § 1, nr. 2, at ændre rækkevidden af andre bestemmelser i loven. For at undgå tvivl foreslås det dog at ændre »spildevandsanlæg« til »anlæg« i en række bestemmelser, der omtaler tilslutning, afledning eller tilledning til et spildevandsforsyningsselskabs spildevandsanlæg, og hvor det ikke kan udelukkes, at tilslutningen i visse tilfælde konkret kunne ske til et anlæg, som ikke er et spildevandsanlæg i spildevandsbekendtgørelsens forstand, men som indgår i spildevandsforsyningsselskabets håndtering af spildevand, jf. også lovforslagets § 1, nr. 2 og 6, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 2

Det fremgår af § 1, stk. 4, 1. pkt., i spildevandsbetalingsloven, at udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg og anlæg, der er etableret efter § 7 a, dækkes af bidrag fra de berørte ejere af fast ejendom (herunder umatrikulerede arealer), der tillader til spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg, eller som er kontraktligt tilknyttet spildevandsforsyningsselskabet.

Det fremgår af den gældende § 1, stk. 5, i spildevandsbetalingsloven, at spildevandsforsyningsselskaberne i bidraget efter stk. 4, 1. pkt., endvidere kan indregne spildevandsforsyningsselskabets udgifter, som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand, i forbindelse med medfinansiering af kommunale og private projekter. Spildevandsforsyningsselskabets udgifter må ikke overstige udgifterne til sædvanlig afhjælpning af kapacitetsproblemer i spildevandsanlægget.

Det foreslås at ændre § 1, stk. 4, således at det i overensstemmelse med gældende ret præciseres, at alle udgifter, der indregnes, skal være nødvendige. Desuden foreslås det tilføjet, at der også kan ske indreg-

ning af spildevandsforsyningsselskabets udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af andre anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand. Endelig foreslås det, at »til spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg« ændres til: »til spildevandsforsyningsselskabers anlæg.

Forslaget om at præcisere, at alle udgifter skal være nødvendige, er i overensstemmelse med den hidtidige forståelse af hvile i sig selv-princippet i spildevandsbetalingsloven, og er på linje med formuleringen af hvile i sig selv-princippet i vandforsyningsloven, hvor det af § 52 a, stk. 1, nr. 1, fremgår, at nødvendige omkostninger til indvinding og distribution af vand kan indregnes i vandprisen.

Forslaget om at tilføje, at også udgifter til andre anlæg end spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg kan indregnes, betyder, at det herefter i princippet vil være uden betydning for takstfinansieringen, i hvilket omfang et spildevandsforsyningsselskab ved løsningen af sine opgaver benytter sig af spildevandsanlæg (som defineret i spildevandsbekendtgørelsen) eller af andre typer anlæg, og om anlæggene ejes helt eller delvist af selskabet eller selskabet, kun har råderet over anlæg ejet af andre, i det omfang deres funktion vedrører selskabets håndtering af spildevand.

Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 4, hvor det foreslås, at de nuværende regler om spildevandsforsyningsselskabers medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand ophæves.

Fremover vil selskaberne således få bedre muligheder for at kunne indgå i projekter på lige fod med andre parter, uanset om de foregår på spildevandsanlæg eller andre typer anlæg, og uanset om de er ejet af selskabet eller ej, i stedet for at medfinansiere en anden parts projekt.

De foreslåede ændringer af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, vil sammen med ophævelsen af de nuværende bestemmelser i § 1, stk. 5 og 6, betyde, at der ikke længere i selve spildevandsbetalingsloven vil være forskellige betingelser for, at selskaberne kan indgå aftaler med andre parter om fælles projekter, alt efter om et projekt vedrører selskabets håndtering af tag- og overfladevand eller andre formål. Det er dog hensigten at fastsætte forskellige regler for forskellige typer af projekter i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 1, stk. 9, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Det er ikke hensigten med forslaget at udvide selskabernes opgaver eller ansvarsområde, men alene at ændre reglerne om, hvilke midler selskabet må anvende til at løse opgaverne. De pågældende udgifter skal således være nødvendige af hensyn til selskabets håndtering af spildevand.

Det betyder for det første, at formålet med det pågældende anlæg skal være at bidrage til håndteringen af det spildevand, som selskabet er ansvarligt for, til et niveau, som selskabet er pålagt at nå eller på anden vis har fået til opgave at udføre, herunder gennem et statsligt eller kommunalt fastsat, pålagt eller godkendt mål.

Selskabet vil således f.eks. fortsat ikke kunne finansiere anlæg, der skal håndtere en ejendoms tag- og overfladevand, ved at vandet afkobles og afledes på anden måde end til selskabets anlæg, f.eks. ved nedsivning, eller ved at det forsinkes, før det afledes til selskabet. Dette gælder også, selv om projektet kunne aflaste selskabets anlæg.

Selskabet vil fortsat kunne håndtere tag- og overfladevand fra veje m.v. inden for vejens areal, da selskabets overtagelse af ansvaret for håndtering af vandet typisk sker inden for vejarealet, i modsætning til private ejendomme. Det har hidtil ikke været klart, præcis hvilke projekter i bl.a. veje selskaberne har kunnet indgå i uden at anvende reglerne om medfinansiering, da det ikke altid er klart, om et projekt i en vej foregår i eller etablerer et spildevandsanlæg. Forslaget vil give klar hjemmel til, at selskaberne vil kunne udføre eller finansiere projekter i veje, hvor vandet afledes på overfladen, f.eks. gennem render

eller tilsvarende, eller hvor vandet nedsives, f.eks. ved anlæg af vejbede eller direkte nedsivning gennem vejbelægningen, i det omfang dette er den billigste mulighed i forhold til at opfylde deres forsyningspligt, herunder det fastsatte serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand. Det vil i den forbindelse efter lovforslaget være uden betydning, om sådanne anlæg kan klassificeres som spildevandsanlæg eller ej.

Lovforslaget ændrer ikke ansvarsfordelingen mellem vejejer og spildevandsforsyningsselskab i de tilfælde, hvor vejvandet bortledes i nedgravede rør.

Selskabet vil fortsat ikke kunne finansiere opgaver, som andre har ansvaret for, f.eks. opgaver, der ligger inden for vandløbsmyndighedens ansvarsområde.

Selskabet vil fortsat ikke være ansvarlig for forebyggelse af oversvømmelser fra vandløb, søer og havet. Spildevandsforsyningsselskaberne vil derfor efter forslaget udelukkende kunne udføre eller finansiere projekter i vandløb, søer eller havet, i det omfang disse projekter er den billigste måde at sikre, at selskabet kan aflede sit vand til det modtagende vandområde – også i spidsbelastningssituationer – og dermed leve op til deres forsyningspligt i forhold til afledning af spildevand. Hvis selskabet således i forbindelse med kraftig regn har problemer med at få udledt tilstrækkelige mængder vand til f.eks. et vandløb, fordi vandstanden bliver for høj, kan et vandløbsprojekt med eksempelvis vandparkering i visse tilfælde være en omkostningseffektiv løsning for selskabet, og i så fald kan selskabet bruge takstmidler på projektet. Selskabet vil dog ikke kunne finansiere projektet, hvis problemerne med afledningen skyldes, at de ansvarlige ikke har foretaget den nødvendige vedligeholdelse af vandløbet.

Lovforslaget ændrer heller ikke på, at det ikke er spildevandsforsyningsselskabernes opgave at forebygge oversvømmelser fra terrænnært grundvand. Selskaberne vil således fortsat ikke kunne finansiere projekter, som går ud på at håndtere terrænnært grundvand på ejendomme, f.eks. fra omfangsdræn, således at vandet afkobles og afledes på anden måde end til selskabets anlæg. Dette gælder også, selv om projektet kunne aflaste selskabets anlæg.

For det andet betyder kravet om, at der kun kan afholdes nødvendige omkostninger, at der ikke må anvendes unødvendigt dyre tiltag til løsning af selskabets opgaver, og at der således ikke må være en anden, billigere måde at løse den pågældende opgave på.

Det er hensigten, at der for visse typer af projekter og udgifter fastsættes nærmere regler ved bekendtgørelse om disse krav og andre betingelser for at kunne indregne udgifter efter stk. 4. Dette vil ske i medfør af den foreslåede bemyndigelse i lovens § 1, stk. 9, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

I øvrigt vil forslaget ikke ændre på, hvilke udgifter selskaberne lovligt kan afholde og indregne i bidragene.

Det er ikke hensigten med ændringen at ændre rækkevidden af andre bestemmelser i loven. For at undgå tvivl foreslås det dog at ændre »spildevandsanlæg« til »anlæg« i en række bestemmelser, der omtaler tilslutning, afledning eller tilledning til et spildevandsforsyningsselskabs spildevandsanlæg, og hvor det ikke kan udelukkes, at tilslutningen i visse tilfælde konkret kunne ske til et anlæg, som ikke er et spildevandsanlæg i spildevandsbekendtgørelsens forstand, men som indgår i spildevandsforsyningsselskabets håndtering af spildevand. Dette foreslås således også i den del af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, som omhandler, hvilke ejendomme der skal betale bidrag, jf. sidste led i lovforslagets § 1, nr. 2. Der henvises også til lovforslagets § 1, nr. 1 og 6.

Det bemærkes, at spildevandsforsyningsselskabets udgifter til spildevandsanlæg og andre anlæg vil skulle

indgå i spildevandsforsyningsselskabets opgørelse af kommunalt vejbidrag, jf. lovens § 2 a, stk. 11, i det omfang udgifterne er omfattet af § 2 a, stk. 11, om udgifter til kloakledningsanlæg.

Til nr. 3

Den gældende spildevandsbetalingslovs § 1, stk. 4, opregner, hvilke udgiftsarter spildevandsforsyningsselskaberne kan indregne i deres takster. Efter den gældende spildevandsbetalingslovs § 1, stk. 4, 3. pkt., kan der i betalingen for afledning af spildevand til et spildevandsforsyningsselskab ske indregning af bidrag til VTU, som er oprettet efter det gældende kapitel 7 i vandsektorloven og til en fond efter fondsloven, der har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres.

Det foreslås med nyaffattelsen af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 3. pkt., at der i bidraget efter 1. pkt. kan indregnes spildevandsforsyningsselskabets bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under en forening oprettet i medfør af de foreslåede regler i vandsektorlovens § 21 og regler udstedt i medfør heraf, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, jf. lovforslagets § 3, nr. 7.

Den foreslåede ændring af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 3. pkt., vil give vandselskaberne mulighed for at pulje og omfordele takstmidler på tværs af vandselskaberne til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, gennem en forening. Det er en forudsætning for, at der lovligt kan opkræves takstmidler til indbetaling til en sådan forening, at den opfylder de betingelser, der er fastsat i den foreslåede § 21 i vandsektorloven og regler udstedt i medfør heraf. Den foreslåede ændring af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 3. pkt., indebærer, at vandselskaberne ikke længere kan indregne et bidrag til VTU, som har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, eller til en fond efter fondsloven, der har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres, i betalingen for afledning af spildevand til et spildevandsforsyningsselskab.

Formålet med lovændringen er at skabe hjemmel til, at vandselskaberne vil kunne pulje og omfordele midler til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet. Det vil ikke være tilstrækkeligt at ophæve de eksisterende bestemmelser i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 3. pkt., hvis vandselskaberne fortsat skal kunne omfordele midler mellem selskaberne til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Lovforslaget ændrer ikke på, at vandselskaber som hidtil – også uden udtrykkelig lovhjemmel – vil kunne indgå i konkrete samarbejdsprojekter med andre vandselskaber eller med private eller offentlige parter i øvrigt, hvis et sådant samarbejdsprojekt vurderes at være den bedst egnede måde at varetage det pågældende vandselskabs opgaver på, og omkostningerne fordeles forholdsmæssigt mellem parterne. F.eks. kan to vandselskaber eller et vandselskab og en privat virksomhed fortsat indgå aftale om et fælles projekt til afprøvning af ny vandteknologi, uden at betingelserne i de foreslåede bestemmelser er opfyldt, forudsat at vandselskaberne vurderer, at samarbejdsprojektet er den bedst egnede måde at varetage det pågældende vandselskabs opgaver på, og at deres betaling er afgrænset til en forholdsmæssig del af omkostningerne.

Det er frivilligt for det enkelte spildevandsforsyningsselskab om, og i hvilket omfang, spildevandsforsyningsselskabet vil opkræve takstmidler til indbetaling til sådanne foreninger.

Det følger af den gældende spildevandsbetalingslovs § 3, stk. 1, at kommunerne, som led i deres almindelige takstgodkendelse, fører tilsyn med, at vandselskaberne overholder hvile i sig selv-princippet. Som følge af nyaffattelsen af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 3. pkt., vil kommunen skulle føre tilsyn med, at vandselskaberne ikke indbetaler takstmidler til foreninger, der ikke opfylder betingelserne i vandsektorlovens § 21, jf. lovforslagets § 3, nr. 7, samt regler udstedt i medfør heraf. Dette vil indebære, at kommunerne påser, om foreningerne er offentliggjort på Forsyningssekretariatets hjemmeside, og

at foreningerne i øvrigt opfylder betingelserne i vandsektorlovens § 21, samt regler udstedt i medfør heraf. De foreslåede ændringer i lovforslaget vil ikke herudover indebære en ændring af det kommunale tilsyn med vandselskabernes anvendelse af takstmidler.

Til nr. 4

Det fremgår af den gældende § 1, stk. 5, i spildevandsbetalingsloven, at spildevandsforsyningsselskaberne i bidraget efter stk. 4, 1. pkt., endvidere kan indregne spildevandsforsyningsselskabets udgifter, som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand, i forbindelse med medfinansiering af kommunale og private projekter. Spildevandsforsyningsselskabets udgifter må ikke overstige udgifterne til sædvanlig afhjælpning af kapacitetsproblemer i spildevandsanlægget.

Det fremgår af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 6, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om indregning efter stk. 5, herunder om, hvilke udgifter der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om betingelser for indregning, om dokumentation for fastsatte krav vedrørende spildevandsforsyningsselskabets udgifter, om afgrænsning af projekter, om, hvordan betalingen til projekter skal foregå, og om spildevandsforsyningsselskabets samarbejde med projekter i forbindelse med gennemførelse af kommunale eller private projekter.

Det følger af § 1, stk. 1, i spildevandsbetalingsloven, at loven bl.a. har til formål at sikre hensynet til princippet om omkostningsdækning. Det følger endvidere af § 1, stk. 4, 1. pkt., i spildevandsbetalingsloven, at udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg skal dækkes af bidrag fra de tilknyttede forbrugere.

Ifølge bemærkningerne til spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 1, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 66 som fremsat, side 7, indebærer bestemmelsen bl.a., at der ikke fra kommunal eller statslig side må ydes tilskud med henblik på en reduktion af betalingen for afledning af spildevand.

Det foreslås at ophæve de eksisterende bestemmelser i § 1, stk. 5 og 6, og indsætte en ny bestemmelse som *stk. 5*, hvorefter det af *1. pkt.* følger, at et spildevandsforsyningsselskab kan aftale med andre parter, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg, som er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver. Det foreslås endvidere i *stk. 5, 2. pkt.*, at et spildevandsforsyningsselskab kun kan indgå en sådan aftale mod betaling fra den eller de andre parter til fuld dækning af selskabets merudgifter til etablering og drift.

Ophævelsen af de nugældende regler i stk. 5 og 6 betyder, at der fremover ikke vil være særlige regler om spildevandsforsyningsselskabernes medfinansiering af andre parters projekter. Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, hvorefter det fremover i princippet vil være uden betydning for takstfinansieringen, i hvilket omfang et spildevandsforsyningsselskab ved løsningen af sine opgaver benytter sig af spildevandsanlæg eller af andre typer anlæg, og om anlæggene ejes helt eller delvist af selskabet.

Anledningen til, at den foreslåede nye bestemmelse i *stk. 5* sættes ind, er, at det er hensigten at fastsætte, at et spildevandsforsyningsselskab ikke må anvende takstmidler til at finansiere et serviceniveau i forhold til håndtering af tag- og overfladevand, der ikke er fastsat i overensstemmelse med de påtænkte regler om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Desuden må et spildevandsforsyningsselskab generelt ikke bruge takstmidler på omkostninger, der ikke er nødvendige for deres opgaver. Det betyder bl.a., at et selskab ikke må løse en opgave på en dyrere måde end nødvendigt.

I visse tilfælde kan andre parter, f.eks. kommunen eller ejerne af ejendomme, anlæg eller andre værdier, ønske at opnå en højere beskyttelse i forhold til oversvømmelse end det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige, og finde, at den mest hensigtsmæssige måde at opnå dette på er, at spildevandsforsyningsselskabets anlæg eller andre løsninger til håndtering af tag- og overfladevand opdimensioneres. Der kan også være tilfælde, hvor andre parter har en interesse i, at spildevandsforsyningsselskabet vælger en bestemt måde at løse deres opgaver på, som imidlertid er dyrere end en anden løsning. I sådanne tilfælde vil spildevandsforsyningsselskabet med den foreslåede bestemmelse have mulighed for at indgå aftale med sådanne andre parter om at forhøje serviceniveauet eller vælge den dyrere løsning, mod at den anden part betaler meromkostningerne herved.

Der vil alene være tale om en mulighed for spildevandsforsyningsselskabet. Andre parter vil ikke have noget krav på at indgå en sådan aftale med selskabet, og selskabet vil heller ikke være forpligtet til at foretage undersøgelser med henblik på at vurdere, om og på hvilke vilkår en sådan aftale ville kunne indgås.

Meromkostningerne skal omfatte både etablerings- og driftsomkostninger, herunder også meromkostninger til planlægning og dokumentation. Driftsomkostninger skal her forstås som omfattende både vedligeholdelse og anden drift. Sprogbrugen i spildevandsbetalingsloven er ikke ensartet på dette punkt, idet der i en del bestemmelser omtales udførelse, vedligeholdelse og drift af anlæg. I andre bestemmelser sondres kun mellem etablering og drift. Da reglerne skal administreres i sammenhæng med reglerne i vandsektorloven og ØR-bekendtgørelsen, er det valgt her at følge den begrebsafgrænsning, der anvendes i ØR-bekendtgørelsen, hvor vedligeholdelsesomkostninger anses for en del af driftsomkostningerne. Meromkostningerne til drift vil således også skulle omfatte meromkostninger til vedligeholdelse.

Meromkostningerne vil skulle ses i forhold til de omkostninger, som i øvrigt ville have været nødvendige for spildevandsforsyningsselskabet for at løse dets opgaver. Der vil skulle sammenlignes med den selskabsøkonomisk mest omkostningseffektive løsning til varetagelse af selskabets opgaver til det serviceniveau, som spildevandsforsyningsselskabet er forpligtet til at leve op til. Dette vil gælde, hvis aftalen vedrører klimatilpasning, eller der i øvrigt er fastsat et bindende serviceniveau. Hvis der ikke er tale om klimatilpasning, og der ikke er fastsat et bindende serviceniveau for det, aftalen vedrører, vil meromkostningerne skulle beregnes i forhold til det nuværende serviceniveau eller et serviceniveau, som selskabet under alle omstændigheder ville have forhøjet serviceniveauet til på baggrund af et kommunalt eller statsligt godkendt mål herom.

Det er hensigten med hjemmel i den foreslåede § 1, stk. 9, i spildevandsbetalingsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, at fastsætte nærmere regler herom og om betingelserne for indgåelse af sådanne aftaler i øvrigt. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 4, hvor det foreslås, at der indsættes en bestemmelse i vandsektorlovens § 15 om, at kommuner – uanset forbuddet mod at deltage i aktiviteter forbundet med spildevandsforsyning, som ikke udøves i et aktie- eller anpartsselskab i § 15, stk. 1 – kan indgå aftale om og betale til sådanne projekter. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Der er ikke i gældende ret hjemmel til, at ministeren kan fastsætte regler om indregningen af udgifter i bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, men kun (i § 1, stk. 6) om indregning af udgifter til

medfinansieringsprojekter efter stk. 5. Både bestemmelsen i stk. 5 om medfinansieringsprojekter og den tilhørende bemyndigelsesbestemmelse i stk. 6 foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Det foreslås at indsætte et *stk. 9* i spildevandsbetalingslovens § 1. Efter det foreslåede stk. 9, *1.pkt.*, kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte nærmere regler om indregning af udgifter i bidrag efter stk. 4, herunder om, hvilke udgifter der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om omkostningsfordeling med andre parter, om betingelser for indregning, herunder samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og sikring af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, om krav til aftaler med andre parter, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside. Ministeren kan efter det foreslåede stk. 9, *2. pkt.*, endvidere fastsætte nærmere regler om aftaler efter det foreslåede stk. 5, herunder om krav til aftalerne og andre parter betaling, dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Med hjemmel i det foreslåede stk. 9, *1. pkt.*, er det for det første hensigten at fastsætte regler om, at der ikke må indregnes omkostninger til klimatilpasningsprojekter, hvad enten de foregår på selskabets spildevandsanlæg eller ej, ud over et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau for selskabets håndtering af tag- og overfladevand. Dette serviceniveau vil skulle være fastsat i overensstemmelse med de regler, der fastsættes i den kommende bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveauer m.v. for håndtering af tag- og overfladevand, som det er hensigten at udstede med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven, jf. lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil. I disse regler vil også anvendelsesområdet for kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed blive fastsat. F.eks. er det hensigten, at kravet ikke gælder, hvis serviceniveauet ikke er fastsat højere end en 5-års regnhændelse for separatkloakerede og en 10-års regnhændelse for fælleskloakerede områder, eller hvis hovedformålet med projektet er et andet end klimatilpasning, heller ikke selv om der vil være afledte effekter på serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand.

I praksis vil mange typer af projekter kunne medføre forøgelse af serviceniveauet i forhold til tag- og overfladevand i et mere eller mindre afgrænset opland som afledt effekt. Det vil derfor være administrativt tungt, hvis der i alle disse tilfælde vil skulle redegøres for, at den afledte effekt er uvæsentlig, for at hovedformålet kan anses for at være et andet end klimatilpasning.

Det er derfor hensigten ved den første udmøntning af bemyndigelsen at fastsætte, at hvis selskabet udfører projekter, som kan have en effekt på serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand (f.eks. projekter til reduktion af overløb), skal selskabet redegøre for, at anlægget er dimensioneret, som det er, for at opfylde det andet mål (eksempelvis reduktion af overløb). Dvs. at selskabet ikke skal redegøre for en eventuel afledt effekt på serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand. Selskabet må imidlertid ikke overdimensionere løsningen i forhold til målet om f.eks. reduktion af overløb, og f.eks. etablerer et større bassin end nødvendigt for at opfylde målet, og dermed opnår en større effekt på serviceniveauet, uden at reglerne om klimatilpasning opfyldes.

Der vil kunne fastsættes nærmere krav til dokumentationen heraf.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 1.

Det er hensigten, at tilsyn med, at serviceniveauet er fastsat i overensstemmelse med reglerne, skal foregå i forbindelse med selskabernes ansøgning til Forsyningssekretariatet om tillæg og eventuel forhåndsgodkendelse af tillæg efter reglerne i ØR-bekendtgørelsen. Der henvises til pkt. 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger og lovforslagets § 3, nr. 2, og bemærkningerne hertil vedrørende ØR-bekendtgørelsen og de påtænkte ændringer heri.

Det er ikke hensigten at fastsætte særlige regler om tilsyn med samfundsøkonomikravet i de tilfælde, hvor selskabet finansierer tiltagene inden for deres indtægtsramme efter vandsektorloven og altså ikke søger om tillæg.

Det er ved den første udmøntning af bemyndigelsen hensigten at fastsætte, at et spildevandsforsynings-selskab – ud over de nødvendige omkostninger til at opnå det fastsatte serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand – i forbindelse med anlægsaktiviteter vedrørende klimatilpasning eller andet kan afholde omkostninger til mindre, supplerende klimatilpasningstiltag, der ikke øger serviceniveauet for området generelt set, men reducerer skadesomkostningerne. Det er hensigten at fastsætte, at det er en betingelse, at kommunalbestyrelsen har besluttet, at selskabet skal have denne mulighed. Det er desuden hensigten at fastsætte, at omkostningerne til disse supplerende klimatilpasningstiltag kun må udgøre en mindre andel af omkostningerne til det pågældende anlægsprojekt, f.eks. op til 5 pct., og at det skal dokumenteres, at der er en samfundsøkonomisk nettogevinst, og at tiltagene er selskabsøkonomisk omkostningseffektive. Beregningen af samfundsøkonomisk nettogevinst vil skulle ske i overensstemmelse med den statslige metode, som vil blive fastsat i medfør af miljøbeskyttelsesloven jf. lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

For det andet er det hensigten at fastsætte regler om dokumentation for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet for klimatilpasningsprojekter og generelt for projekter uden for selskabets egne anlæg eller med andre parter i øvrigt.

Spildevandsforsyningsselskaberne må kun afholde nødvendige omkostninger til at løse deres opgaver, og har således en generel pligt til sørge for, at de løses selskabsøkonomisk omkostningseffektivt. Dette vil gælde, uanset om selskaberne løser opgaverne på deres egne anlæg eller andre anlæg, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Ved klimatilpasningsprojekter er der ofte flere væsensforskellige måder at løse opgaven på, f.eks. via traditionelle, underjordiske løsninger med rør m.v. eller via løsninger, hvor der sker afledning på overfladen, og det er derfor hensigten at fastsætte krav om dokumentation for, at der vælges selskabsøkonomisk omkostningseffektive løsninger til opnåelse af det fastsatte serviceniveau, dvs. så det fastsatte serviceniveau opnås under afholdelse af færrest mulige omkostninger.

Kravene til dokumentationen vil afhænge af flere forhold. Det er ved den første udmøntning af bemyndigelsen hensigten at fastsætte, at hvis serviceniveauet er fastsat til en 20-års regnhændelse eller mindre, og selskabet ønsker at opnå dette niveau ved brug af overfladeløsninger, vil det som udgangspunkt som minimum skulle dokumenteres, at traditionelle, underjordiske løsninger ikke ville være billigere. Hvis serviceniveauet er fastsat højere end en 20-års regnhændelse, og dette ønskes opnået gennem en traditionel underjordisk løsning, vil det som udgangspunkt skulle dokumenteres, at en overfladeløsning ikke vil være billigere, medmindre selskabet kan redegøre for, at det ikke er realistisk at gennemføre en sådan. Herudover er det hensigten, at projekterne skal vurderes for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet ved at sammenligne med mindst en anden relevant løsningstype til samme serviceniveau. Hvis serviceniveauet ikke er fastsat højere end til en 5-års regnhændelse for separatkloakerede område og en 10-års regnhændelse for fælleskloakerede områder, og selskabet ønsker at opnå dette ved brug af traditionelle rør-løsninger, vil kravet om omkostningseffektivitet dog i de fleste tilfælde kunne anses for opfyldt uden nærmere dokumentation. Hvis selskabet vil udføre sådanne projekter som overfladeløsninger, vil det imidlertid være relevant at stille krav om dokumentation for, at en traditionel rør-løsning ikke ville være billigere. For de mindre, supplerende klimatilpasningstiltag, som er omtalt ovenfor, vil omkostningseffektivitet kunne dokumenteres ved at beregne skadesreduktionen i det pågældende område set i forhold til løsningsomkostningen for mindst to forskellige løsninger.

I forbindelse med Forsyningssekretariatets tilsyn med, om reglerne er overholdt, jf. nedenfor, vil det under alle omstændigheder skulle kontrolleres, om der er medsendt dokumentation om de forhold, som reglerne stiller krav om. Forsyningssekretariatet vil også kunne foretage en nærmere indholdsmæssig kontrol, f.eks. hvis der er tale om meget store omkostninger, eller hvis omkostningerne er høje i forhold til andre, lignende projekter, når man sammenligner med relevante nøgletal for den pågældende type løsning, såsom investeringsomkostninger pr. håndteret kubikmeter vand.

Det er endvidere hensigten at fastsætte regler om krav til dokumentation for, at alle projekter, der foregår uden for selskabets egne anlæg eller med andre parter i øvrigt – uanset formål – er selskabsøkonomisk omkostningseffektive, dvs. er den billigste måde for selskabet at løse den eller de pågældende opgaver, der nødvendiggør det pågældende projekt. Det er dog foreløbig hensigten, at dette krav ikke skal gælde, hvis der er tale om et projekt, som ikke er et klimatilpasningsprojekt, og som udelukkende går ud på, at spildevandsrør og lignende nedgraves på fremmed grund, herunder i veje, uden at andre parter har nytte af projektet. For andre projekter, som andre parter ikke har nytte af, vil den nærmere afgrænsning af kravene blive fastsat ved udmøntningen.

De nærmere krav til dokumentationen vil afhænge af, hvilken type projekt det drejer sig om.

Der kan være tilfælde, hvor et projekt bidrager til at opfylde flere statslige eller kommunalt fastsatte krav eller mål for spildevandsforsyningsselskabet. F.eks. kan anlæggelsen af en klimavej indebære, at der opstaves mindre vand på renseanlægget, og dermed reducere risikoen for overløb. Det er ikke hensigten med krav om omkostningseffektivitet at forhindre sådanne løsninger, hvor man opnår en synergieffekt i forhold til løsning af flere af selskabets opgaver. Hvis et selskab ønsker at gennemføre et projekt, der er dyrere end det, der ellers ville have været det billigste i forhold til at efterleve det fastsatte serviceniveau, fordi det dermed samtidig kan bidrage til at efterleve andre fastsatte mål og krav, vil selskabet således kunne gøre det, hvis de godtgør, at projektet samlet set er den billigste løsning for selskabet i forhold til at opfylde flere forskellige af selskabets mål.

Det er for det tredje hensigten at stille krav om, at der indgås en skriftlig aftale med andre parter, som betingelse for, at spildevandsforsyningsselskabet kan takstfinansiere projekter med andre parter. Dette skal også gælde tilfælde, hvor den anden part ikke har nytte af projektet, men f.eks. blot stiller et anlæg eller areal til rådighed for spildevandsforsyningsselskabet. Det skal også gælde tilfælde, hvor to eller flere spildevandsforsyningsselskaber samarbejder om et projekt. Det er dog foreløbig hensigten at undtage projekter, som udelukkende går ud på, at spildevandsrør og lign. nedgraves på fremmed grund, herunder i veje, uden at andre parter har nytte af projektet. Også i disse tilfælde er det hensigtsmæssigt, at forholdet mellem grund- eller vejejer og selskab afklares i en skriftlig aftale, men det vurderes ikke, at det er nødvendigt at fastsætte regler herom, eller at Forsyningssekretariatet fører tilsyn med sådanne aftaler, da der er tale om helt sædvanlige aftaleforhold mellem selskab og grundejer. Den præcise afgrænsning af kravet vil blive fastsat i udmøntningen.

I de nuværende medfinansieringsregler, som foreslås ophævet, er der krav om en kontrakt, der indeholder visse obligatoriske punkter.

Det er også hensigten at fastsætte krav til indholdet af kontrakterne i de nye regler. Kravene til kontrakten vil dog variere, alt efter om der er tale om et projekt, som andre end spildevandsforsyningsselskabet har nytte af.

Det er umiddelbart hensigten at fastsætte krav om, at kontrakten som minimum indeholder

- angivelse af projektets formål, beskrivelse af de tiltag, det indebærer, forventede levetid og serviceniveau,
- ansvar for udførelse og drift (herunder vedligeholdelse) af projektet,

- ansvar for uforudsete fordyrelser,
- ansvar for sikring og bevarelse af den hydrauliske funktion og eventuelle øvrige forudsætninger for effektiv drift af anlægget (f.eks. sikring af adgangsmuligheder, eksterne til- eller afløbsfunktioner etc.),
- stillingtagen til omkostningsfordeling, hvis den anden part også har nytte af projektet, jf. nedenfor,
- for aftaler, som alene vedrører ret for spildevandsforsyningsselskabet til at placere anlæg på fremmed grund eller benytte andre parter anlæg, eller hvor projektet i øvrigt ikke har nytte for den eller de andre parter i aftalen: Størrelse af en eventuel betaling fra spildevandsforsyningsselskabet til andre parter,
- opsigelse af aftalen – herunder, at spildevandsforsyningsselskabet skal kunne opsiges aftalen, hvis det konstateres, at projektet ikke lever op til kravene, da det i så fald vil være ulovligt for selskabet at takstfinansiere projektet,
- fordeling af risikoen for eventuelle uforudsete fordyrelser af projektet og
- hvad der skal ske ved ophør af projektet

Det er hensigten at fastsætte, at i hvert fald de obligatoriske dele af aftalen skal offentliggøres på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Det er derudover for det fjerde hensigten at fastsætte regler om den omkostningsfordeling, der skal ske mellem parterne, hvis et spildevandsforsyningsselskab indgår aftale om et projekt med andre parter, som har nytte af projektet. Det er hensigten, at disse regler skal gælde uanset formålet med projektet.

Det er herunder hensigten at fastsætte, at selskabet kun kan afholde omkostninger, der er nødvendige for den hydrauliske funktion (herunder nødvendig retablering, hvis den hydrauliske funktion kræver indgreb i eksisterende anlæg).

Spildevandsforsyningsselskaberne vil skulle betale alle omkostningerne til de dele, der udelukkende har til formål at håndtere tag- og overfladevand, og altså ikke har nytte for andre parter.

For de dele af et projekt, som giver fælles nytte for spildevandsforsyningsselskabet og en anden part, er det hensigten at fastsætte, at der skal aftales en omkostningsfordeling. Det kan f.eks. dreje sig om en vej, der kan aflede selskabets tag- og overfladevand ved kraftig regn, eller en boldbane, der ved kraftig regn fungerer som regnvandsbassin. Det vil i praksis ofte også dreje sig om fælles logistiske omkostninger til planlægning, projektering, byggeplads osv.

Der vil ikke som for visse projekttyper under de nuværende medfinansieringsregler blive fastsat krav om, at den anden part under alle omstændigheder skal betale en vis del af omkostninger, som er nødvendige for den hydrauliske funktion, men dette må afhænge af den konkrete situation og forhandles mellem parterne.

Det er hensigten at fastsætte, at der skal redegøres for, hvilke omkostninger der betales af hvem, og at omkostningsfordelingen, herunder af omkostningerne til de dele, der har fælles nytte, skal begrundes. Hvis andre aftaleparter ikke har nytte af projektet, skal der redegøres herfor. Det er hensigten at fastsætte krav om, at denne redegørelse og begrundelse skal offentliggøres på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

I tilfælde, hvor samarbejdet (også) foregår imellem to spildevandsforsyningsselskaber, er det foreløbig ikke hensigten at fastsætte særlige regler om omkostningsfordelingen mellem spildevandsforsyningsselskaberne. I forholdet mellem disse vil der således som hidtil være krav om, at omkostningerne fordeles forholdsmæssigt mellem selskaberne. Det er dog hensigten at fastsætte krav om, at der skal indgås en kontrakt, hvor bl.a. omkostningsfordelingen fastlægges, og at der skal være en begrundelse herfor, samt at kontrakten og begrundelsen for omkostningsfordelingen skal offentliggøres på selskabernes hjemmesider.

Det er ikke hensigten at fastsætte regler om afdragsordninger parterne imellem, som det er tilfældet med medfinansieringsprojekter i dag. Organiseringen af parternes betaling af udgifter til fælles projekter skal således ske efter samme regler som gælder for samarbejdsprojekter i dag.

Med hjemmel i det foreslåede stk. 9, 2. pkt., som omhandler de aftaler, der indgås efter det foreslåede stk. 5 i spildevandsbetalingslovens § 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, er det hensigten at fastsætte regler om, hvordan meromkostningerne, som den anden part skal betale, skal opgøres, krav om, at der skal indgås en kontrakt som beskrevet ovenfor, hvor bl.a. betalingen fra den anden part fastlægges, samt at kontrakten og en redegørelse for, hvordan meromkostningerne, som den anden part skal betale, er beregnet, skal offentliggøres på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

I forhold til beregning af meromkostningerne er det hensigten at fastsætte, at de skal beregnes i forhold til de omkostninger, som i øvrigt ville have været nødvendige for spildevandsforsyningsselskabet for at løse dets opgaver. Der vil skulle sammenlignes med den selskabsøkonomisk mest omkostningseffektive løsning til varetagelse af selskabets opgaver til det serviceniveau, som spildevandsforsyningsselskabet er forpligtet til at leve op til. Dette vil gælde, hvis aftalen vedrører klimatilpasning, eller der i øvrigt er fastsat et bindende serviceniveau. Hvis der ikke er tale om klimatilpasning og der ikke er fastsat et bindende serviceniveau for det, aftalen vedrører, vil meromkostningerne skulle beregnes i forhold til det nuværende serviceniveau eller et serviceniveau, som selskabet under alle omstændigheder ville have forhøjet serviceniveauet til på baggrund af et kommunalt eller statsligt godkendt mål herom. Omkostningerne opgøres i hele levetiden ud fra princip om totaløkonomi. Det er endvidere hensigten at fastsætte, at der også skal medregnes meromkostninger til planlægning og projektering samt til opfyldelse af de fastsatte dokumentationskrav.

Der vil også kunne fastsættes andre krav i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 9, hvis det vurderes nødvendigt.

Hvis en eller flere af de fastsatte betingelser ikke er opfyldt, vil det ikke være lovligt for selskabet at takstfinansiere projektet.

Det er hensigten, at Forsyningssekretariatet skal føre tilsyn med, at reglerne overholdes.

Det er således hensigten at indføre regler om, at Forsyningssekretariatet fører tilsyn med at:

- løsninger opfylder kravene til dokumentation for omkostningseffektivitet,
- der er redegjort for omkostningsfordelingen, herunder bl.a. at spildevandsforsyningsselskabet ikke betaler for mere end de nødvendige omkostninger til den hydrauliske funktion til det serviceniveau, de er forpligtede til,
- kontrakten lever op til de stillede krav og
- den påkrævede dokumentation i øvrigt foreligger.

Det er hensigten, at tilsynet sker i forbindelse med Forsyningssekretariatets behandling af ansøgninger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af tillæg.

For projekter, der er omfattet af de påtænkte regler om projekter uden for spildevandsforsyningsselskabernes anlæg eller med andre parter i øvrigt, herunder aftaler efter den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 5, er det hensigten at indføre et krav om, at selskabet skal give Forsyningssekretariatet meddelelse om projektet, og at aftalen og dokumentation i øvrigt skal indsendes til Forsyningssekretariatet, inden projektet påbegyndes, med angivelse af, om selskabet agter at søge om tillæg til projektet. Det er hensigten, at dette skal gælde, hvis selskabet ikke søger om forhåndsgodkendelse af tillæg.

De nærmere retningslinjer for tilsynet fastsættes ved udmøntningen af bemyndigelsen. Det vil f.eks.

kunne fastsættes, at Forsyningssekretariatet tilrettelægger tilsynet med de projekter, hvor der ikke søges om tillæg, som et risiko- eller stikprøvebaseret tilsyn, f.eks. således at Forsyningssekretariatet screener, at det krævede materiale er indsendt, og herudover udvælger visse projekter til nærmere kontrol, f.eks. på basis af størrelse eller andre forhold ved projektet eller som tilfældig stikprøve.

Det er hensigten at fastsætte, at et spildevandsforsyningsselskab, som ønsker at få Forsyningssekretariatets vurdering af, om reglerne er overholdt, kan anmode herom i forbindelse med indsendelse af meddelelse om projektet.

Selv om et projekt ikke udtages til nærmere kontrol, vil dette ikke afskære Forsyningssekretariatet fra senere at genoptage sagen, hvis nye oplysninger gør, at der er begrundet tvivl om, hvorvidt projektet lever op til kravene, eller hvis der efterfølgende alligevel søges tillæg.

Konsekvensen af, at Forsyningssekretariatet vurderer, at kravene ikke er opfyldt, vil være, at der gives afslag på tillæg eller forhåndsgodkendelse, hvis der er ansøgt herom, og meddeler selskabet, at kravene vurderes ikke at være overholdt.

Hvis projektet eller kontrakten er ulovlig for spildevandsforsyningsselskabet, vil selskabet desuden – hvad enten der søges tillæg eller ej – være forpligtet til at stoppe projektet og opsige en eventuel kontrakt eller forhandle ændring af den.

For at kunne håndhæve kravene er det hensigten, at der indføres krav om, at selskabet inden en vis frist skal give meddelelse til Forsyningssekretariatet om, hvilke foranstaltninger selskabet har truffet på baggrund af Forsyningssekretariatets meddelelse. Det er endvidere hensigten med hjemmel i vandsektorlovens § 8 at fastsætte, at Forsyningssekretariatet kan foretage et fradrag i indtægtsrammen, hvis selskabet på trods af Forsyningssekretariatets vurdering gennemfører projektet, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 2.

Det er endvidere hensigten at fastsætte, at Forsyningssekretariatet skal informere den eller de kommuner, der godkender selskabets kubikmetertakster og faste bidrag, hvis de har konstateret en ulovlig udgift.

Det er endelig hensigten med hjemmel i det foreslåede stk. 9 i spildevandsbetalingslovens § 1 at fastsætte anvendelsesområdet for de nye regler i forhold til igangværende projekter, som ikke er medfinansieringsprojekter, dvs. samarbejdsaftaler mellem et spildevandsforsyningsselskab og en anden part, som er indgået før den 1. januar 2021, og som ikke er medfinansieringsaftaler, samt spildevandsforsyningsselskabets egne igangværende klimatilpasningsprojekter.

For medfinansieringsprojekter foreslås overgangsregler i lovforslagets § 6, stk. 2 og 3. Det er hensigten at fastsætte tilsvarende regler i medfør af stk. 9, som fastlægger, hvilke andre igangværende projekter de nye krav, der fastsættes i medfør af stk. 9, ikke finder anvendelse på, og som altså kan realiseres uden at opfylde disse krav. Det gælder både kravene vedrørende samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand og kravene til projekter uden for egne anlæg eller med andre parter i øvrigt.

Det er således hensigten at fastsætte, at de nye krav ikke skal finde anvendelse, hvis Forsyningssekretariatet inden den 1. januar 2021 har truffet afgørelse om at give tillæg til spildevandsforsyningsselskabets økonomiske ramme efter reglerne i vandsektorloven til det pågældende projekt, eller spildevandsforsyningsselskabet inden den 1. januar 2021 har foretaget væsentlige irreversible investeringer i projektet. Det vil dog være et krav, at spildevandsforsyningsselskabet anmelder det pågældende projekt til Forsyningssekretariatet senest den 1. marts 2021, hvis det ikke er sat i drift inden den 1. januar 2021. Det er endvidere hensigten at undtagelsen fra de nye krav ikke finder anvendelse efter den 1. januar 2027,

medmindre anlæggelsen af det pågældende projekt er påbegyndt inden denne dato. Den fysiske etablering af selve klimatilpasningsprojektet skal således være påbegyndt inden den 1. januar 2027, for at de hidtil gældende regler fortsat kan finde anvendelse efter denne dato. Det er hensigten at fastsætte, at projekter, hvor etableringen er påbegyndt, men ikke afsluttet inden den 1. januar 2027, også skal anmeldes til Forsyningssekretariatet som betingelse for, at de fortsat undtages fra de nye krav. For de nærmere krav til anmeldelsen af projekter til Forsyningssekretariatet i 2021 og 2027 henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 6, stk. 3.

Det er hensigten at fastsætte, at en irreversibel investering kan vedrøre detailprojektering eller den fysiske etablering af projektet i form af aftale med en rådgiver eller hovedentreprenør eller aftaler med andre parter, der skal foretage detailprojekteringen eller realisere projektet eller de væsentlige dele heraf. Det vil således ikke være tilstrækkeligt, at der er foretaget en irreversibel investering i andre anlæg m.v., selv om disse har sammenhæng med det planlagte projekt, se dog bemærkningerne til lovforslagets § 6, stk. 2, vedrørende hydraulisk sammenhængende projekter.

De indgåede aftaler skal være bindende, for at investeringen kan anses for at være irreversibel, hvilket indebærer, at aftaleparterne kun kan frigøre sig af kontrakten ved at hæve den ud fra de almindelige obligationsretlige regler og principper, og heller ikke kan opsige den eller kræve den ændret, så de nye regler kan overholdes, uden at betale en væsentlig kompensation. Ved vurderingen af, om en kompensation må anses for væsentlig, vil det både kunne indgå, hvor stor en del af kontraktsummen, den udgør, og hvor stort et absolut beløb, der er tale om. Hvis spildevandsforsyningsselskabet vil skulle betale størstedelen af kontraktsummen i kompensation, vil det formentlig i de fleste tilfælde skulle anses for væsentligt. Den nærmere afgrænsning vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

En samarbejdsaftale kan også i sig selv anses for en irreversibel investering, hvis spildevandsforsyningsselskabet kun kan frigøre sig fra aftalen ved at hæve den ud fra de almindelige obligationsretlige regler og principper, og heller ikke kan opsige den eller kræve den ændret, så den svarer til de nye regler, uden at betale en væsentlig kompensation, jf. ovenfor. Hvis aftalen efterfølgende ændres i forhold til andet end helt perifere forhold, vil denne dog ikke længere kunne begrunde, at de hidtil gældende regler skal finde anvendelse på projektet, og disse kan i så fald kun finde anvendelse, hvis der også på anden måde er foretaget irreversible investeringer i klimatilpasningsprojektet inden den 1. januar 2021, jf. ovenfor.

Hvis Forsyningssekretariatet finder, at betingelserne for, at projektet er undtaget fra de nye regler, ikke er opfyldt, vil spildevandsforsyningsselskabet kun lovligt kunne afholde udgifter til projektet, hvis de nye regler opfyldes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Ifølge § 4 c kan spildevandsforsyningsselskaber tilbyde at administrere drift og vedligeholdelse af ejendommens spildevandsanlæg, som er tilsluttet spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, mod at ejeren betaler for udgifter forbundet hermed.

Det foreslås i § 4 c, stk. 1, at ændre »spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg« til: »spildevandsforsyningsselskabets anlæg«.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede ændring af formuleringen af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 2, hvorefter der fremover ikke sondres mellem, om spildevandsforsyningsselskaberne benytter sig af spildevandsanlæg (i spildevandsbekendtgørelsens forstand) eller andre anlæg i forhold til indregning af omkostninger i spildevandsforsyningssels-

skabernes takster. Det er ikke hensigten med den foreslåede ændring under lovforslagets § 1, nr. 2, at ændre forståelsen af andre bestemmelser i loven. For at undgå tvivl foreslås det dog at ændre »spildevandsanlæg« til »anlæg« i en række bestemmelser, der omtaler tilslutning, afledning eller tilledning til et spildevandsforsyningsselskabs spildevandsanlæg, og hvor det ikke kan udelukkes, at tilslutningen i visse tilfælde konkret kunne ske til et anlæg, som ikke er et spildevandsanlæg i spildevandsbekendtgørelsens forstand, men som indgår i spildevandsforsyningsselskabets håndtering af spildevand, jf. også lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, og bemærkningerne hertil.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 32, stk. 1, 1. pkt., i miljøbeskyttelsesloven, at kommunalbestyrelsen udarbejder en plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen, hvor kloakeringsområder for de enkelte spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, fastlægges.

Efter den gældende § 32, stk. 4, 1. pkt., kan miljøministeren fastsætte nærmere regler om planlægningen efter stk. 1, herunder om spildevandsplanens indhold, inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedurer herfor. Ministeren kan endvidere bestemme og fastsætte regler om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for planlægningen og administrationen af loven, jf. bestemmelsens 3. pkt.

Bemyndigelsen i den gældende § 32, stk. 4, er udmøntet ved spildevandsbekendtgørelsen, der bl.a. indeholder nærmere regler om spildevandsplanens indhold og procedurer for behandling af forslag til og vedtagelse af spildevandsplanen, jf. nærmere pkt. 3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i miljøbeskyttelseslovens § 32 tilføjes et nyt *stk. 5*, hvorefter Miljøministeren efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i planlægningen skal fastsættes af kommunalbestyrelsen til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau, hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger kommunalbestyrelsen skal lægge til grund ved fastsættelse af det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige niveau, at kommunalbestyrelsen i planlægningen efter stk. 1 kan pålægge spildevandsforsyningsselskaberne at fastsætte et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i henhold til regler fastsat i medfør af denne bestemmelse og § 32 b, stk. 6, og at lægge specifikke forudsætninger til grund for den samfundsøkonomiske analyse, og om offentliggørelse af kortlægningerne, dataene, beregningerne og vurderingerne, som kommunalbestyrelsen har lagt til grund for fastsættelse af serviceniveauer.

Da de foreslåede regler vil få betydning for den økonomiske regulering og for Forsyningssekretariatets kontrol hermed, som henhører under henholdsvis Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets og Erhvervsministeriets ressortområder, foreslås det, at reglerne skal udstedes efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren.

Den foreslåede bemyndigelse forventes anvendt til udstedelse af en bekendtgørelse, der vil forpligte kommunalbestyrelsen til at anvende bestemte samfundsøkonomiske kriterier ved fastsættelse af serviceniveauer for spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af tag- og overfladevand, som skal være forpligtende for selskaberne, jf. den under nr. 2 foreslåede ændring af § 32 b, om spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt.

I medfør af den foreslåede § 32, stk. 5, *nr. 1 og nr. 2*, kan miljøministeren efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren fastsætte regler om, at serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i planlægningen efter stk. 1 skal fastsættes af kommunalbestyrelsen

til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau og om hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger kommunalbestyrelsen skal lægge til grund ved fastsættelse af det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige niveau.

Ved »serviceniveau« forstår en angivelse af, hvor ofte vand fra henholdsvis regnvandskloaker og kloaker med en blanding af regn- og spildevand må forekomme på terræn i mængder, der forvolder skade.

Et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand fastsættes som den gentagelsesperiode, som spildevandsforsyningsselskaber skal sikre tilstrækkelig kapacitet til at kunne håndtere ved udskiftning eller etablering af nye spildevandsanlæg. Spildevandsforsyningsselskaberne skal således dimensionere deres anlæg sådan, at der ikke må forventes at forekomme skader som følge af regnvand på terræn ved regnhændelser i et omfang, der er lig med eller mindre end dette niveau. Regnvand på terræn skal i denne forbindelse forstås som regn- og spildevand, der under normale omstændigheder ville være afledt via spildevandsanlæg, og omfatter derimod ikke vand på terræn som følge af oversvømmelser fra kyst eller vandløb og søer eller terrænnært grundvand.

Det er hensigten, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 32, stk. 5, fastsættes nye regler, hvorefter et serviceniveau over et vist minimumsniveau, som forventes fastsat svarende til det, der fremgår i Spildevandskomitéens Skrift 27, jf. nedenfor, vil skulle fastsættes på baggrund af en samfundsøkonomisk analyse med henblik på at sikre, at serviceniveauet bliver samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

Det er således hensigten at fastsætte, at kommunalbestyrelsen i et givent område kan fastsætte i spildevandsplanen, at der skal sikres kapacitet til at håndtere op til en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder og en 10-års regnhændelse i fælleskloakerede områder svarende til den anbefaling, der findes i Spildevandskomitéens Skrift 27, (branchens anbefalinger til afløbssystemers funktion under regn), uden at der skal gennemføres samfundsøkonomiske beregninger, der viser, at dette niveau er hensigtsmæssigt. Dette er det ovennævnte minimumsniveau, som alle spildevandssystemer bør opfylde af hensyn til sundhedsrisikoen ved kontakt med spildevand, når spildevandsanlæggets kapacitet overskrides.

Det er også hensigten ved den første udmøntning af bemyndigelsen at fastsætte, at hvis et projekt bidrager til at opfylde flere kommunale eller statslige mål, skal selskabet følge reglerne om samfundsøkonomi, hvis hovedformålet med projektet er at klimatilpasse i forhold til vand på terræn, og bidrag til efterfølgelsen af øvrige mål må anses for at være en afledt effekt. En situation, hvor flere mål forfølges kunne eksempelvis være, hvis et projekt både bidrager til efterlevelse af et øget serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, samtidig med at det bidrager til opfyldelse af et mål om reduktion af overløb. Der vil i den forbindelse skulle redegøres for, hvad der er hovedformålet med projektet, hvis der søges om tillæg til indtægtsrammen efter reglerne om andre mål til et projekt, som også har en positiv effekt i forhold til vand på terræn, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 3, nr. 2.

Hvis hovedformålet med et projekt er klimatilpasning, og spildevandsforsyningsselskabet hæver serviceniveauet over en 5-års regnhændelse for fælleskloakerede områder eller en 10-års regnhændelse for separatkloakerede områder, er det hensigten, at kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed skal gælde.

Hvis hovedformålet ikke er klimatilpasning, er det derimod ikke hensigten, at der skal gælde krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, uanset eventuelle afledte effekter på serviceniveauet. I praksis vil mange typer af projekter kunne medføre forøgelse af serviceniveauet i et mere eller mindre afgrænset opland som afledt effekt. Om den nærmere afgrænsning henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Hvis selskabet laver klimatilpasning, vil det have mulighed for at lave løsninger, som er dyrere end nødvendigt, hvis det kan dokumentere, at det samtidig medfører, at der kan realiseres andre mål billigere, således at dets opgaver samlet set løses billigst muligt, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5. På den vis kan f.eks. reduktion af overløb tænkes ind i klimatilpasning.

Det er hensigten, at bemyndigelsen i den foreslåede § 32, stk. 5, nr. 1 og 2, vil blive anvendt til at fastsætte regler, hvorefter et serviceniveau ud over en 5-års regnhændelse i separat kloakeret områder og en 10-års regnhændelse i fælles kloakeret områder vil skulle fastsættes på baggrund af en samfundsøkonomisk analyse, såfremt det skal være bindende for spildevandsforsyningsselskabet. Endvidere er det hensigten at fastsætte regler om, hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger kommunalbestyrelsen skal lægge til grund ved fastsættelse af det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige niveau.

Den samfundsøkonomiske analyse vil have til formål at vurdere fordelene ved at klimasikre et område op til et givent serviceniveau (i form af sparede skadesomkostninger) over for omkostningerne forbundet med klimasikringen. I den samfundsøkonomiske beregning sammenstilles de potentielle skadesomkostninger ved forventede fremtidige nedbørshændelser med vand på terræn således med omkostningerne ved at klimatilpasse op til et givent serviceniveau i området.

Det er hensigten at fastsætte, at serviceniveauerne skal fastsættes for geografisk afgrænsede områder, som defineres af kommunen i spildevandsplanen. Kommunen vil i spildevandsplanen skulle begrunde den valgte opdeling.

Det er endvidere hensigten at fastsætte, at inddelingen af oplande til beregning af serviceniveauer som udgangspunkt skal ske baseret på hydrologiske vandskel og eventuelt kloakopland.

Hvis den hydrologiske oplandsafgrænsning skærer igennem et sammenhængende anvendelsesområde (bolig- eller industriområde), er det hensigten ved den første udmøntning at fastsætte, at kommunen vil kunne vælge at indregne en mindre del af det sammenhængende anvendelsesområde i den oplandsafgrænsning, hvortil størstedelen af det sammenhængende bolig-/industriområde henhører. Det er hensigten at fastsætte nærmere regler om, hvor stor en del af et sammenhængende anvendelsesområde, der kan regnes med i et tilstødende hydrologisk opland. Et eksempel kunne være, at såfremt et hydrologisk opland skærer igennem et sammenhængende boligområde, så kan den mindste del af det sammenhængende boligområde regnes med i det tilstødende opland under forudsætning af, at det ikke udgør mere end 25 pct. af det pågældende boligområde.

Det er desuden hensigten at fastsætte, at der inden for et sammenhængende hydrologisk opland kan udtages områder til separate samfundsøkonomiske beregninger, hvis det er begrundet med, at der i det sammenhængende anvendelsesområde er stor forskel på skadesværdier. I så fald kan det pågældende område udtages med henblik på separate samfundsøkonomiske beregninger for dette anvendelsesområde. Konsekvensen vil være, at den samfundsøkonomiske nettogevinst øges ved, at det udtagne delområde klimatilpasses til et højere/lavere sikringsniveau og det omkringliggende område det modsatte.

Ved første udmøntning af hjemlen er det hensigten at fastsætte, at den samfundsøkonomiske beregning vil skulle foregå i en række trin som beskrevet i det følgende:

1. Udarbejdelse (eller opdatering) af oversvømmelseskort og værdikort.
2. Udarbejdelse af risikokort.
3. Beregning af de forventede gennemsnitlige årlige skadesomkostninger, uden at der gennemføres klimatilpasning (dvs. status quo-scenarie).
4. Opgørelse af omkostninger ved forskellige mulige løsningstiltag og tilhørende serviceniveauer. Herefter beregnes trin 1-3 igen, denne gang med de valgte løsningstiltag.

5. Opgørelse af gevinsten (sparede skadesomkostninger) for de forskellige kombinationer af løsningsmodeller og serviceniveauer, der er regnet på.
6. Beregning af nettonutidsværdien af gevinsten for de forskellige kombinationer af serviceniveauer og løsninger, der er regnet på.

Som første trin skal der udarbejdes (eller opdateres) et oversvømmelseskort, der viser sandsynligheden for oversvømmelse med udbredelse og dybde ved forskellige regnhændelser, som forventes med varierende hyppighed, f.eks. 5-års, 20-års eller 100-års regnhændelser. Der laves oversvømmelseskort for varierende regnhændelser, således at det samlede risikobillede kan beregnes. Ud over oversvømmelsesudbredelser og -dybder medtages eventuelle andre hydrauliske fænomener inden for spildevandsforsynings-selskabets ansvarsområde, som bidrager til skader fra f.eks. strømmende vand på overfladen.

I byområder med kloaksystemer vil lavningsanalyser normalt ikke være tilstrækkelige til at få overblik over områder, der kan være udsat for oversvømmelser ved kraftigt nedbør. I forhold til disse områder vil der typisk være behov for en hydrodynamisk modellering af, hvor der kan ske oversvømmelser som følge af overbelastning af kloaksystemet, og hvor vandet ikke kan komme hurtigt nok væk. Der vil i den forbindelse fortsat skulle skelnes mellem, om ansvaret for vandhåndteringen ligger hos selskabet eller en anden part, f.eks. grundejer eller vejejer. Der kan arbejdes med forskellige modelværktøjer til at fastlægge kloaksystemets evne til at håndtere ekstrem nedbør. En hydrodynamisk model kan kombinere oplysninger om afløbssystemet med strømningen på terræn og eventuelt med vandløb og hav. På den baggrund er det muligt at identificere, hvor oversvømmelseshændelser vil opstå og angive deres omfang og sandsynlighed. Kommunen kan anmode spildevandsforsyningsselskaberne om at udarbejde dette oversvømmelseskort. Dette var en mulighed ved udarbejdelsen af klimatilpasningplanerne i 2013 og foreslås igen at blive en mulighed i forbindelse med fastlæggelse af samfundsøkonomisk hensigtsmæssige serviceniveauer i spildevandsplanen. Nærmere retningslinjer herfor forventes fastsat i den udmøntende bekendtgørelse.

Ud over oversvømmelseskort er det hensigten at fastsætte i den udmøntende bekendtgørelse, at der skal udarbejdes et værdikort, der viser de forskellige værdier (bygninger, veje etc.), og hvor disse befinder sig, samt hvor stor en omkostning (skade), der vil være forbundet med, at den enkelte værdi oversvømmes. Det vil kun være skader på markedsomsatte værdier, der medtages i værdikortet, jf. nedenfor. Prissætningen af de enkelte værdier kan være baseret på oplysninger fra forskellige kilder som f.eks. forsikringsdata for oversvømmede bygninger og data fra Trafikstyrelsen/Finansministeriet for forsinkelser i trafikken.

Det er hensigten, at det alene vil være direkte og indirekte skader på markedsomsatte værdier, der kan indgå i de samfundsøkonomiske beregninger. Skader på markedsomsatte værdier vil omfatte fysiske skader på bl.a. bygninger, infrastruktur, køretøjer og udgifter til evakuering og oprydning (direkte skader) samt bl.a. udgifter ved forstyrrelse af transport, forretning, produktion og udgifter til genhusning (indirekte skader).

Direkte og indirekte skader eller gevinster relateret til ikke-markedsomsatte værdier forventes derimod ikke at kunne indgå i værdikortlægningen, bl.a. fordi de er svære at værdisætte og vil give usikre resultater, jf. nærmere lovforslagets almindelige bemærkninger se pkt. 3.2.3. Skader på ikke-markedsomsatte værdier omfatter f.eks. dødsfald, sygdom, tab af affektionsværdi, kulturværdi osv. skader på naturområder (direkte) og f.eks. stress, forstyrrelse af samfundsfunktion, reduceret tillid til det offentlige system stigende eller reducerede boligværdier m.v. (indirekte).

De samfundsøkonomiske gevinster eller omkostninger ved specifikke løsningstiltag, som f.eks. direkte

eller indirekte CO₂-reduktion, kvælstofoptag eller -udledning, nedsat eller øget miljøbelastning, vil heller ikke indgå i de samfundsøkonomiske beregninger med henblik på fastsættelse af serviceniveau.

Direkte markedsomsatte skadesomkostninger på bygninger og inventar opgøres ofte ved at tage udgangspunkt i forsikringsdata, som bl.a. vil indeholde oplysninger om, hvor meget borgerne i et område har fået udbetalt i forsikring i forbindelse med oversvømmelseshændelser eller lignende relevante skadestil. Det vil være tilladt at anvende forsikringsdata eller andre konkrete data vedrørende skader på bygninger og inventar ved opgørelsen af de direkte markedsomsatte skader på bygninger og inventar i en kommune. Det er imidlertid hensigten at fastsætte, at der – i hvert fald for boligområder – ved opgørelsen skal anlægges en gennemsnitsbetragtning for hele kommunen for områder af samme type. Det vil således ikke være tilladt at differentiere på baggrund af konkrete data om skader på bygninger og inventar inden for mindre geografiske områder i kommunen. Baggrunden er, at en sådan anvendelse af data vil betyde, at der over vandtaksten vil kunne finansieres klimatilpasning til et højere serviceniveau i velhavende kvarterer end i mindre velhavende kvarterer. Det vurderes ikke at være rimeligt, da der ofte ikke vil være nogen større forskel på vandforbruget og dermed den samlede spildevandsregning på tværs af velfærdsgrupper.

Uanset om fastsættelsen af serviceniveauet foretages af kommunen eller selskabet, er det hensigten at fastsætte, at kommunalbestyrelsen skal beslutte, om der skal tages udgangspunkt i data vedrørende skader på bygninger og inventar for kommunen eller de statslige standardværdier, jf. nedenfor. Hvis der i en kommune med højere værdier på ejendomme m.v. end landsgennemsnittet anvendes konkrete data på kommune-niveau, vil det alt andet lige føre til, at det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige serviceniveau vil blive fastsat højere, end hvis de statslige standardværdier anvendes. Det modsatte vil være tilfældet i kommuner, hvor værdierne er lavere end standardværdierne. Det bør derfor være kommunalbestyrelsen og ikke spildevandsforsyningsselskabet, der træffer dette valg.

Hvis kommunalbestyrelsen ikke ønsker, at der anvendes lokale tal for kommunen, vil de skadesværdier, som fremgår af de statslige standardværdier for projekt- og skadesomkostninger, jf. nedenfor, skulle anvendes.

I medfør af den foreslåede bemyndigelse vil der kunne fastsættes nærmere regler om afgrænsningen af markedsomsatte skadesomkostninger, og om rammerne for anvendelse af lokale skadesdata, herunder i forhold til, hvad der kan anses for at være områder af samme type, jf. ovenfor.

Som andet trin kombineres oversvømmelseskortet og værdikortet. Resultatet viser, hvor store skadesomkostningerne forventes at være ved forskellige regnhændelser (f.eks. i form af et risikokort). I den forbindelse ses dels på de skader, som værdikortlægningen har vist, men også på hvornår disse skader udløses som følge af en oversvømmelse. I praksis vil en bygning ikke nødvendigvis blive anset for oversvømmet, hvis der blot står vand på terræn, idet det efter omstændighederne kan være muligt at håndtere 5 eller 10 cm vand, uden at det giver anledning til skader på grund af sokkelhøjden på huset.

På trin tre beregnes, hvor store de forventede gennemsnitlige årlige skadesomkostninger vil være, hvis der ikke foretages klimatilpasningstiltag inden for det pågældende område. Da store regnhændelser medfører større skader, men også er mindre sandsynlige, vægtes alle skadesomkostninger ved en regnhændelse i forhold til sandsynligheden. Dette giver det samlede risikobillede i et område for et givent år, hvilket udtrykkes ved »den forventede årlige omkostning«. Dette udtryk, der på engelsk betegnes »expected annual damage (EAD)«, er den foretrukne måde at beskrive risikoen ved oversvømmelsen i denne type beregninger.

Som fjerde trin opgøres omkostningerne ved mindst to løsningstiltag og mindst to tilhørende serviceniveauer for hvert løsningstiltag, som kan reducere risikoen for oversvømmelser/skader forårsaget heraf i

større eller mindre omfang. Effekten af klimatilpasningen måles ved reduktionen i den *forventede årlige omkostning* som følge af en given klimatilpasningsløsning.

For at beregne løsningsomkostninger skal der vælges forskellige klimatilpasningstiltag. Som eksempler på klimatilpasningstiltag kan bl.a. nævnes underjordiske løsninger med større kloakrør m.v., løsninger, hvor vandet afledes over jorden, eller en kombination heraf. Jo større område, der regnes på, jo mindre konkret vil løsningsscenariet typisk være. Et løsningsscenarie kan bestå af flere fysisk adskilte delelementer, der tilsammen udgør den samlede klimatilpasningsløsning. Samfundsøkonomiberegningen (og dermed fastsættelsen af serviceniveau) vil tage udgangspunkt i den samlede løsning, men resultatet vil ikke være bindende for selskabets valg af de konkrete projekter, der efterfølgende skal udføres til opnåelse af det valgte serviceniveau.

Det bemærkes, at kravene vedrørende selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, som stilles i medfør af den foreslåede økonomiske regulering i spildevandsbetalingsloven og vandsektorloven, relaterer sig til de konkrete løsninger (og delløsninger), der udføres af selskabet. Der kan dog være tilfælde, hvor samfundsøkonomiberegningen udføres for et lille område, hvor der allerede foreligger et konkret løsningsprojekt, og hvor resultatet af samfundsøkonomiberegningen samtidig vil kunne bruges af selskabet til at dokumentere, at projektet udgør en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning.

Det er hensigten at fastsætte, at der skal foretages samfundsøkonomiberegning for flere forskellige løsningstiltag, der så vidt muligt repræsenterer forskellige løsningstyper eller kombinationer heraf, f.eks. underjordiske løsninger med større kloakrør m.v. og løsninger, hvor vandet afledes over jorden. For hvert af disse løsningstiltag skal der beregnes netto gevinster for flere serviceniveauer for håndtering af tag- og overfladevand, dvs. f.eks. en 25-års regnhændelse og en 50-års regnhændelse. Løsningstiltag og serviceniveauer skal vælges, så de er egnede til at belyse, hvilket serviceniveau der er det samfundsøkonomiske mest hensigtsmæssige. F.eks. er det ikke tilstrækkeligt alene at foretage beregninger af den samfundsøkonomiske effekt ved at klimatilpasse til en 20-års regnhændelse og en 21-års regnhændelse, ligesom traditionelle løsninger sjældent vil være relevante at se på for høje serviceniveauer (typisk 20 år eller derover). Det er hensigten at stille krav om inddragelse af flere løsningstiltag eller serviceniveauer jo større områder eller forventede samlede omkostninger til klimatilpasning i et område, der er tale om.

Formålet med kravet vil være at understøtte, at serviceniveauet i området fastlægges på et oplyst grundlag om det samfundsøkonomiske overskud ved flere forskellige serviceniveauer og klimatilpasningsscenarier med henblik på at understøtte, at den klimatilpasning, der finansieres over vandregningen, er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig.

Hvis det er kommunen og ikke spildevandsforsyningsselskabet, jf. nedenfor, der fastlægger serviceniveauet i spildevandsplanen, er det hensigten at fastsætte krav om, at løsningsscenarier og -omkostninger skal fastlægges i samarbejde med selskabet for at sikre, at disse er så retvisende som muligt.

Som femte trin opgøres gevinsten (sparede skadesomkostninger) ved klimatilpasning på de forskellige serviceniveauer, der er foretaget beregninger for. I den forbindelse udføres trin 1 til 3 igen med klimatilpasningstiltag indarbejdet i den hydrauliske model. Herved beregnes de forventede skadesomkostninger på de forskellige serviceniveauer, der er foretaget beregninger for under trin 4. Herefter kan de sparede skadesomkostninger ved hvert serviceniveau opgøres ved at sammenligne med de forventede skadesomkostninger, hvis der ikke klimatilpasses.

På sjette trin beregnes nettonutidsværdien for de forskellige serviceniveauer og serviceniveauet vælges. Dette sker ved at opgøre forskellen mellem gevinsten ved de forskellige serviceniveauer (sparede skadesomkostninger, jf. trin 5) og omkostningerne ved de forskellige løsningstiltag og serviceniveauer (trin 4), og nettonutidsværdien heraf beregnes for de forskellige kombinationer af serviceniveauer og

løsningstiltag, der indgår i analysen. Man kan herefter sammenligne de forskellige beregninger og finde det serviceniveau, som giver den største nettogevinst (positiv nettonutidsværdi).

Det er hensigten at fastsætte regler om, at det serviceniveau, der skal klimatilpasses til, skal fastsættes på baggrund af de samfundsøkonomiske beregninger.

Det forventes i den forbindelse fastsat, at der kun kan fastlægges et serviceniveau ud over en 5-års regnhændelse for separatkloakerede og en 10-års regnhændelse for fælleskloakerede områder, hvis serviceniveauet i beregningerne har udvist positiv samfundsøkonomi (nettogevinst). Serviceniveauet vil som udgangspunkt skulle fastsættes til det niveau, der på baggrund af beregningerne udviser den største samfundsøkonomiske nettogevinst ud fra de gennemførte beregninger.

Det er hensigten at fastsætte, at der i de samfundsøkonomiske beregninger, jf. ovenfor under trin 1-6, skal indgå en følsomhedsberegning. Ved følsomhedsberegning forstås, at en eller flere parametre i de samfundsøkonomiske beregninger vil skulle ændres med henblik på at fastslå ændringens betydning for det samfundsøkonomiske resultat. Som eksempel kan nævnes, at der i de samfundsøkonomiske beregninger af en given klimatilpasningsindsats vil skulle foretages beregninger med udgangspunkt i forskellige fremtidige nedbørsmængder. Formålet med at foretage følsomhedsberegninger vil være at belyse de usikkerheder, der er forbundet med de samfundsøkonomiske beregninger.

Resultatet af følsomhedsberegningerne vil som udgangspunkt ikke ændre på, hvilket serviceniveau der skal fastsættes. Følsomhedsberegningerne kan dog være af betydning for den endelige beslutning om serviceniveauet i tilfælde, hvor beregningen af et eller flere klimatilpasningsscenarier udviser små forskelle i det samfundsøkonomiske resultat, og der vil i disse tilfælde kunne være grund til at inddrage usikkerhederne ved det endelige valg af serviceniveau.

Det er på den baggrund hensigten at fastsætte, at der kan vælges et andet serviceniveau, som inden for et nærmere fastsat spænd har udvist en mindre samfundsøkonomisk nettogevinst, når visse nærmere fastsatte kriterier er opfyldt. De kriterier, der skal være opfyldt, kan f.eks. vedrøre resultatet af følsomhedsberegningerne. Spændet i nettogevinst kan f.eks. fastsættes til 5 pct. med mulighed for at gå op til 10 pct., hvis det pågældende serviceniveau indebærer lavere omkostninger end de omkostninger, der er forbundet med serviceniveauet med den højeste nettogevinst.

Det er endvidere hensigten at fastsætte, at kravet om positiv samfundsøkonomi kan fraviges for visse oversvømmelsestruede strækninger på kommunale adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner i kloakerede områder.

Kritiske sundhedsfunktioner forventes i denne sammenhæng at blive afgrænset snævert til at omfatte funktioner, hvor der er fare for tab af liv ved oversvømmelse. Med afgrænsningen sigtes bl.a. til, at redningskøretøjer skal kunne nå frem til en hovedindgang til hospitaler.

Serviceniveauet for de afgrænsede kritiske adgangsveje vil skulle fremgå af spildevandsplanen. Det skal endvidere fremgå og dokumenteres, hvilke af de kritiske vejstrækninger, der er i fare for oversvømmelse i en grad, som gør vejen ufarbar, samt redegøres for nødvendigheden af det fastsatte serviceniveau for disse strækninger.

Udpegning og fastsættelse af serviceniveau for de oversvømmelsestruede strækninger på de kritiske adgangsveje vil skulle ske ved inddragelse af de relevante fagmyndigheder.

Hvis der ikke er fundet et serviceniveau, som giver en positiv nettogevinst, er det hensigten at fastsætte, at serviceniveauet højst kan fastsættes til en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder og en 10-års regnhændelse i fælleskloakerede områder. Andre parter, herunder kommunen eller grundejere, vil dog

kunne finansiere et højere serviceniveau, hvis spildevandsforsyningsselskabet vil indgå aftale herom, jf. lovforslagets § 1, nr. 4

Det er hensigten, at der i bekendtgørelsen fastsættes nærmere krav til de enkelte trin i den samfundsøkonomiske analyse. Det er endvidere hensigten at justere og eventuelt udbygge kravene løbende på baggrund af de erfaringer, der opnås med ordningen.

Det er også hensigten, at miljøministeren efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren fastlægger en række standardværdier for projekt- og skadesomkostninger. Det er hensigten at fastsætte, at disse skal anvendes i beregningerne, hvis kommunen eller selskabet ikke har mere retvisende data. Hvis mere retvisende data er tilgængelige, er det hensigten at fastsætte, at disse skal anvendes. Det er dog hensigten, at der – i hvert fald for boligområder – ikke skal kunne anvendes data for skader på ejendomme og inventar på et mere detaljeret niveau end kommuneniveau, jf. ovenfor.

Det følger af den gældende bestemmelse i spildevandsbekendtgørelsens § 5, stk. 4, at kommunalbestyrelsen skal ajourføre planen for bortskaffelse af spildevand i kommunen, herunder ajourføre oplandsgrænser og oplysninger om forventet gennemførelse i de enkelte kloakeringsområder m.v., når der sker ændringer i forudsætningerne herfor. Kommunerne er således forpligtet til at ajourføre spildevandsplanerne, og dermed også til at genberegne serviceniveauer, hvis forudsætningerne for fastsættelsen af serviceniveauet ændrer sig. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis bebyggelsen i området grundlæggende ændres, så der må forventes meget ændrede skadesomkostninger i området. Det kan f.eks. også skyldes, at det løsningsscenarie, som ligger til grund for fastsættelsen af serviceniveauet, viser sig ikke at kunne realiseres, eller at ville blive markant dyrere end forudsat. I sådanne tilfælde må selskabet anmode kommunen om at revidere planen, eller, hvis serviceniveauet er fastlagt af selskabet, selv revidere dette. Det er hensigten at fastsætte nærmere bestemmelser om dette i bekendtgørelsen om fastsættelse af serviceniveauer m.v. for håndtering af tag- og overfladevand, således at spildevandsforsyningsselskaberne ikke vil være bundet af et serviceniveau, der ikke er fastsat i overensstemmelse med reglerne herom, og det dermed ikke skal opfyldes af spildevandsforsyningsselskaberne, jf. § 32 b, stk. 2, 2. pkt.

Hvis områdeafgrænsninger senere ændres, skal der, hvis serviceniveauet ændres for blot en del af det berørte område, foretages en ny samlet samfundsøkonomiberegning for hele det pågældende område. Det skal begrundes, hvorfor der har været et ønske om at ændre områdeafgrænsningerne.

Den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 5, *nr. 3*, indeholder en bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i stedet for at fastsætte serviceniveauet i spildevandsplanen kan pålægge spildevandsforsyningsselskaberne at fastlægge serviceniveauet under anvendelse af regler fastsat i medfør af denne bestemmelse og § 32 b, stk. 6, og at lægge specifikke forudsætninger til grund. I disse tilfælde skrives ind i spildevandsplanen, at spildevandsforsyningsselskabet skal fastlægge serviceniveauet under anvendelse af den statslige metode. Spildevandsforsyningsselskabet vil herefter være forpligtet til at fastsætte et serviceniveau, jf. nærmere bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 2.

Det er hensigten i medfør af den foreslåede § 32 b, *stk. 6* i miljøbeskyttelsesloven at fastsætte regler om, at spildevandsforsyningsselskaberne ved fastsættelse af serviceniveau med enkelte undtagelser skal følge de samme regler, som gælder for kommunerne, og herunder skal anvende de samme seks trin som beskrevet ovenfor, jf. nærmere bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 3.

Det er endvidere hensigten at fastsætte regler om, at det, også selv om serviceniveauerne skal fastlægges af spildevandsforsyningsselskabet, er kommunalbestyrelsen, der beslutter, om der skal tages udgangspunkt i konkrete skadedata for bygninger og inventar for kommunen eller de statsligt fastsatte værdier, og udpeger adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner, jf. ovenfor.

Det er endvidere hensigten i medfør af den foreslåede § 32, stk. 5, *nr. 4*, at fastsætte, at kommunerne skal offentliggøre de beregninger, inklusive følsomhedsanalyser, der har ligget til grund for det fastsatte serviceniveau i et område, både når spildevandsplanen sendes i høring, og når den endelige spildevandsplan offentliggøres.

Det er hensigten i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 6, i miljøbeskyttelsesloven, at fastsætte et lignende krav til spildevandsforsyningsselskabet, såfremt det er selskabet, der skal fastsætte serviceniveauet i henhold til spildevandsplanen, jf. bemærkningerne til nr. 3 og til lovforslagets § 2, nr. 3.

Til nr. 2

Det fremgår af den gældende § 32 b, stk. 2, i miljøbeskyttelsesloven, at spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, ikke må anlægge ledningsnet i strid med spildevandsplanen, jf. § 32, stk. 1.

Spildevandsforsyningsselskaberne er således forpligtede til at leve op til et kommunalt fastsat serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i spildevandsplanen, når selskaberne udskifter eksisterende eller anlægger nye spildevandsanlæg. Et serviceniveau angiver, hvor ofte vand må forekomme på terræn i skadevoldende mængder fra henholdsvis regnvandskloakker og kloakker med en blanding af regn- og spildevand.

Det foreslås, at der i § 32 b, stk. 2, indsættes et nyt 2. og 3. *pkt.* Efter det foreslåede 2. pkt. er et spildevandsforsyningsselskab alene forpligtet til at følge et i spildevandsplanen fastsat krav om serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, hvis det er fastsat i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5. Efter det foreslåede 3. pkt. er det selskaberne, der skal fastsætte serviceniveauer under anvendelse af regler fastsat i medfør af de foreslåede bestemmelser i § 32 b, stk. 6, og § 32, stk. 5, hvis det er bestemt i spildevandsplanen, eller hvis kommunalbestyrelsen i øvrigt ikke har fastsat et serviceniveau i spildevandsplanen under anvendelse af regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5.

Det foreslåede 2. pkt. indebærer, at spildevandsforsyningsselskaberne som udgangspunkt vil skulle leve op til de fastsatte serviceniveauer, når de udskifter eksisterende anlæg eller anlægger nye, og der er på dette punkt tale om videreførelse af gældende regler.

Den foreslåede bestemmelse medfører imidlertid som noget nyt, at serviceniveauer for håndtering af tag- og overfladevand i spildevandsplanen ikke vil være bindende for spildevandsforsyningsselskabet, hvis reglerne i bekendtgørelsen om fastsættelse af serviceniveau m.v., der forventes udstedt i medfør af den foreslåede § 32, stk. 5, ikke er fulgt af kommunalbestyrelsen ved udarbejdelsen af planen.

Reglerne i bekendtgørelsen om fastsættelse af serviceniveau m.v. vil gælde både i allerede kloakerede områder og områder, der er planlagt kloakeret.

Forslaget skal ses i sammenhæng med de foreslåede regler i den økonomiske regulering, jf. pkt. 3.1.3 og 3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 3, nr. 2, hvorefter det vil være en betingelse for, at spildevandsforsyningsselskaberne må afholde omkostninger til klimatilpasningsprojekter og kan få tillæg hertil, at serviceniveauet er fastsat i overensstemmelse med de regler, der er fastsat herom i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Det foreslåede 3. pkt. skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 1, hvorved der tilvejebringes hjemmel i den foreslåede § 32, stk. 5, nr. 3, til at fastsætte nærmere regler om, at kommunalbestyrelsen i stedet for at angive serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i spildevandsplanen kan vælge at skrive ind i spildevandsplanen, at spildevandsforsyningsselskabet skal beregne samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau efter den statslige metode for de enkelte områder, hvor de skal klimatilpas-

se. Dvs., at niveauet for klimatilpasning ikke fremgår direkte af spildevandsplanen, men skal fastlægges lokalt i forbindelse med, at selskaberne klimatilpasser i de respektive områder. For nærmere om de to metoder kommunen kan anvende henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 1 (§ 32, stk. 5, nr. 3 og 4).

Det foreslåede 3. pkt. regulerer endvidere den situation, at kommunalbestyrelsen (endnu) ikke har revideret spildevandsplanen efter de nye regler for det pågældende område, eller ikke har genberegnet serviceniveauet, selv om der er sket væsentlige ændringer i forudsætningerne. I dette tilfælde foreslås det ligeledes, at spildevandsforsyningsselskabet skal fastlægge serviceniveauet i henhold til reglerne om samfundsøkonomi.

Om den foreslåede overgangsordning for igangværende projekter henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.8., til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 3, nr. 2, og til lovforslagets § 6, stk. 2 og 3, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 3

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 32 b, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven, at spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (vandsektorloven), er forpligtet til at forsyne ejendomme i selskabets kloakeringsområde som fastlagt af kommunalbestyrelsen, jf. § 32.

Efter den gældende § 32 b, stk. 5, kan miljøministeren fastsætte regler om forsyningspligt, herunder omfang og tidsfrist.

Fastsættelse af serviceniveauer for håndtering af tag- og overfladevand er ikke nærmere reguleret i gældende ret.

Det foreslås at indsætte et nyt *stk. 6* i § 32 b, som bemyndiger miljøministeren til efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren at fastsætte regler om, at serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand efter stk. 2, 3. pkt., skal fastsættes af spildevandsforsyningsselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau, at spildevandsforsyningsselskaberne skal lægge specifikke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger til grund ved fastsættelse af det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige niveau, og at spildevandsforsyningsselskaber skal offentliggøre de serviceniveauer, de har fastsat i medfør af stk. 2, 3. pkt., og de kortlægninger, beregninger og vurderinger, der ligger til grund for serviceniveauerne, på deres hjemmeside.

Det er hensigten med bestemmelsen at fastsætte regler for spildevandsforsyningsselskabernes udarbejdelse af serviceniveauer, der er identiske med de regler, der forventes fastsat for kommunen, jf. bemærkningerne til § 2, nr. 2. Det er dog hensigten at fastsætte, at spildevandsforsyningsselskaberne ikke skal kunne vælge at bruge lokale data for skader på bygninger og inventar, medmindre kommunen har bestemt det, eller fravige kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau for adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner, medmindre kommunalbestyrelsen har udpeget dem i spildevandsplanen, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 1.

Endelig er det hensigten at fastsætte regler om, at spildevandsforsyningsselskabet skal offentliggøre de fastsatte serviceniveauer tillige med de kortlægninger, beregninger og vurderinger, der ligger til grund, på deres hjemmeside.

Det er hermed hensigten med bestemmelsen at sikre offentligheden og brugerne den samme indsigt, som

hvis serviceniveauet var fastsat af kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen, jf. nærmere bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 1.

Til § 3

Til nr. 1

Ifølge den gældende bestemmelse i vandsektorlovens § 2, stk. 1, finder vandsektorloven anvendelse for alle vandselskaber, som 1) helt eller delvis, direkte eller indirekte er eller efter den 1. januar 2010 har været ejet af en kommune, 2) ikke er omfattet af nr. 1, og som i 2 på hinanden følgende år har haft en årlig debiteret vandmængde på mindst 800.000 m³ eller 3) ikke er omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1 eller 2, og som i to på hinanden følgende år har haft en årlig debiteret vandmængde på mindst 200.000 m³.

Ifølge den gældende bestemmelse i vandsektorlovens § 2, stk. 5, finder vandsektorlovens § 4, stk. 4, § 5, stk. 3, § 10, §§ 12 a-12 f og kapitel 8 også anvendelse på andre vandselskaber, der ikke er omfattet af lovens § 2, stk. 1. Vandselskaber, der ikke er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, kan f.eks. være forbrugerejede almene vandforsyninger, der leverer under 200.000 m³ vand årligt. Disse vandselskaber kan, som følge af den gældende bestemmelse i vandsektorlovens § 2, stk. 5, frivilligt tilmelde sig den totaløkonomiske benchmarking og betale hertil, og frivilligt tilmelde sig performancebenchmarking ligesom ministerens vejledningsindsats efter kapitel 8 også vil rette sig mod dem.

Det foreslås, at der i vandsektorlovens § 2, *stk.* 5, indsættes en henvisning til § 21, og dermed til de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 3, nr. 7.

Den foreslåede ændring vil sammen med de foreslåede ændringer i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 3. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 3, og vandforsyningslovens § 52, a, stk. 1, nr. 14, jf. lovforslagets § 5, nr. 1, indebære, at andre vandselskaber end dem, der er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, f.eks. forbrugerejede almene vandforsyninger, der leverer under 200.000 m³ vand årligt, også vil kunne oprette, deltage i og indbetale takstmidler til en forening omfattet af den foreslåede § 21 og regler udstedt i medfør heraf.

Til nr. 2

Det fremgår af vandsektorlovens § 8, 1. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer for vandselskaber (herunder spildevandsforsyningsselskabernes indtægtsrammer). Det fremgår af vandsektorlovens § 8, 2. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren bl.a. fastsætter regler om tillæg til vandselskabers indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer.

Det foreslås at indsætte i § 8, 2. *pkt.*, at ministeren kan fastsætte regler om betingelser for tillæg, herunder om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed.

Der har også hidtil været hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke betingelser der skal være opfyldt for at få tillæg, men da loven i øvrigt har fokus på de selskabsøkonomiske forhold og ikke generelt varetager hensyn til samfundsøkonomi, vurderes det, at dette bør nævnes udtrykkeligt i bestemmelsen.

Det er foreløbig hensigten at fastsætte regler i ØR-bekendtgørelsen om tillæg til spildevandsforsyningsselskaber til projekter, som bliver reguleret i den bekendtgørelse, der påtænkes udstedt i henhold til den foreslåede bemyndigelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 9, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, vedrørende takstfinansiering af spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning i forhold til håndtering af tag- og overfladevand og projekter med andre parter. Det er hensigten at fastsætte, at tillæg betinges af, at reglerne i den nævnte bekendtgørelse er overholdt, herunder bl.a. at klimatilpasning sker til et serviceni-

veau, som er fastsat i overensstemmelse med bekendtgørelsen om fastsættelse af serviceniveauer m.v. for håndtering af tag- og overfladevand, som det er hensigten at udstede med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil og lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.2. Også de undtagelser til kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, som fremgår af de nævnte regler, vil skulle finde anvendelse i forhold til tillægsreglerne, herunder klimatilpasningsprojekter, som ikke har til formål at hæve serviceniveauet til mere end en 5-års regnhændelse for separatkloakerede område og en 10-års regnhændelse for fælleskloakerede områder.

Forsyningssekretariatet vil, medmindre der fastsættes andet, på samme måde som for andre typer af tillæg, skulle træffe afgørelse om, hvorvidt der kan gives tillæg og eventuelt forhåndsgodkendelse heraf til klimatilpasning og til projekter med andre parter. Der vil dog, hvis det vurderes hensigtsmæssigt, kunne fastsættes yderligere krav og procedurer for at sikre, at der er taget stilling til lovligheden af omkostninger, før selskaberne afholder dem. F.eks. vil der kunne fastsættes regler om, at der skal søges om forhåndsgodkendelse af tillæg. Det er dog ikke hensigten at fastsætte et sådant krav ved den første udmøntning af bemyndigelsen.

Det er hensigten at fastsætte, at Forsyningssekretariatet i forbindelse med ansøgninger om tillæg og forhåndsgodkendelse vil skulle påse, at serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand er fastsat i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i ovennævnte bekendtgørelse, som det er hensigten at udstede i medfør af miljøbeskyttelsesloven. Niveauet kan enten være fastsat af kommunen i spildevandsplanen eller af spildevandsforsyningsselskabet i overensstemmelse med spildevandsplanen og den statslige metode.

Hvis niveauet er fastsat – enten af kommunen eller af spildevandsforsyningsselskabet – for et større område, som klimatilpasses over en periode, vil tilsynet med, om niveauet er fastsat i overensstemmelse med reglerne, ske i forbindelse med behandling af den første ansøgning om tillæg eller forhåndsgodkendelse af et konkret projekt, som indgives vedrørende det pågældende område. Ved efterfølgende ansøgninger inden for samme område vil Forsyningssekretariatet som udgangspunkt ikke igen skulle kontrollere serviceniveauet.

Kommunalbestyrelsen, henholdsvis selskabet, vil være forpligtet til at genberegne serviceniveauet, hvis forudsætningerne for beregningen ændrer sig væsentligt, f.eks. hvis det viser sig, at det samlet set bliver væsentligt dyrere at opnå det fastsatte serviceniveau i det område, den samfundsøkonomiske beregning omfatter, end de omkostninger, der er lagt til grund i den samfundsøkonomiske beregning, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 1. Hvis Forsyningssekretariatet under sin sagsbehandling bliver opmærksom på, at der er væsentligt ændrede forudsætninger, som Forsyningssekretariatet vurderer burde have givet anledning til genberegning, men kommunalbestyrelsen afviser at foretage en genberegning, er det hensigten at fastsætte, at Forsyningssekretariatet skal anmode Miljøstyrelsen om en udtalelse om, hvorvidt forudsætningerne for beregningerne har ændret sig væsentligt. Det er hensigten at fastsætte, at Forsyningssekretariatet vil være bundet af denne udtalelse ved afgørelse af ansøgning om tillæg eller forhåndsgodkendelse.

Miljøstyrelsens udtalelse vil ikke have karakter af en afgørelse i forvaltningsretlig forstand og vil derfor ikke kunne påklages. Forsyningssekretariatets afgørelse, hvor Miljøstyrelsens udtalelse indgår i grundlaget, vil kunne påklages til Konkurrenceankenævnet efter de almindelige klageregler i vandsektorlovens § 26, stk. 2. Det er hensigten at fastsætte, at Konkurrenceankenævnet også vil være bundet af Miljøstyrelsens udtalelse.

Det er ikke hensigten at fastsætte en tilsvarende regel, hvis serviceniveauet ikke er fastsat i spildevandsplanen, men af selskabet. I disse tilfælde vil Forsyningssekretariatet derfor kunne give afslag på tillæg

eller forhåndsgodkendelse, hvis Forsyningssekretariatet vurderer, at selskabet skulle have foretaget en genberegning af serviceniveauet.

Forsyningssekretariatet vil desuden skulle påse, at de øvrige regler, der er fastsat om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning, er fulgt, herunder om den valgte løsning til opnåelse af det fastsatte serviceniveau er omkostningseffektiv.

For projekter uden for spildevandsforsyningsselskabets egne anlæg eller med andre parter i øvrigt vil det være en betingelse for at opnå tillæg, at de krav til bl.a. omkostningsfordeling, omkostningseffektivitet og udformning af aftale, som vil fremgå af den bekendtgørelse, som vil blive udstedt i medfør af den foreslåede bestemmelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 9, er opfyldt. Dette gælder, uanset om der er tale om klimatilpasningsprojekter eller projekter med andet formål, og også for projekter, hvor en anden part har betalt selskabet for at forhøje serviceniveauet eller etablere en dyrere løsning end nødvendigt. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Det er hensigten at fastsætte, at Forsyningssekretariatet skal påse overholdelsen af disse regler i forbindelse med behandling af ansøgning om tillæg og forhåndsgodkendelse af tillæg. Det er hensigten af fastsætte, at Forsyningssekretariatet også vil skulle påse overholdelse af disse regler i forbindelse med ansøgning om tillæg til klimatilpasning, som er undtaget fra kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed.

Med hensyn til sondringen mellem klimatilpasningsprojekter og projekter med andre formål henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 2, nr. 1.

Hvis der søges tillæg til et projekt, der har klimatilpasning som hovedformål, men som har afledte effekter i forhold til at efterleve øvrige statslige eller kommunalt fastsatte mål, vil selskabet kunne vælge at søge om særskilt tillæg til en del af omkostningerne efter reglerne om tillæg til andre mål i ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 1. På denne måde kan et projekt, der har flere formål, blive omkostningseffektivt i forhold til begge formål, hvis projektomkostningerne til særskilte løsninger ville være højere.

Hvis hovedformålet med projektet ikke er klimatilpasning, vil det skulle behandles efter reglerne om tillæg til andre mål, jf. de gældende regler i ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 1. Om afgrænsningen af projekter med andet hovedformål end klimatilpasning henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Klimatilpasningsprojekter, der gennemføres på selskabets egne anlæg eller som samarbejdsprojekter, hvor medfinansieringsreglerne ikke er anvendt, behandles efter reglerne i ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 1, om tillæg til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål og er underlagt effektiviseringskrav.

Det følger af de nuværende regler i ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 12, at selskaberne kan få tillæg til dækning af betaling til projektejers medfinansieringsprojekter som en ikke-påvirkelig omkostning, som ikke er underlagt effektiviseringskrav. Derimod er tillæg til selskabets egne driftsomkostninger til medfinansieringsprojekter underlagt effektiviseringskrav. Det er hensigten, at § 9, stk. 4, nr. 12, fortsat skal finde anvendelse for betaling til medfinansieringsprojekter omfattet af overgangsordningen, jf. lovforslagets § 6, stk. 2 og 3.

Da medfinansieringsreglerne foreslås ophævet, vil der ikke kunne indgås nye medfinansieringsaftaler, og ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 12, vil derfor ikke finde anvendelse for nye projekter. Da spildevandsforsyningsselskaberne fremover selv kan stå for projekter uden for deres egne spildevandsanlæg, jf.

lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil, er det ikke hensigten at indføre en ny regel om, at visse projekter undtages fra effektiviseringskrav.

Ligesom for andre tillæg til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål, jf. ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 1, er det således hensigten, at alle tillæg til klimatilpasning i forhold til håndtering af tag- og overfladevand fremover skal underlægges effektiviseringskrav.

Det følger af de gældende regler i ØR-bekendtgørelsens § 12, at selskaberne er forpligtede til at indberette til Forsyningssekretariatet, hvis der bortfalder omkostninger til bl.a. mål, jf. § 11, stk. 1, og medfinansieringsprojekter, jf. § 11, stk. 5, som der er givet tillæg til, og at der kan foretages en reduktion i indtægtsrammen i disse tilfælde. Tillæg til klimatilpasning er hidtil givet efter bestemmelserne i § 11, stk. 1 eller 5. Det er hensigten at fastsætte, at reglen om bortfald af omkostninger fortsat skal gælde for alle tillæg til klimatilpasningsprojekter og andre mål.

Det er desuden hensigten at fastsætte, at størrelsen af tillæg til klimatilpasning i forhold til håndtering af tag- og overfladevand beregnes på baggrund af afholdte omkostninger (som for de fleste andre tillæg), men med fradrag af eventuelle afledte besparelser på andre omkostninger, som selskabet har økonomisk ramme til. Selskabet vil således i ansøgningen om tillæg skulle oplyse, om klimatilpasningsprojektet medfører afledte besparelser på omkostninger for selskabet andre steder i deres system, og i givet fald størrelsen heraf. Hvis klimatilpasningsprojektet f.eks. fører til, at selskabet får mindre vand, der skal håndteres i det øvrige spildevandsanlæg, fordi (en del af) tag- og overfladevandet afledes direkte, og selskabet som konsekvens heraf har reducerede omkostninger, skal disse afledte besparelser fratrækkes, når der gives tillæg.

Det er også hensigten at fastsætte, at de samlede omkostninger til klimatilpasning sammen med omkostninger til andre mål skal overstige en vis minimumsgrænse inden for et år, for at udløse krav på tillæg, ligesom det gælder for tillæg til mål i dag, jf. ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 1.

Den gældende bestemmelse i vandsektorlovens § 8, 1. pkt., indeholder bemyndigelse for klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer. Bemyndigelsen omfatter også fastsættelse af regler om, hvornår selskabets rammer kan sættes ned. Der er dog ikke tidligere blevet fastsat regler om fradrag i rammen på grund af, at selskabet har afholdt ulovlige udgifter. For at håndhæve de nye regler, det er hensigten at fastsætte med hjemmel i spildevandsbetalingslovens § 1, nr. 9, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, er det hensigten med hjemmel i vandsektorlovens § 8, 1. pkt., at fastsætte i ØR-bekendtgørelsen, at Forsyningssekretariatet kan foretage fradrag i rammen, hvis et spildevandsforsyningsselskab afholder omkostninger i strid med regler udstedt i medfør af den foreslåede bemyndigelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 9, efter at Forsyningssekretariatet har meddelt selskabet, at omkostningerne ikke lovligt kan indregnes. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Det er hensigten, at de nye regler i ØR-bekendtgørelsen ikke skal finde anvendelse på projekter, som omfattes af den foreslåede overgangsordning, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.8., bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og lovforslagets § 6, stk. 2 og 3, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3.

Ifølge § 15, stk. 1, i vandsektorloven kan kommuner kun deltage i aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning omfattet af lovens § 2, stk. 1, nr. 1, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anpartsselskabsform.

Det foreslås at indsætte en henvisning i *stk. 1* til det foreslåede nye *stk. 2*, som præciserer rækkevidden af *stk. 1* i forhold til visse af de foreslåede nye regler, jf. lovforslagets § 3, nr. 4.

Til nr. 4

Ifølge § 15, *stk. 1*, i vandsektorloven kan kommuner kun deltage i aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning omfattet af lovens § 2, *stk. 1*, nr. 1, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anpartsselskabsform.

Da visse af de foreslåede nye regler kan give anledning til tvivl om rækkevidden af § 15, *stk. 1*, foreslås det at indsætte et nyt *stk. 2*, som præciserer rækkevidden af *stk. 1* i forhold til disse nye regler.

For at gøre det klart, at § 15, *stk. 1*, ikke afskærer kommunerne fra at indgå aftaler som omhandlet i den foreslåede bestemmelse i spildevandsbetalingslovens § 1, *stk. 5*, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås det således i *stk. 2, 1. pkt.*, at indsætte en udtrykkelig regel om, at en kommune kan indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab om, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver, jf. § 1, *stk. 5*, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.

Det er ikke hensigten hermed at udvide de opgaver og hensyn, som kommunerne skal varetage. Indgåelse af aftalen om et højere serviceniveau eller en dyrere løsning skal således tjene til varetagelse af kommunale opgaver, f.eks. miljø- og naturmæssige eller rekreative hensyn eller (yderligere) beskyttelse af kommunens ejendomme, anlæg og institutioner eller efter omstændighederne kommunens borgere og virksomheder generelt mod oversvømmelse.

Det er ikke hensigten med bestemmelsen at afskære andre, herunder andre myndigheder, fra at indgå aftaler som omhandlet i den foreslåede bestemmelse i spildevandsbetalingslovens § 1, *stk. 5*. Staten og regionerne vil således f.eks. også kunne indgå sådanne aftaler, hvis det kan bidrage til at løse deres opgaver med f.eks. miljø- eller naturbeskyttelse eller beskyttelse af deres egne ejendomme, anlæg og institutioner.

Der foreslås endvidere i *stk. 2, 2. pkt.*, en udtrykkelig regel om, at en kommune kan indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab om, at kommunen forestår etablering eller drift af projekter i kommunale anlæg, selv om projektet helt eller delvist har til formål at bidrage til selskabets håndtering af spildevand.

Der foreslås med lovforslaget en klar adgang for spildevandsforsyningsselskaberne til selv at forestå gennemførelsen af projekter i anlæg, som har et delt formål, og som ejes af andre parter, herunder kommuner, f.eks. ombygning af en kommunal vej til klimavej, eller ændring af en kommunal plads, så den kan anvendes som regnvandsbassin ved kraftig regn, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil og *pkt. 1.1.3* i lovforslagets almindelige bemærkninger. Hvis det aftales mellem parterne, at selskabet skal stå for etablering eller drift af de dele af anlægget, der vedrører håndtering af tag- og overfladevand, som selskabet har ansvar for, vil dette skulle anses for en del af selskabets hovedvirksomhed. Det har siden 2016 kunnet aftales mellem parterne, at spildevandsforsyningsselskabet skulle varetage driften af et medfinansieringsprojekt som hovedvirksomhed, uden at dette – så vidt det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bekendt – har givet anledning til tvivl om, hvorvidt det ville være i strid med vandsektorlovens § 15, *stk. 1*, at aftale, at kommunen skulle stå for driften. For at udelukke tvivl foreslås der dog en præcisering af, at det (fortsat) ikke er i strid med § 15, *stk. 1*, at det aftales, at kommunen står for etablering eller drift af projekter i kommunale anlæg, selv om projektet helt eller delvist har til formål at bidrage til selskabets håndtering af spildevand. § 15, *stk. 1*, vil således f.eks. ikke være til hinder for, at det aftales, at kommunen forestår ombygning af en kommunal vej til klimavej eller den efterfølgende

vedligeholdelse af den eller begge dele. Kommunen vil naturligvis i den forbindelse skulle overholde krav i aftalen om sikring af den hydrauliske funktion.

Til nr. 5

Det fremgår af vandsektorlovens § 20, 1. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om indlevering af data fra vandselskaber (herunder spildevandsforsyningsselskaber) til Forsyningssekretariatet til brug for administration af og kontrol med loven og regler udstedt i medfør af loven, herunder til brug for benchmarking og fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer, samt data til brug for Forsyningssekretariatets generelle analyser m.v.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om indlevering af data til brug for generelle analyser m.v. blev indsat ved lov nr. 1567 af 27. december 2019, som gennemførte dele af aftale mellem Socialdemokratiet, Enhedslisten, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti og den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti om justeret økonomisk regulering af vandsektoren. Det følger af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 50 som fremsat, side 24, at det er hensigten indtil videre kun at anvende bemyndigelsen vedrørende data til brug for Forsyningssekretariatets generelle analyser m.v. i forhold til visse specifikke, igangværende analyser, som skal forberede gennemførelsen af den resterende del af aftalen fra 2018, som der forventes fremsat lovforslag om i efteråret 2021 med ikrafttræden 1. januar 2022. Bestemmelsen er udmøntet i ØR-bekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

Det foreslås at indsætte i § 20, 1. pkt., at ministeren også kan fastsætte regler om indlevering af data om vandselskabers klimatilpasning.

Formålet er, at der kan fastsættes regler om spildevandsforsyningsselskabers indberetning af data til brug for Forsyningssekretariatets årlige opgørelse af nøgletal og evaluering af ordningen for spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning.

Det er hensigten, at der fastsættes krav om, at spildevandsforsyningsselskaberne indberetter oplysninger om alle klimatilpasningsprojekter, der sættes i drift efter den 1. januar 2021, herunder projekter, der ikke søges tillæg til, projekter, som ikke er underlagt krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, og projekter, som er omfattet af overgangsordningen.

For de projekter, der søges tillæg til, vil mange af eller alle oplysningerne allerede fremgå af tillægsansøgningen, men i det omfang oplysningerne ikke i øvrigt skal indleveres til Forsyningssekretariatet, er det foreløbig hensigten at udmønte bemyndigelsen, så der som udgangspunkt for hvert projekt skal indberettes oplysninger om f.eks. omkostninger, fordelt på drift og anlæg, hvad løsningen er dimensioneret til etc. De nærmere krav til indberetningen fastsættes ved udmøntningen.

Kravene vil blive justeret, hvis erfaringerne med ordningen viser behov for indberetning af andre data, eller at nogle data er overflødige.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

I bemærkningerne til ovennævnte lov nr. 1567 af 27. december 2019, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 50 som fremsat, side 6 og 25, blev det angivet, at der kunne være behov for allerede i 2020 at ændre de nuværende indberetningskrav i ØR-bekendtgørelsen, som angiver, hvilke oplysninger selskaberne skal indberette til brug for fastsættelse af økonomiske rammer og kontrollen heraf, for at forberede selskaberne på de yderligere oplysninger, selskaberne vil skulle indberette efter den nye regulering, der forventes at blive indført fra 1. januar 2022, bl.a. til brug for fastsættelse af selskabernes forrentningsramme og til brug for benchmarking af de mindre selskaber, som ikke hidtil har været underlagt benchmarking. Det

blev angivet i bemærkningerne, at disse ændringer tidligst forventedes at skulle finde anvendelse for indberetningerne, der foretages i 2022.

Imidlertid har det vist sig, at der er visse af de nye oplysninger, som Forsyningssekretariatet har behov for at få indberettet allerede i 2021. Oplysningerne vedrører mindre vandselskabers økonomiske forhold for så vidt angår dels regnskabsoplysninger i perioden 2016-2020, som tidligere er blevet indberettet, men ikke revisorpåtegnet, dels investeringsoplysninger i perioden 2017-2020. Det er nødvendigt, at Forsyningssekretariatet får disse oplysninger for retvisende at kunne gennemføre benchmarkingen i 2022 og frem, samt for at kunne fastsætte selskabernes økonomiske rammer. Der er brug for oplysningerne allerede i 2021 for at muliggøre Forsyningssekretariatets arbejde med en hensigtsmæssig og retvisende implementering af den kommende regulering, som skal implementere den politiske aftale om justeret økonomisk regulering af vandsektoren, herunder at mindre selskaber skal deltage i benchmarkingen.

Det er derfor hensigten med hjemmel i vandsektorlovens § 20 at indsætte krav i ØR-bekendtgørelsen om indberetning af disse oplysninger i 2021. Samlet set vil der ikke tale om krav til øget indberetning i forhold til det, der blev omtalt i L 50, men at visse oplysninger skal indberettes et år tidligere, nemlig i 2021 i stedet for i 2022.

Til nr. 6

Det gældende kapitel 7 i vandsektorloven har overskriften ”Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond”.

Det foreslås, at *overskriften* til kapitel 7 ændres til ”Foreninger til forbedring af vandsektorens effektivitet og kvalitet”.

Ændringen er en konsekvens af, at VTU er under afvikling og foreslås erstattet med en ny ordning, jf. lovforslaget § 3, nr. 7 og 8.

Til nr. 7

VTU blev med lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold oprettet med hjemmel i vandsektorlovens §§ 21 og 22 med henblik på at fremme forskning og udvikling i den danske vandsektor. Fondens formål er at yde støtte til, at der udvikles teknologier, metoder, ledelsesformer, ledelsessystemer og viden, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet i bred forstand, således at den danske vandsektors høje kvalitet kan fastholdes og udvikles til gavn for forbrugerne i form af bedre vandkvalitet, større forsyningssikkerhed og større effektivitet, herunder også energieffektivitet. Fondens fokus er på områder, som kan medføre konkrete forbedringer for vandsektorens forsyninger og de tilsluttede forbrugere (husholdninger, virksomheder, institutioner m.v.) vedrørende kvalitet, forsyningssikkerhed, miljø og effektivitet, herunder også energieffektivitet.

Den gældende bestemmelse i vandsektorlovens § 21 omhandler VTU's oprettelse, økonomi, m.m.

Det er frivilligt for det enkelte vandselskab om, og i hvilket omfang, vandselskabet opkræver midler til indbetaling til VTU.

I 2015 blev der indgået en politisk aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre), Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om, at VTU ikke skulle videreføres i regi af vandsektorloven, men at vandselskaberne fremover skulle have mulighed for at indbetale midler til en fond inden for fondslovens almindelige rammer, som har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres.

Der er ikke siden 2015 blevet indbetalt midler til VTU. VTU's bestyrelse besluttede ligeledes i 2015, at der ikke skulle udbydes flere ansøgningsrunder. Pr. 31. december 2015 blev sekretariatet lukket, og

VTU oprettede en administrationsaftale med DANVA, som herefter har varetaget opgaver i forbindelse med de resterende igangværende projekter. Alle projekter i VTU er afsluttet med udgangen af 2018. Det forventes, at VTU opløses, når de resterende midler er overført til MUDP, hvilket forventes at ske primo 2021. Dette er baggrunden for, at det med lovforslagets § 6, stk. 4, foreslås, at de hidtil gældende regler om VTU i vandsektorlovens kapitel 7 finder anvendelse, indtil bestyrelsen for VTU har truffet beslutning om og opløst fonden, og indtil eventuelle overskydende midler er overført fra VTU. Se i øvrigt bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 8.

Som erstatning for VTU, som er hjemlet i vandsektorloven, og fondskonstruktionen, som er hjemlet i vandforsyningsloven og spildevandsbetalingsloven, foreslås det, at vandsektorlovens § 21 nyaffattes, og det foreslås med forslaget til vandsektorlovens § 21, stk. 1, at vandselskaberne kan oprette en eller flere foreninger, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Forslaget i stk. 1 vil indebære, at vandselskaberne kan oprette en eller flere foreninger, hvori vandselskaberne kan pulje og omfordele takstmidler til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet. Det kan f.eks. være projekter, der fremmer vandteknologi ved at der udvikles teknologi, metoder, ledelsesformer, ledelsessystemer og viden, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, og som medfører konkrete forbedringer for vandsektoren og de tilsluttede forbrugere (husholdninger, virksomheder, institutioner m.v.) vedrørende kvalitet, forsyningssikkerhed, miljø og effektivitet, herunder også energieffektivitet.

Det følger af forslaget til vandsektorlovens § 21, stk. 2, at foreningen skal være organisatorisk uafhængig.

Forslaget i stk. 2, vil indebære, at foreninger oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21, stk. 1, skal være uafhængige af vandselskaber, brancheorganisationer, offentlige myndigheder og andre juridiske personer. Foreningerne vil skulle være styret af de deltagende vandselskaber. Det vil eksempelvis betyde, at det alene er de deltagende vandselskaber, som kan vælge bestyrelsen. Kravet om uafhængighed vil ikke være til hinder for, at bestyrelsesmedlemmer i vandselskaber, brancheorganisationer m.v. er en del foreningens bestyrelse, såfremt de deltagende vandselskaber vælger det. Kravet om uafhængighed vil ligeledes ikke være til hinder for, at foreningerne f.eks. vil kunne vælge at lade sig betjene af et sekretariat, som er organisatorisk placeret i et vandselskab, en brancheforening eller en anden juridisk person. Sekretariatet vil kunne varetage den daglige drift, herunder f.eks. udarbejdelse af oplæg og indstillinger til foreningens bestyrelse, men sekretariatet vil ikke kunne have selvstændige beslutningskompetencer. Formålet er at sikre uafhængighed i forhold til andre parter, herunder andre foreninger, inkl. brancheforeninger, virksomheder og offentlige myndigheder, således at det er de vandselskaber, som er medlemmer af foreningerne, som træffer beslutninger om foreningen.

Det følger af forslaget til vandsektorlovens § 21, stk. 3, at foreningen skal optage alle vandselskaber, der ønsker medlemskab.

Forslaget vil indebære, at foreninger oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21, stk. 1, vil være åbne for alle vandselskaber, der ønsker at deltage, men det vil være frivilligt for vandselskaberne, om de ønsker at deltage. Medlemskab i foreningerne vil derfor f.eks. ikke kunne gøres betinget af vandselskabets størrelse, medlemskab af en brancheorganisation, geografisk placering, m.v. Kravet om, at foreningen vil skulle optage alle vandselskaber, der ønsker medlemskab, er ikke til hinder for, at foreningen vælger at fastsætte regler i deres vedtægter om f.eks., at det kun er vandselskaber, der indbetaler til foreningen, der vil kunne søge om midler, eller at foreningerne vil kunne fastsætte en minimumsbetaling, der fastsættes ud fra objektive kriterier, f.eks. et beløb pr. m³ afregnet vand, eller at bidragsyderne frivilligt vil kunne vælge at indbetale et højere beløb.

Det følger af forslaget til vandsektorlovens § 21, *stk. 4*, at Forsyningssekretariatet fører tilsyn med, at foreninger oprettet i medfør af stk. 1, ikke udbetaler midler til projekter i strid med formålet i stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Forsyningssekretariatet fører tilsyn med, at foreningen ikke udbetaler midler til projekter i strid med formålet i den foreslåede § 21, stk. 1. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i stk. 7, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler for foreninger, der oprettes efter stk. 1, og regler om tilsyn. Som anført nedenfor til stk. 7, 1. pkt., forventes det, at klima-, energi- og forsyningsministeren i første omgang vil fastsætte regler om, at det skal fremgå af foreningens vedtægter, at der alene kan ydes støtte til projekter, som har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet. I forlængelse heraf, som anført nedenfor til stk. 7, 2. pkt., forventes det, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil fastsætte regler om, at vedtægterne skal indsendes til Forsyningssekretariatet, og at der vil blive fastsat regler om, at Forsyningssekretariatet skal påse, om det fremgår af vedtægterne, at der alene kan ydes støtte til projekter, som har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, og på baggrund heraf træffe afgørelse om, hvorvidt vedtægterne på dette punkt er i overensstemmelse med reglerne. Formålet med bestemmelsen er, at kommunerne kan orientere sig i den liste, som det forventes, at Forsyningssekretariatet vil offentliggøre, jf. bemærkningerne til § 21, stk. 7, 2. pkt. nedenfor, i forbindelse med kommunernes godkendelse af vandselskabernes takster, og vandselskaberne kan efter kommunens godkendelse opkræve takstmidler og indbetale midler til foreningen, jf. spildevandsbetalingslovens § 3, stk. 1, og vandforsyningslovens § 53, stk. 1.

Det følger af den gældende spildevandsbetalingslovs § 3, stk. 1, og den gældende vandforsyningslovs § 53, stk. 1, at kommunerne, som led i deres almindelige takstgodkendelse, fører tilsyn med, at vandselskaberne overholder hvile i sig selv-princippet. Som følge af lovforslaget vil kommunen skulle føre tilsyn med, at vandselskaberne ikke indbetaler takstmidler til foreninger, der ikke opfylder betingelserne i vandsektorlovens § 21, samt regler udstedt i medfør heraf. Den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 21, stk. 4, vil ikke indebære en ændring af det kommunale tilsyn med vandselskabernes anvendelse af takstmidler, idet Forsyningssekretariatets tilsyn vil være rettet mod foreningerne og ikke vandselskaberne.

Det følger af forslaget til vandsektorlovens § 21, *stk. 5*, at Forsyningssekretariatet kan pålægge foreninger oprettet i medfør af stk. 1 at stoppe udbetaling af midler i strid med formålet i stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Forsyningssekretariatet vil kunne pålægge foreninger at stoppe udbetaling af midler til projekter, der er i strid med formålet i stk. 1. Som anført nedenfor til stk. 7, forventes det, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil fastsætte regler om bl.a. revision af foreningens regnskab. Såfremt revisionen af foreningernes regnskab giver anledning til mistanke om, at der udbetales midler i strid med formålet i stk. 1, eller såfremt revisor finder, at regnskabet giver anledning til at påtale foreningens administrationsomkostninger, forventes det fastsat, at foreningen vil skulle meddele Forsyningssekretariatet det. Forsyningssekretariatet vil herefter kunne indlede dialog med foreningen om, hvorvidt midlerne er udbetalt i strid med formålet i stk. 1. Forsyningssekretariatet bør først meddele et påbud efter dialog med foreningen om, hvorvidt midlerne er udbetalt i strid med formålet i stk. 1. Hvis der er udbetalt midler i strid med formålet i stk. 1, vil Forsyningssekretariatet med den foreslåede bestemmelse kunne pålægge foreningerne at stoppe med at udbetale midler i strid med formålet i stk. 1. Såfremt foreningen ikke efterkommer Forsyningssekretariatets påbud om at stoppe udbetaling af midler i strid med formålet i stk. 1, vil foreningen, som følge af den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 30, stk. 1, nr. 11, jf. lovforslagets § 3, nr. 11, kunne pålægges bøde.

Det følger af forslaget til vandsektorlovens § 21, *stk. 6*, at Forsyningssekretariatet kan pålægge foreninger oprettet i medfør af stk. 1 at nedbringe administrationsomkostningerne.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at foreningerne vil kunne anvende midler på de omkostninger, der er nødvendige for f.eks. administrationen af ind- og udbetalinger, ansøgningsprocedurer, herunder tilsagnsbreve, formidling af projekter, kontrol af projekter, regnskabsaflæggelse m.v. Som anført nedenfor til stk. 7, forventes det, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil fastsætte regler om bl.a. revision af foreningens regnskab. Såfremt revisionen af foreningernes regnskab giver anledning til mistanke om, at der udbetales midler i strid med formålet i stk. 1, eller såfremt revisor finder, at regnskabet giver anledning til at påtale foreningens administrationsomkostninger, forventes det fastsat, at foreningen vil skulle meddele Forsyningssekretariatet det. Forsyningssekretariatet vil herefter kunne indlede dialog med foreningen om, hvorvidt foreningens administrationsomkostninger kan begrundes sagligt.

Forsyningssekretariatet bør først meddele et påbud efter dialog med foreningen om, hvorvidt de administrative omkostninger sagligt kan begrundes. De administrative omkostninger vil kunne variere mellem årene, og kan f.eks. afhænge af, hvor stor foreningen er, hvor mange ansøgninger foreningen får, geografisk placering m.v. Hvis de administrative omkostninger ikke sagligt kan begrundes, vil Forsyningssekretariatet med den foreslåede bestemmelse kunne pålægge foreningerne at nedbringe omkostningerne, herunder at nedbringe enkelte omkostninger, såfremt disse omkostninger har givet anledning til bemærkning fra revisor. Såfremt foreningen ikke efterkommer Forsyningssekretariatets påbud om at nedbringe administrationsomkostningerne, vil foreningen, som følge af den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 30, stk. 1, nr. 11, jf. lovforslagets § 3, nr. 11, kunne pålægges bøde.

Det følger af forslaget til vandsektorlovens § 21, *stk. 7, 1. pkt.*, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler for foreninger, der oprettes efter stk. 1, herunder om krav til, at det skal fremgå af foreningens vedtægter, at der alene kan ydes støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, om at foreningen skal udarbejde uddelingsvilkår, om fagligt vurderingspanel, om regnskab og revision, om tilbagebetaling af midler og om offentliggørelse af oversigt over projekter og projektresultater.

Forslaget indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle fastsætte regler om, at det skal fremgå af foreningens vedtægter, at der alene kan ydes støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i stk. 4, hvorefter Forsyningssekretariatet fører tilsyn med, at foreninger oprettet i medfør af stk. 1, ikke udbetaler midler til projekter i strid med formålet i stk. 1. I forlængelse heraf, som anført nedenfor til stk. 7, 2. pkt., forventes det, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil fastsætte regler om, at vedtægterne skal indsendes til Forsyningssekretariatet, og at der vil blive fastsat regler om, at Forsyningssekretariatet skal påse, om det fremgår af vedtægterne, at der alene kan ydes støtte til projekter, som har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, og på baggrund heraf træffe afgørelse om, hvorvidt vedtægterne på dette punkt er i overensstemmelse med reglerne.

Forslaget vil indebære, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle fastsætte regler om, at foreningen skal udarbejde uddelingsvilkår. Det forventes, at der i første omgang vil blive fastsat regler om, at foreningerne skal udarbejde vilkår for uddeling af midler til projekter inden for rammerne af loven og regler udstedt i medfør heraf.

Forslaget indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle fastsætte regler om et fagligt vurderingspanel. Det forventes, at der i første omgang vil blive fastsat regler om, at foreningerne skal nedsætte et uafhængigt fagligt panel til at vurdere projektansøgningerne, samt træffe endelige beslutninger om uddelingen af midlerne inden for foreningernes vedtægter.

Forslaget vil desuden indebære, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle fastsætte regler om regnskab og revision. Det forventes, at der for nærværende vil blive fastsat regler om, at foreningerne skal

tydeliggøre administrationsomkostningerne i deres regnskaber, samt at foreningerne skal offentliggøre deres regnskaber med henblik på at skabe gennemsigtighed, herunder for de indbetalende vandselskaber.

Det forventes, at der f.eks. vil blive fastsat regler om, at foreningerne skal have deres regnskab revisorpåtegnet, samt at foreningen skal indsende regnskaberne til Forsyningssekretariatet, såfremt revisor finder, at foreningernes regnskab giver anledning til mistanke om, at der udbetales midler i strid med formålet i stk. 1, eller såfremt revisor finder, at regnskabet giver anledning til at påtale foreningens administrationsomkostninger. Det forventes, at Forsyningssekretariatet vil udarbejde en vejledende revisionsinstruks herom.

Derudover forventes det, at der f.eks. vil blive fastsat regler om, at foreningen forud for tildeling af midler skal sikre sig, at de kan kræve revisorpåtegning af projektrenskaber, samt at foreningen påser revisorpåtegningen af projektrenskaberne.

Forslaget indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle fastsætte regler om, at foreningerne forud for tildeling af midler skal sikre sig, at de kan kræve tilbagebetaling af midler. Det forventes, at der i første omgang vil blive fastsat regler om, at foreningerne kan kræve hel eller delvis tilbagebetaling af allerede udbetalte midler, såfremt uddelingsvilkårene ikke overholdes. Det er foreningerne selv, der fører tilsyn med, at de projekter, som tildeles midler, anvender dem i overensstemmelse med vilkårene for tildelingen og formålet i vandsektorlovens § 21, stk. 1.

Det følger af vandsektorlovens § 21, stk. 1, at der alene kan uddeles midler til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet. Det følger ligeledes af bemærkningerne til bemyndigelsesbestemmelsen ovenfor, at det forventes, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om, at foreningen skal udarbejde vilkårene for uddelingen, således at dette sker i overensstemmelse med loven. Opfyldelsen af formålet er en af betingelserne for modtagelse af midler. Foreningerne vil selv skulle føre tilsyn med, at projekterne, som tildeles midler, anvender dem i overensstemmelse med vilkårene for tildelingen og formålet i vandsektorlovens § 21, stk. 1. Hvis der ved efterfølgende revision af støttemodtagernes projektrekskab bliver konstateret, at midlerne ikke bliver brugt i overensstemmelse med formålet eller uddelingsvilkårene i øvrigt, vil foreningen kunne kræve hel eller delvis tilbagebetaling af midlerne.

Forslaget indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle fastsætte regler om offentliggørelse af oversigt over projekter og projektræsultater. Det forventes, at der i første omgang vil blive fastsat regler om, at foreningerne vil skulle offentliggøre en oversigt over de projekter, der modtager midler fra foreningerne, samt de overordnede resultater fra projekterne. Det er ikke til hinder for, at foreningerne f.eks. fastsætter regler om, at det kun er medlemmerne, der kan få adgang til detaljerede resultater, erfaringsudvikling m.v. om projekter.

Det følger af forslaget til vandsektorlovens § 21, *stk. 7, 2. pkt.*, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilsyn efter stk. 4.

Forslaget indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om tilsyn med foreninger oprettet i medfør af vandforsyningslovens § 21, stk. 1. Det forventes, at der for nærværende vil blive fastsat regler om, hvordan Forsyningssekretariatet fører tilsyn med, at foreningerne kun uddeler midler til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet. Det forventes, at klima-, energi- og forsyningsministeren i første omgang vil fastsætte regler om, at foreninger oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21, skal indsende deres vedtægter til Forsyningssekretariatet efter oprettelse foreningen med henblik på, at Forsyningssekretariatet skal påse, om det fremgår af vedtægterne, at der alene kan ydes støtte til projekter, som har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, og på

baggrund heraf træffe afgørelse om, hvorvidt vedtægterne på dette punkt er i overensstemmelse med reglerne.

Forsyningssekretariatets afgørelse vil, i medfør af vandsektorlovens § 26, stk. 2, kunne påklages til Konkurrenceankenævnet.

Der vil udelukkende kunne indbetales takstmidler til foreninger, der opfylder betingelserne i den foreslåede § 21 i vandsektorloven, samt regler udstedt i medfør heraf. Det forventes, at Forsyningssekretariatet vil offentliggøre oplysninger om foreninger, hvor det fremgår af vedtægterne, at der alene kan ydes støtte til projekter, som har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Det forventes, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil fastsætte regler om, at Forsyningssekretariatet kan udarbejde en vejledende revisionsinstruks. Revisor skal påse størrelsen af administrationsomkostningerne i foreningerne. Revisor skal derudover påse, at projekterne alene anvender midlerne i overensstemmelse med formål i vandsektorlovens § 21, stk. 1. Foreningen vil skulle meddele Forsyningssekretariatet, hvis revisionen af foreningen giver anledning til at påtale foreningens administrationsomkostninger. Forsyningssekretariatet vil herefter kunne indlede dialog med foreningen om, hvorvidt foreningens administrationsomkostninger kan begrundes sagligt, og om hvorvidt der er udbetalt midler til projekter, som ikke er i overensstemmelse med formålet i vandsektorlovens § 21, stk. 1. Forsyningssekretariatet bør først meddele et påbud om at nedbringe administrationsomkostninger efter dialog med foreningen om, hvorvidt de administrative omkostninger sagligt kan begrundes. De administrative omkostninger vil kunne variere mellem årene, og kan f.eks. afhænge af, hvor stor foreningen er, hvor mange ansøgninger foreningen får, geografisk placering, m.v. Hvis de administrative omkostninger ikke sagligt kan begrundes, vil Forsyningssekretariatet med den foreslåede bestemmelse kunne pålægge foreningerne at nedbringe omkostningerne, herunder at nedbringe enkelte omkostninger, såfremt disse omkostninger har givet anledning til bemærkning fra revisor.

Såfremt foreningen ikke efterkommer Forsyningssekretariatets påbud om at nedbringe administrationsomkostningerne eller om at stoppe udbetaling af støtte i strid med formålet i den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 21, stk. 1, vil foreningen, som følge af den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 30, stk. 1, nr. 11, jf. lovforslagets § 3, nr. 11, kunne pålægges bøde.

Det forventes derudover, at der for nærværende vil blive fastsat regler om, at foreningerne skal meddele Forsyningssekretariatet, hvis de afvikles. Formålet hermed er, at Forsyningssekretariatet ved, at de ikke længere skal føre tilsyn med den pågældende forening.

Efterhånden som der opnås erfaring med foreningerne og tilsynet hermed, vil bemyndigelsen også kunne anvendes til at tilpasse reglerne. Tilsvarende vil bemyndigelsen kunne anvendes til at tilpasse reglerne i forbindelse med opfølgning på den politiske aftale om ny økonomisk regulering af vandsektoren fra 2018.

Til nr. 8

VTU blev med lov nr. 469 af 12. juni 2009 oprettet med hjemmel i vandsektorlovens §§ 21 og 22 med henblik på at fremme forskning og udvikling i den danske vandsektor. Fondens formål er at yde støtte til, at der udvikles teknologier, metoder, ledelsesformer, ledelsessystemer og viden, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet i bred forstand, således at den danske vandsektors høje kvalitet kan fastholdes og udvikles til gavn for forbrugerne i form af bedre vandkvalitet, større forsyningssikkerhed og større effektivitet, herunder også energieffektivitet. Fondens fokus er på områder, som kan medføre konkrete forbedringer for vandsektorens forsyninger og de tilsluttede forbrugere (husholdninger, virksomheder, institutioner m.v.) vedrørende kvalitet, forsyningssikkerhed, miljø og effektivitet, herunder også energieffektivitet.

De gældende bestemmelser i vandsektorlovens § 22 vedrører VTU's bestyrelse, herunder bestyrelsessammensætning m.m.

Det er frivilligt for det enkelte vandselskab om, og i hvilket omfang, vandselskabet opkræver midler til indbetaling til VTU.

I 2015 blev der indgået politisk aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre), Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om, at VTU ikke skulle videreføres i regi af vandsektorloven, men at vandselskaberne fremover skulle have mulighed for at indbetale takstmidler til en fond inden for fondslovens almindelige rammer, som har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres.

Der er ikke siden 2015 blevet indbetalt midler til VTU. VTU's bestyrelse besluttede ligeledes i 2015, at der ikke skulle udbydes flere ansøgningsrunder. Pr. 31. december 2015 blev sekretariatet lukket, og VTU oprettede en administrationsaftale med DANVA, som herefter har varetaget opgaver i forbindelse med de resterende igangværende projekter. Alle projekter i VTU er afsluttet med udgangen af 2018.

VTU har ikke siden 2018 haft aktiviteter, men skal ifølge vandsektorlovens § 21, stk. 6, aflægge regnskab årligt. Der er pr. den 31. december 2019 ca. 2,8 mio. kr. tilbage i VTU.

Det følger af vandsektorlovens § 22, stk. 5, at i tilfælde af, at VTU opløses, træffer fondens bestyrelse efter godkendelse af klima-, energi- og forsyningsministeren beslutning om anvendelse af en eventuel overskydende formue. Det er hensigten, at de overskydende midler i VTU, som den 31. december 2019 udgjorde ca. 2,8 mio. kr. efter bestyrelsens beslutning, og klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelse, vil blive overført til MUDP, hvor midlerne behandles i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler. De overførte midler øremærkes vandsektoren og vandteknologi.

Som en konsekvens heraf foreslås det med lovforslagets § 3, nr. 8, at vandsektorlovens § 22 ophæves.

Det forventes, at VTU's bestyrelse træffer beslutning om, at VTU opløses, når midlerne er overført til MUDP, hvilket forventes at ske primo 2021. Dette er baggrunden for, at det med lovforslagets § 6, stk. 4, foreslås, at de hidtil gældende regler om VTU i vandsektorlovens kapitel 7 finder anvendelse, indtil VTU's bestyrelse har truffet beslutning om og opløst VTU, og indtil overskydende midler er overført fra VTU.

Til nr. 9

Ifølge den gældende vandsektorlovs § 30 sanktioneres overtrædelse af lovens centrale bestemmelser med bødestraf.

Som konsekvens af den foreslåede indsættelse af to nye numre i vandsektorlovens § 30, stk. 1, foreslås det, at »eller« udgår af vandsektorlovens § 30, stk. 1, nr. 9.

Der er således tale om en mindre konsekvensrettelse som følge af lovforslaget § 3, nr. 11.

Til nr. 10

Ifølge den gældende vandsektorlovs § 30 sanktioneres overtrædelse af lovens centrale bestemmelser med bødestraf.

Som konsekvens af den foreslåede indsættelse af to nye numre i vandsektorlovens § 30, stk. 1, foreslås det, at der indsættes et komma og et »eller« i slutningen af vandsektorlovens § 30, stk. 1, nr. 10.

Der er således tale om en mindre konsekvensrettelse som følge af lovforslaget § 3, nr. 11.

Ifølge den gældende vandsektorlovs § 30 sanktioneres overtrædelse af lovens centrale bestemmelser med bødestraf. Der kan pålægges bødestraf for at undlade at indgive anmeldelse til Forsyningssekretariatet om, at et vandselskab opfylder betingelserne for at være omfattet af lovens § 2, stk. 1, for at undlade at indberette oplysninger til brug for Forsyningssekretariatets beregning af vandselskabernes effektivitet, for at undlade straks at indgive anmeldelse til Forsyningssekretariatet, hvis vandselskabet ikke længere opfylder betingelserne for at være forbrugerejet på grund af ændringer i ejerforholdene, og for at undlade at indberette årsregnskaber til Forsyningssekretariatet. Der kan endvidere pålægges bødestraf for at opkræve betaling fra forbrugerne i strid med den fastsatte økonomiske ramme og for at udøve vand- eller spildevandsaktiviteter i strid med lovens § 15, hvorefter kommuner kun kan deltage i aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning omfattet af vandsektorloven, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anpartsselskabsform. Der kan også pålægges bødestraf for at overtræde reglerne om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed og krav om regnskabsmæssig adskillelse, jf. vandsektorlovens §§ 18 og 19.

Det foreslås indsat i vandsektorlovens § 30, nr. 11, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der undlader at efterkomme Forsyningssekretariatets påbud, jf. § 21, stk. 5 eller 6.

Den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 21, stk. 5, jf. lovforslagets § 3, nr. 7, vil indebære, at forsyningssekretariatet vil kunne pålægge foreninger oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21, stk. 1, at nedbringe deres administrative omkostninger, såfremt foreningen ikke sagligt kan begrunde brugen af administrative omkostninger. Såfremt foreningerne ikke efterkommer påbuddet, vil foreningerne kunne blive pålagt en bøde.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at foreningerne alene bruger midler på de omkostninger, der er nødvendige for f.eks. administrationen af ind- og udbetalinger, ansøgningsprocedure, herunder tilsagnsbrev, formidling af projekter, kontrol af projekter, regnskabsaflæggelse m.v., således at vandselskabernes midler i størst muligt omfang går til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 21, stk. 6, jf. lovforslagets § 3, nr. 7, vil indebære, at forsyningssekretariatet vil kunne pålægge foreninger oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21, stk. 1, at stoppe udbetaling i strid med formålet i vandsektorlovens § 21, stk. 1.

Den foreslåede strafbestemmelse har til formål at sikre, at der ikke udbetales midler til projekter i strid med formålet i vandsektorlovens § 21, stk. 1, jf. lovforslagets § 3, nr. 7. Manglende overholdelse af formålet vil indebære, at vandselskaberne kan omfordele midler i strid med hvile i sig selv-princippet. Derfor foreslås det, at såfremt der udbetales midler i strid med formålet i vandsektorlovens § 21, stk. 1, vil foreningen kunne blive pålagt en bøde. Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre overholdelse af hvile i sig selv-princippet, og at foreningerne kun udbetaler midler til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Både fysiske og juridiske personer kan straffes for overtrædelser af vandsektorloven, herunder vandsektorlovens § 30, nr. 11. Strafansvaret for de juridiske personer er udtrykkeligt fastsat i vandsektorlovens § 30, stk. 3, og straffelovens § 26, stk. 1. Ved lovovertrædelser begået af juridiske personer er udgangspunktet ved valg af ansvarssubjekt, at tiltalen rejses mod den juridiske person.

Det gælder især, når den juridiske persons lovovertrædelse er motiveret af økonomiske grunde, men også hvis den udviste uagtsomhed ikke er graverende, eller hvis forholdet er begået af underordnet personale.

Til § 4

I vandløbslovens § 24, stk. 4, § 31, stk. 3, og § 35, stk. 4, findes bemyndigelser til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at § 24, stk. 1, § 31, stk. 1, og § 35, stk. 1, ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 1, stk. 5 og 6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf. Bemyndigelserne er udnyttet i medfinansieringsbekendtgørelsen.

Det foreslås at konsekvensændre disse bestemmelser, da spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5 og 6, foreslås ophævet i deres hidtil gældende form, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Det foreslås således i vandløbslovens § 24, stk. 4, § 31, stk. 3, og § 35, stk. 4, i stedet at indsætte en henvisning til regler, der fastsættes i medfør af § 1, stk. 9, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

Forslaget betyder, at der i den bekendtgørelse, som det er hensigten at udstede efter det foreslåede stk. 9 kan fastsættes regler om fravigelse af vandløbslovens § 24, stk. 4, om at anlægsudgifter i forbindelse med regulering af vandløb fordeles mellem de grundejere, der har nytte af foranstaltningen, § 31, stk. 1, om at vedligeholdelsen af offentlige vandløb påhviler vandløbsmyndigheden, og § 35, stk. 1, om at vedligeholdelsen af private vandløb påhviler bredejerne.

Det er hensigten, at vandløbslovens regler vil blive fraveget for de tilfælde, hvor et spildevandsforsyningsselskab udfører eller deltager i vandløbsprojekter inden for rammerne af de regler, der udstedes efter den foreslåede bestemmelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 9, og hvor omkostningsfordelingen mellem spildevandsforsyningsselskabet og andre parter derfor skal følge disse regler.

Til § 5

Til nr. 1

Den gældende vandforsyningslovs § 52 a opregner, hvilke udgiftsarter vandforsyningsselskaberne kan indregne i deres vandtakster. Ved levering af vand fra en almen vandforsyning kan der under overholdelse af den indtægtsramme eller den regnskabsmæssige kontrolramme, som måtte være fastsat for forsyningen i medfør af § 6 eller § 6 a i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, i prisen indregnes de i denne bestemmelse anførte udgifter, jf. dog stk. 3 og 4. Disse udgifter omfatter efter vandforsyningslovens § 52 a, stk. 1, nr. 14, bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under VTU, som har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, jf. vandsektorlovens kapitel 7, og en fond efter fondsloven, der har til formål at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres. Den gældende vandforsyningslovs § 52 a, stk. 1, nr. 14, giver således vandselskaberne mulighed for, inden for hvile i sig selv-princippet, at anvende takstmidler til indbetaling til VTU, som har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet eller til en fond efter fondsloven, som har til formål at fremme vandteknologi, herunder udvikling og demonstration.

Det foreslås med nyaffattelsen af vandforsyningslovens § 52 a, nr. 14, at der i en vandforsynings takster kan indregnes bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under en forening oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21, og regler udstedt i medfør heraf, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Den foreslåede ændring af vandforsyningslovens § 52 a, nr. 14, vil give vandforsyningsselskaberne mulighed for at pulje og omfordele midler på tværs af vandselskaberne til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, gennem en forening. Det er en forudsætning for, at der lovligt kan opkræves takstmidler til indbetaling til en sådan forening, at den opfylder de betingelser, der foreslås

fastsat i vandsektorlovens § 21, jf. lovforslagets § 3, nr. 7, og regler udstedt i medfør heraf. Den foreslåede ændring af vandforsyningslovens § 52 a, nr. 14, indebærer, at vandselskaberne ikke længere kan indregne et bidrag til VTU, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet eller til en fond efter fondsloven, der har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres i betalingen for levering af vand fra et vandforsyningsselskab.

Formålet med lovændringen er at skabe hjemmel til, at vandselskaberne vil kunne pulje og omfordele midler i en forening, uden at det er i konflikt med hvile i sig selv-princippet. Det vil ikke være tilstrækkeligt at ophæve de eksisterende bestemmelser i vandforsyningslovens § 52 a, stk. 1, nr. 14, hvis vandselskaberne fortsat skal kunne omfordeler midler mellem selskaberne til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Lovforslaget ændrer ikke på, at vandselskaber som hidtil – også uden udtrykkelig lovhjemmel – vil kunne indgå i konkrete samarbejdsprojekter med andre vandselskaber eller med private eller offentlige parter i øvrigt, hvis et sådant samarbejdsprojekt vurderes at være den bedst egnede måde at varetage det pågældende vandselskabs opgaver på, og omkostningerne fordeles forholdsmæssigt mellem parterne. F.eks. kan to vandselskaber eller et vandselskab og en privat virksomhed fortsat indgå aftale om et fælles projekt til afprøvning af ny vandteknologi, uden at betingelserne i de foreslåede bestemmelser er opfyldt, forudsat at vandselskaberne vurderer, at samarbejdsprojektet er den bedst egnede måde at varetage den pågældende vandselskabs opgave på, og at deres betaling er afgrænset til en forholdsmæssig del af omkostningerne.

Det er frivilligt for det enkelte vandforsyningsselskab om, og i hvilket omfang, vandforsyningsselskabet vil opkræve takstmidler til indbetaling til en sådan forening.

Det følger af den gældende vandforsyningslovs § 53, stk. 1, at kommunerne, som led i deres almindelige takstgodkendelse, fører tilsyn med, at vandselskaberne overholder hvile i sig selv-princippet. Som følge af nyaffattelsen af vandforsyningslovens § 52 a, stk. 1, nr. 14, vil kommunen skulle føre tilsyn med, at vandselskaberne ikke indbetaler takstmidler til foreninger, der ikke opfylder betingelserne i vandsektorlovens § 21, jf. lovforslagets § 3, nr. 7, samt regler udstedt i medfør heraf. Dette vil indebære, at kommunerne påser, om foreningerne er offentliggjort på Forsyningssekretariatets hjemmeside, og at foreningerne i øvrigt opfylder betingelserne i vandsektorlovens § 21 samt regler udstedt i medfør heraf. De foreslåede ændringer i lovforslaget vil ikke herudover indebære en ændring af det kommunale tilsyn med vandselskabernes anvendelse af takstmidler.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2021.

Det vil sammen med de udmøntende bekendtgørelser bl.a. indebære, at projekter, som omfattes af de nye regler om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning samt om deres projekter uden for egne anlæg eller med andre parter i øvrigt, vil være underlagt de nye krav fra den 1. januar 2021, medmindre de er omfattet af overgangsreglerne, jf. stk. 2, og de regler om igangværende projekter, som det er hensigten at fastsætte i de udmøntende bekendtgørelser. Der henvises til bemærkningerne til stk. 3 og pkt. 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det vil endvidere bl.a. indebære, at vandselskaberne fra den 1. januar 2021 vil kunne oprette en eller flere foreninger, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, jf. den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 21. Det vil derudover indebære, at vandselskaberne fra den 1. januar 2021, under overholdelse af hvile i sig selv-princippet vil kunne indbetale til sådanne foreninger, jf. de foreslåede bestemmelser i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 3. pkt., og vandforsyningslovens § 52 a, stk. 1, nr. 14.

Det foreslås i *stk. 2*, at de hidtil gældende regler i spildevandsbetalingslovens § 1, *stk. 5*, og regler udstedt i medfør af den hidtil gældende § 1, *stk. 6*, fortsat finder anvendelse på spildevandsforsyningsselskabers udgifter til opfyldelse af medfinansieringsaftaler, som er indgået inden den 1. januar 2021, hvis Forsyningssekretariatet inden den 1. januar 2021 har truffet afgørelse om at give tillæg til spildevandsforsyningsselskabets økonomiske ramme efter reglerne i vandsektorloven til det pågældende projekt, eller projektejerer inden den 1. januar 2021 har foretaget væsentlige irreversible investeringer i projektet i forhold til håndtering af tag- og overfladevand. De hidtil gældende regler finder dog kun anvendelse for medfinansieringsaftaler om projekter, der ikke er sat i drift inden den 1. januar 2021, hvis spildevandsforsyningsselskabet anmelder den pågældende aftale til Forsyningssekretariatet senest den 15. april 2021. De hidtil gældende regler finder ikke anvendelse efter den 1. januar 2027, medmindre anlæggelsen af det pågældende projekt er påbegyndt inden denne dato og dette anmeldes til Forsyningssekretariatet senest den 15. april 2028.

Forslaget betyder for det første, at aftaler om medfinansieringsprojekter, som et spildevandsforsyningsselskab og en kommune eller en privat part har indgået efter de hidtil gældende regler i spildevandsbetalingsloven og medfinansieringsbekendtgørelsen, kan realiseres efter de hidtil gældende regler, hvis Forsyningssekretariatet har truffet afgørelse om tillæg inden den 1. januar 2021. Denne regel vil finde anvendelse både på projekter, hvor der er truffet afgørelse om tillæg på baggrund af budgetterede omkostninger efter de regler om økonomisk regulering af vandsektoren, der gjaldt før den 1. juli 2016, og for projekter, som er blevet etableret, og hvor der er givet tillæg på baggrund af afholdte omkostninger efter de regler, der har været gældende siden den 1. januar 2016. En forhåndsgodkendelse efter de regler, der har været gældende siden den 1. januar 2016, vil ikke i sig selv medføre, at projektet kan realiseres efter de hidtil gældende regler.

Forslaget betyder for det andet, at medfinansieringsprojekter, hvor projektejerer har foretaget væsentlige irreversible investeringer, kan fortsætte efter de hidtil gældende regler. Dette gælder uanset, om der er givet forhåndsgodkendelse af tillæg eller ej.

Den irreversible investering kan vedrøre detailprojektering eller den fysiske etablering af klimatilpasningsprojektet i form af aftale med en rådgiver eller hovedentreprenør eller aftaler med andre parter, der skal foretage detailprojekteringen eller realisere projektet eller de væsentlige dele heraf. Det vil således ikke være tilstrækkeligt, at der er foretaget en irreversibel investering i andre anlæg m.v., selv om disse har sammenhæng med et planlagt klimatilpasningsprojekt. Det vil heller ikke være tilstrækkeligt, at der er foretaget en irreversibel investering i et andet klimatilpasningsprojekt, selv om de to projekter eventuelt er dækket af en fælles rammeaftale. Hvis der er en sådan hydraulisk sammenhæng mellem to eller flere projekter, at en irreversibel investering i det ene projekt i væsentligt omfang vil være spildt, hvis et eller flere andre projekter ikke kan realiseres som planlagt, hvis det skal leve op til de nye regler, vil den irreversible investering dog kunne anses for at omfatte alle de pågældende projekter.

De indgåede aftaler skal være bindende, for at investeringen kan anses for at være irreversibel, hvilket indebærer, at aftaleparterne kun kan frigøre sig af kontrakten ved at hæve den ud fra de almindelige obligationsretlige regler og principper, og heller ikke kan opsige den eller kræve den ændret, så de nye regler kan overholdes, uden at betale en væsentlig kompensation. Ved vurderingen af, om en kompensation må anses for væsentlig, vil det både kunne indgå, hvor stor en del af kontraktsummen, den udgør, og hvor stort et absolut beløb, der er tale om. Hvis spildevandsforsyningsselskabet vil skulle betale størstedelen af kontraktsummen i kompensation, vil det formentlig i de fleste tilfælde skulle anses for væsentligt. Den nærmere afgrænsning vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Selve medfinansieringsaftalen kan også i sig selv anses for en irreversibel investering, hvis spildevandsforsyningsselskabet kun kan frigøre sig fra aftalen ved at hæve den ud fra de almindelige obligationsretli-

ge regler og principper, og heller ikke kan opsigte den eller kræve den ændret, så den svarer til de nye regler uden at betale en væsentlig kompensation, jf. ovenfor.

Hvis aftalen efterfølgende ændres i forhold til andet end helt perifere forhold, vil denne ikke længere kunne begrunde, at de hidtil gældende regler skal finde anvendelse på projektet, og disse kan i så fald kun finde anvendelse, hvis der også på anden måde er foretaget irreversible investeringer i klimatilpasningsprojektet inden den 1. januar 2021, jf. ovenfor.

Både for de tilfælde, hvor der er truffet afgørelse om tillæg, og de tilfælde, hvor der er foretaget irreversible investeringer, foreslås det, at det skal være en betingelse for anvendelse af de hidtil gældende regler, at spildevandsforsyningsselskabet anmelder den pågældende aftale til Forsyningssekretariatet senest den 15. april 2021, hvis det pågældende anlæg ikke er sat i drift inden den 1. januar 2021. Det er således op til spildevandsforsyningsselskabet, om det ønsker at benytte sig af muligheden for, at et igangværende projekt behandles efter de hidtil gældende regler. De nærmere krav til anmeldelsen fastlægges ved bekendtgørelse efter det foreslåede stk. 3, jf. nedenfor.

Hvis Forsyningssekretariatet finder, at betingelserne for, at de hidtil gældende regler finder anvendelse, ikke er opfyldt, vil spildevandsforsyningsselskabet kun lovligt kunne afholde udgifter til projektet, hvis de nye regler opfyldes.

Endelig foreslås, at de hidtil gældende regler kun finder anvendelse efter den 1. januar 2027, hvis anlæggelsen af det pågældende projekt er påbegyndt inden denne dato. Den fysiske etablering af selve klimatilpasningsprojektet skal således være påbegyndt inden den 1. januar 2027, for at de hidtil gældende regler fortsat kan finde anvendelse efter denne dato. Det vil desuden være et krav, at dette anmeldes til Forsyningssekretariatet senest den 15. april 2028.

I *stk. 3* foreslås det, at klima- energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om overgangsordningen i *stk. 2*, herunder om, hvad der forstås ved en irreversibel investering, og hvornår anlæggelsen af et projekt anses for påbegyndt, samt om anmeldelse af projekter til Forsyningssekretariatet, herunder anmeldelsernes form, og om, hvilke oplysninger og hvilken dokumentation anmeldelserne til Forsyningssekretariatet skal indeholde.

Det er hensigten at fastsætte regler om irreversible investeringer, som svarer til det, som er angivet ovenfor i bemærkningerne til *stk. 2*. Hvis det vurderes hensigtsmæssigt, kan der fastsættes mere detaljerede regler.

Det er endvidere hensigten at fastsætte krav om, hvad anmeldelserne til Forsyningssekretariatet skal indeholde.

Det forventes, at det fastsættes, at anmeldelsen i 2021 i hvert fald skal indeholde en identifikation af projektet med en kort beskrivelse af formål og indhold samt begrundelse for, at projektet er omfattet af overgangsordningen, dvs. henvisning til tidligere tillægsafgørelse eller oplysninger om, hvori den irreversible investering består, herunder allerede afholdte omkostninger og indgåede, bindende aftaler.

Det forventes, at det fastsættes, at anmeldelsen i 2028 skal indeholde en identifikation af projektet samt dokumentation for, at etableringen er påbegyndt inden den 1. januar 2027.

Forsyningssekretariatet vil kunne anmode om yderligere dokumentation, hvis de fremsendte oplysninger ikke vurderes at tilstrækkelige til at dokumentere, at et projekt er omfattet af overgangsordningen.

Det er endvidere hensigten, at der med hjemmel i det foreslåede *stk. 9* i spildevandsbetalingslovens § 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, fastsættes tilsvarende regler om betingelser for, at igangværende projekter, som

ikke er medfinansieringsprojekter, herunder samarbejdsaftaler mellem et spildevandsforsyningsselskab og en anden part, som er indgået før den 1. januar 2021, og spildevandsforsyningsselskabets egne klimatilpasningsprojekter, ikke omfattes af de nye regler, der udstedes efter det foreslåede stk. 9, og hvor projektet derfor kan realiseres af spildevandsforsyningsselskabet, uden at kravene i disse regler er opfyldt.

Det er endvidere hensigten, at der med hjemmel i de gældende regler i vandsektorloven fastsættes tilsvarende regler i ØR-bekendtgørelsen om betingelser for, at der kan gives tillæg til medfinansieringsprojekter og andre samarbejdsprojekter og klimatilpasningsprojekter efter de hidtil gældende regler.

I øvrigt henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *stk. 4*, at de hidtil gældende regler om VTU i vandsektorlovens kapitel 7 finder anvendelse, indtil VTU's bestyrelse har truffet beslutning om og opløst VTU, og indtil overskydende midler er overført fra VTU.

VTU er under afvikling. Det forventes, at VTU's bestyrelse træffer beslutning om og opløser VTU, når de overskydende midler er overført fra VTU. Reglerne om VTU i vandsektorlovens kapitel 7 bør derfor finde anvendelse, indtil overskydende midler i VTU er overført, og VTU er endelig opløst, med henblik på at sikre en forsvarlig administration af VTU.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, da de hovedlove, der foreslås ændret, ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke indeholder hjemmel til at sætte lovene i kraft for Færøerne eller Grønland, jf. spildevandsbetalingslovens § 13, miljøbeskyttelseslovens § 118, vandsektorlovens § 38, vandløbslovens § 89 og vandforsyningslovens § 90.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 553 af 24. april 2020, foretages følgende ændringer:

§ 1. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Loven fastsætter regler om betaling for afledning til spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg. Loven finder endvidere anvendelse på betaling for afledning af spildevandsanlæg etableret efter § 7 a, og for betaling til fælles, obligatoriske ordninger for tømning og bortskaffelse af humane affaldsprodukter, slam og spildevand for samle-tanke og bundfældningstanke samt for betaling for udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsanlæg, som er ejet af andre end spildevandsforsyningsselskabet.

Stk. 4-9. ---

§ 2 b. ---

Stk. 2. Efter en konkret vurdering kan spildevandsforsyningsselskabet nedsætte betalingen af vandafledningsbidrag for tilledning af filterskyllevand og kølevand til spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, såfremt tilledningen af filterskyllevandet eller kølevandet giver anledning til færre omkostninger for spildevandsforsyningsselskabet end tilledning af almindeligt spildevand, og når miljømæssige hensyn taler herfor.

Stk. 3. ---

§ 7 b. Ejere af ejendomme, der er tilsluttet eller kontraktretligt tilknyttet et spildevandsforsyningsselskabs spildevandsanlæg, og som betaler vandafledningsbidrag efter målt forbrug, jf. § 2 a, stk. 4, skal medvirke til aflæsning af vandmålere ved afgivelse af oplysninger til spildevandsforsyningsselskabet. Hvis ikke ejeren ønsker at medvirke, kan spildevandsforsyningsselskabet fastsætte et skønnet forbrug. Det skønnede forbrug må dog ikke for en boligenhed overstige 600 m³ pr. år.

Stk. 2-3. ---

§ 1. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg og anlæg, der er etableret efter § 7 a, herunder udgifter til opfyldelse af anmodninger efter miljøbeskyttelseslovens § 32

1. I § 1, stk. 3, 1. pkt., § 2 b, stk. 2, og § 7 b, stk. 1, 1. pkt., ændres »spildevandsanlæg« til: »anlæg«.

2. I § 1, stk. 4, 1. pkt., ændres »Udgifter« til: »Nødvendige udgifter«, »spildevandsanlæg og« ændres til: »spildevandsanlæg og andre anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand samt«, og »til spildevandsforsyningsselskabers

a og regler fastsat i medfør heraf, dækkes af bidrag fra de berørte ejere af fast ejendom (herunder umatrikulerede arealer), der tillader til spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg, eller som er kontraktretligt tilknyttet spildevandsforsyningsselskabet. I bidraget efter 1. pkt. kan indregnes spildevandsforsyningsselskabets indbetaling til dækning af udgifter til oprettelse og drift af et godkendt privat tvist-løsningsorgan efter § 6 i lov om alternativ tvistløsning i forbindelse med forbrugerklager og efter § 12 a i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold og regler udstedt i medfør af de nævnte love. Herudover kan i bidraget efter 1. pkt. indregnes udgifter til opgaver, der falder ind under Vandsektorens Teknologiudviklingsfond, jf. kapitel 7 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, og udgifter til opgaver, der falder ind under en fond omfattet af lov om fonde og visse foreninger samt regler udstedt i medfør heraf, som har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres.

Stk. 5. I bidraget efter stk. 4, 1. pkt., kan endvidere indregnes spildevandsforsyningsselskabets udgifter, som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand, i forbindelse med medfinansiering af kommunale og private projekter. Spildevandsforsyningsselskabets udgifter må ikke overstige udgifterne til sædvanlig afhjælpning af kapacitetsproblemer i spildevandsanlægget.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om indregning efter stk. 5, herunder om, hvilke udgifter der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om betingelser for indregning, om dokumentation for fastsatte krav vedrørende spildevandsforsyningsselskabets udgifter, om afgrænsning af projekter, om, hvordan betalingen til projekter skal foregå, og om spildevandsforsyningsselskabets samarbejde med projekter i forbindelse med gennemførelse af kommunale eller private projekter.

Stk. 7-9. ---

spildevandsanlæg« ændres til: »til spildevandsforsyningsselskabers anlæg«.

3. § 1, stk. 4, 3. pkt., affattes således:

»I bidraget efter 1. pkt. kan herudover indregnes spildevandsforsynings-selskabets bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under en forening oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21 og regler udstedt i medfør heraf, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.«

4. § 1, stk. 5 og 6, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 5.* Et spildevandsforsyningsselskab kan aftale med andre parter, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver. Et spildevandsforsyningsselskab kan kun indgå en aftale som nævnt i 1. pkt. mod betaling fra den eller de andre parter til fuld dækning af selskabets meromkostninger til etablering og drift.«

Stk. 7-9 bliver herefter *stk. 6-8*.

5. I § 1 indsættes som *stk. 9*:

»*Stk. 9.* Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om indregning af udgifter i bidrag efter stk. 4, herunder om, hvilke udgifter der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om omkostningsfordeling med andre parter, om betingelser for indregning, herunder samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og sikring af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, om krav til aftaler med andre parter, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om aftaler efter stk. 5, herunder om krav til aftalerne og andre parter betaling, dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.«

§ 4 c. Spildevandsforsyningsselskaber kan tilbyde at administrere drift og vedligeholdelse af ejendommens spildevandsanlæg, som er tilsluttet spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, mod at ejeren løbende betaler for udgifterne forbundet hermed.

Stk. 2. ---

§ 32. ---

Stk. 2-4. ---

§ 32 b. ---

Stk. 2. Spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, må ikke anlægge ledningsnet i strid med spildevandsplanen, jf. § 32, stk. 1.

Stk. 3-5. ---

6. I § 4 c, stk. 1, ændres »spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg« til: »spildevandsforsyningsselskabets anlæg«.

§ 2

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019, som senest ændret ved § 1 i lov nr. 808 af 9. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 32 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Miljøministeren kan efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren fastsætte regler om,

1) at et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i planlægningen efter stk. 1 skal fastsættes af kommunalbestyrelsen til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau,

2) at kommunalbestyrelsen skal lægge specifikke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger til grund ved fastsættelse af det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige niveau, jf. nr. 1,

3) at kommunalbestyrelsen i planlægningen efter stk. 1 kan pålægge spildevandsforsyningsselskaberne at fastsætte et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i henhold til regler fastsat i medfør af denne bestemmelse og § 32 b, stk. 6, og at lægge specifikke forudsætninger til grund for den samfundsøkonomiske analyse, og

4) at kommunalbestyrelsen skal offentliggøre de kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som kommunalbestyrelsen har lagt til grund for fastsættelse af serviceniveauer.«

2. I § 32 b, stk. 2, indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Spildevandsforsyningsselskaber er dog alene forpligtet til at opfylde et i spildevandsplanen fastsat serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, hvis det er fastsat i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen har bestemt, at serviceniveau skal fastsættes af spildevandsforsyningsselskabet, eller hvis kommunalbestyrelsen i øvrigt ikke har fastsat et serviceniveau i spildevandsplanen i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5, skal spildevandsforsyningsselskabet fastsætte et serviceniveau i henhold til regler fastsat i medfør af stk. 6 og § 32, stk. 5.«

3. I § 32 b indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Miljøministeren kan efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren fastsætte regler om,

1) at serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand efter stk. 2, 3. pkt., skal fastsættes af spildevandsforsynings-

selskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau,
2) at spildevandsforsyningsselskaberne skal lægge specifikke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger til grund ved fastsættelse af det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige niveau, og
3) at spildevandsforsyningsselskaber skal offentliggøre de serviceniveauer, de har fastsat i medfør af stk. 2, 3. pkt., og de kortlægninger, beregninger og vurderinger, der ligger til grund for serviceniveauerne, på deres hjemmeside.«

§ 3

I vandsektorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 52 af 23. januar 2020, som ændret ved § 1 i lov nr. 132 af 16. februar 2016, foretages følgende ændringer:

§ 2. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. § 2, stk. 6, § 3 a, stk. 2, § 4, stk. 4, § 5, stk. 3, §§ 10, 12 a-12 f og kapitel 8 finder endvidere anvendelse på andre vandselskaber, der ikke er omfattet af § 2, stk. 1.

Stk. 6-8. ---

§ 8. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om fastsættelse og kontrol med indtægtsrammer, jf. § 6, og regnskabsmæssige kontrolrammer, jf. § 6 a, herunder om beregningsmetode, effektiviseringskrav, reguleringsperioder, indfasningsperioder, kontrolperioder, hvilke økonomiske og andre oplysninger der skal indgå i fastsættelsen, samt om vandselskabernes indberetning af oplysninger til Forsyningssekretariatet, indberetningens form, herunder at indberetning skal ske elektronisk, og frister for indberetningen. Ministeren fastsætter endvidere regler om tillæg til indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer.

§ 15. Kommuner kan kun deltage i aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anpartsselskabsform, jf. dog § 32. Vederlag i forbindelse med stiftelse af aktie- eller anpartsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, må udelukkende bestå af aktier eller anparter i det nystiftede selskab.

Stk. 2-4. ---

1. I § 2, *stk. 5*, indsættes efter »§§ 10, 12 a-12 f«: », § 21«.

2. I § 8, 2. *pkt.*, indsættes efter »kontrolrammer«: »og om betingelser for tillæg, herunder om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed«.

3. I § 15, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »dog«: »stk. 2 og«.

4. I § 15 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* En kommune kan indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab om, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver, jf. § 1, stk. 5, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. En kommune kan endvidere indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab om, at kommu-

§ 20. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om indlevering af data fra vandselskaber til Forsyningssekretariatet til brug for administration af og kontrol med loven og regler udstedt i medfør af loven, herunder til brug for benchmarking og fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer, samt data til brug for Forsyningssekretariatets generelle analyser m.v. Herudover kan ministeren fastsætte regler om vandselskabers regnskabsføring, herunder om, at vandselskaber skal udarbejde, lade revidere og offentliggøre årsrapporter i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven, samt om gennemførelsen af den regnskabsmæssig adskillelse, jf. § 19. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om øvrige regnskabs- og forretningsmæssige forhold og om, at der skal indhentes erklæringer fra vandselskabets revisor eller en statsautoriseret revisor.

Kapitel 7 *Vandsektorens teknologiudviklingsfond*

§ 21. Klima-, energi- og forsyningsministeren opretter Vandsektorens Teknologiudviklingsfond, som har til formål at yde støtte til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Stk. 2. Fonden kan give tilsagn om tilskud til projekter efter ansøgning eller afholdelse af udbud.

Stk. 3. Vandsektorens Teknologiudviklingsfond er et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning.

Stk. 4. Fondens midler udgøres af indbetalinger fra vandselskaberne. I perioden 2011-13 indbetaler miljøministeren et beløb svarende til de indbetalinger, der er modtaget fra selskaberne. Miljøministerens indbetaling kan ikke overstige 10 mio. kr. årligt.

Stk. 5. Fonden kan modtage arv, gaver m.v. og tilskud.

Stk. 6. Fonden aflægger regnskab og revideres efter de for staten gældende regler.

Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tildeling af tilskud, herunder om de formål, som fonden kan støtte.

Stk. 8. Vandsektorens Teknologiudviklingsfonds udbud af projekter efter stk. 2 skal ske efter gældende regler for udbud af offentlige kontrakter. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelser for udbud.

nen forestår etablering eller drift af projekter i kommunale anlæg, selv om projektet helt eller delvist har til formål at bidrage til selskabets håndtering af spildevand.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

5. I § 20, 1. pkt., indsættes efter »analyser m.v.«: »og om vandselskabernes klimatilpasning.«

6. Overskriften til kapitel 7 affattes således:

»Kapitel 7 *Foreninger til forbedring af vandsektorens effektivitet og kvalitet*«

7. § 21 affattes således:

»§ 21. Vandselskaberne kan oprette en eller flere foreninger, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Stk. 2. Foreningen skal være organisatorisk uafhængig.

Stk. 3. Foreningen skal optage alle vandselskaber, der ønsker medlemskab.

Stk. 4. Forsyningssekretariatet fører tilsyn med, at foreninger oprettet i medfør af stk. 1 ikke udbetaler midler til projekter i strid med formålet i stk. 1.

Stk. 5. Forsyningssekretariatet kan pålægge foreninger oprettet i medfør af stk. 1 at stoppe udbetaling af midler i strid med formålet i stk. 1.

Stk. 6. Forsyningssekretariatet kan pålægge foreninger oprettet i medfør af stk. 1 at nedbringe administrationsomkostningerne.

Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler for foreninger, der oprettes efter stk. 1, herunder om krav til, at det skal fremgå af foreningens vedtægter, at der alene kan ydes støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, om at foreningen skal udarbejde uddelingsvilkår, om fagligt vurderingspanel, om regnskab og revision, om tilbagebetaling af midler og om offentliggørelse af oversigt over projekter og projektresultater. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilsyn efter stk. 4.«

§ 22. Fonden ledes af en bestyrelse, der udpeges af klima-, energi- og forsyningsministeren.

Stk. 2. Bestyrelsen skal bestå af 3 medlemmer, som udpeges efter indstilling fra henholdsvis Dansk Vand- og Spildevandsforening, Foreningen af Vandværker i Danmark og Dansk Miljøteknologi. Bestyrelsen vælger blandt sine medlemmer en formand.

Stk. 3. Bestyrelsen udpeges for 4 år ad gangen. Genudpegnings kan ske. Hvis formanden eller et medlem forlader bestyrelsen inden udløbet af perioden, udpeges afløseren for resten af perioden.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter en vedtægt for fonden. Vedtægten kan indeholde bestemmelser om nedsættelse af et fondsudvalg og et rådgivende panel. Bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for fonden.

Stk. 5. Ved en eventuel opløsning af Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond træffer fondens bestyrelse efter godkendelse af klima-, energi- og forsyningsministeren beslutning om anvendelse af en eventuel overskydende formue til formål som nævnt i § 21, stk. 1.

Stk. 6. Bestyrelsen etablerer et selvstændigt sekretariat. Fonden afholder udgifterne til sekretariat, til eventuel honorering af medlemmer af bestyrelsen, der skal have vederlag, til udgifter til rejser og ophold og til den øvrige administration.

Stk. 7. Bestyrelsen kan bemyndige formanden og sekretariatet eller et af bestyrelsen nedsat udvalg til at træffe beslutninger på bestyrelsens vegne i et nærmere bestemt omfang.

§ 30. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der
Nr. 1-8 ---

9) indgår aftaler i strid med § 19, stk. 4 eller stk. 5, 1. pkt., eller

10) undlader at forelægge tilstrækkelig dokumentation efter § 19, stk. 5, 2. pkt.

Stk. 2-3. ---

§ 24. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at stk. 1 ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 2, stk. 5 og 6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf.

8. § 22 ophæves.

9. I § 30, stk. 1, nr. 9, udgår »eller«.

10. I § 30, stk. 1, nr. 10, indsættes efter »§ 19, stk. 5, 2. pkt.«: », eller«.

11. I § 30, stk. 1, indsættes som nr. 11:

»11) undlader at efterkomme Forsyningssekretariatets påbud, jf. § 21, stk. 5 eller 6.«

§ 4

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 24, stk. 4, § 31, stk. 3, og § 35, stk. 4, ændres » § 1, stk. 5 og 6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf.« til: »regler, der fastsættes i medfør af § 1, stk. 9, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.«

§ 31. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at stk. 1 ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 1, stk. 5 og 6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf.

§ 35. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at stk. 1 ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 1, stk. 5 og 6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf.

§ 5

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1450 af 5. oktober 2020, foretages følgende ændringer:

§ 52 a. Ved levering af vand fra en almen vandforsyning kan der under overholdelse af den indtægtsramme eller den regnskabsmæssige kontrolramme, som måtte være fastsat for forsyningen i medfør af § 6 eller § 6 a i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, i prisen indregnes de i denne bestemmelse anførte udgifter, jf. dog stk. 3 og 4.

Udgifterne omfatter

Nr. 1-13 ---

14) bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under Vandsektorens Teknologiudviklingsfond, jf. kapitel 7 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold og udgifter til opgaver, der falder ind under en fond omfattet af lov om fonde og visse foreninger samt regler udstedt i medfør heraf, som har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres, og

15) ---

Stk. 2-4. ---

1. § 52 a, stk. 1, nr. 14, affattes således:

»14) bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under en forening oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21 og regler udstedt i medfør heraf, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet, og«.